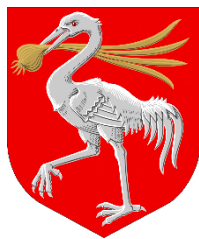

TERVOLAN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2025

Kunnanvaltuusto hyväksynyt 11.6.2026 § 33

SISÄLTÖ

TOIMINTAKERTOMUS	2
1 Kunnanjohtajan katsaus	2
2 Perustietoa kunnasta	3
3 Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa	10
4 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	26
5 Kokonaistalouden tarkastelu	29
6 Kuntakonsernin toiminta ja talous.....	38
7 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelemiseksi.....	48
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	49
8 Käyttötalouden ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	49
9 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	70
10 Investointiosan toteutuminen.....	74
11 Rahoitusosan toteutuminen.....	78
12 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	79
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	80
13 Kunnan tilinpäätöslaskelmat.....	80
14 Konsernilaskelmat	84
TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	88
15 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	88
16 Tuloslaskelman liitetiedot	90
17 Tasetta koskevat liitetiedot	92
18 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyitä koskevat liitetiedot	97
ERIYTETTY KUNNAN SÄHKÖLIIKETOIMINTA	100
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA	101
ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	102

TOIMINTAKERTOMUS

1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuosi 2025 oli odotettua poikkeuksellisempi. USA:n uuden presidentin Trumpin astuessa virkaan tammikuussa alkoi epävarmuuden ja arvaamattomuuden aika. Suomessa ja koko läntisessä Euroopassa totutusta sopimuksellisuudesta ja yhteisöllisyydestä siirryttiin kahdenvälisiin ”diileihin”. MAGA-liikkeen myötä USA:n lähtökohdaksi muuttui oma etu ennen muiden etua. Uusi aika heijastui myös Suomeen, jossa orastava talouskasvu hiipui maailmanlaajuiseen epävarmuuteen. USA:n ja Israelin hyökättyä Iraniin 28.2.2026 ovat polttoaineiden hinnat nousseet merkittävästi, tämä on heikentänyt entisestään Suomen kansantaloutta.

Orpon hallitus on pyrkinyt vakauttamaan Suomen julkista taloutta leikkaamalla yhteiskunnan tarjoamia eri etuuksia. Rajuista toimenpiteistä huolimatta julkisen talouden velkaantuminen on jatkunut ja Suomi on joutunut EU:n ”tarkkailuluokalle” liiallisen alijäämän menettelyyn. Menettelyllä voi olla vaikutusta myös kuntien rahoitukseen.

Epävarmuustekijöistä huolimatta Tervolan kunnan kehitys jatkui vuonna 2025 positiivisena. Kuntamme väkiluku kääntyi kasvuun, ollen vuoden lopussa 2833 henkilöä. Myös syntyvyys pysyi korkealla tasolla suhteessa väkilukuun, vauvoja syntyi vuoden aikana 34. Tervolan profiloituminen lapsi- ja perhemyönteisenä kuntana sekä turvallisena kasvuympäristönä kantaa hedelmää.

Tervolaa pitkään vaivanneeseen vuokra-asuntopulaan lähdettiin hakemaan helpotusta käynnistämällä kesällä uuden vuokratervolan rakentaminen. Rivitaloon on tulossa 4 kaksiota ja 4 kolmiota, kaikki saunallisia, hanke valmistuu kesän 2026 aikana.

Myönteinen kehitys näkyi myös yritystoiminnassa. Vuoden aikana perustettiin seitsemän uutta yritystä ja yritysten nettolisäys suhteessa väkilukuun on seutukunnan kärkeä. Teräspuiston yritystoiminnan toimintaedellytysten parantamiseksi saatiin ELY-keskuksen rahoitus Konepajantien peruskorjaukseen, hanke toteutetaan vuoden 2026 aikana. Tervolassa toteutetun metsätilusjärjestelyn myötä kapeista metsäpalstoista saatiin toimivimpia ja suurempia yhtenäisiä palstoja. Kunta osallistui tilusjärjestelyyn yli 100 ha:n maa-alueilla, uudet, vaihdossa tulleet maa-alueet palvelevat entistä paremmin kuntamme kehitystä.

Tervolan Energia ja Vesi panosti vuoden aikana merkittävästi sähkön ja veden toimitusvarmuuteen. Lehmikummun sähköaseman valmistelutöitä jatkettiin ja Kauonkankaan runkovesijohto uusittiin. Lappian Louen yksikkö päätti hankkia talousvetensä Tervolan Energia ja Vedeltä kesän aikana rakennettiin uusi syöttölinja Lappialle. Kunta on pyrkinyt pienin määrätietoisin askelin energiaomavaraisemmaksi; vuoden aikana Mattisen koululla siirryttiin maalämpöön.

Vuoden aikana neuvoteltiin tiiviisti myös Lapin hyvinvointialueen kanssa sosiaali- ja terveystalouteen kaavallista muutoksista sekä hyvinvointialueen tarvitsemista tiloista. Kunnan vastustuksesta huolimatta tämänhetkisen hyvinvointialueen päätöksen mukaan Tervolan vuodeosaston toiminta ollaan lakkauttamassa syyskuun alusta 2026.

Muutoksia on tehty ja muutoksia on tulossa. Tähän asti olemme olleet itse pystyneet päättämään tervolalaisen mallin muutoksille. Nyt on syytä miettiä, miten jatkossa saamme parhaiten näkemyksemme esille siten, että voimme tulevaisuudessakin markkinoida kuntaamme hyvillä ja laadukkailla palveluilla.

Kiitän kaikkia Teitä, jotka olette utteruudellanne ja ahkeruudellanne myötävaikuttaneet ja mahdollistaneet kuntalaistemme monella mittarilla mitaten erinomaiset palvelut taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet saavuttaen. Työmme kuntalaistemme ja kunnan hyvinvoinnin ja elinvoimaisuuden edistämiseksi jatkuu.

Mika Simoska
kunnanjohtaja

2 Perustietoa kunnasta

- Perustamisvuosi 1867
- Kokonaispinta-ala (1.1.2026) 1592,03 km²
- – maata 1559,94 km²
- – vettä 32,09 km²
- Aukkaita 31.12.2025: 2833
- Tukialue 1
- EU:n tukialue 1
- Veroprosentti 6,9

Tärkeimmät etäisyydet keskustaajamasta

- Rovaniemi 75 km
- Kemi 45 km
- Tornio 50 km
- Kemi-Tornion lentokenttä 40 km
- Kemin satama 55 km
- Valtatie n:o 4: 2 km
- Rautatieasema 2 km

Kunnan sijainti ja alue

Tervolan kunta rajoittuu etelässä Keminmaan ja Simon kuntiin, lännessä Tornion kaupunkiin, pohjoisessa Rovaniemen kaupunkiin, idässä Ranuan kuntaan ja luoteessa Ylitornion kuntaan. Tervolan kokonaispinta-ala on 1592,03 km². Kunnan halki virtaavan Kemijoen ja sen sivujokien varsilla on alavaa maanviljelysalueita, josta maa jatkuu loivasti kumpuilten kunnan rajoilla oleviin vaaroihin. Erilaiset suot muodostavat suurimman osan kunnan pinta-alasta.

Kunnan hallinnolliset yhteydet

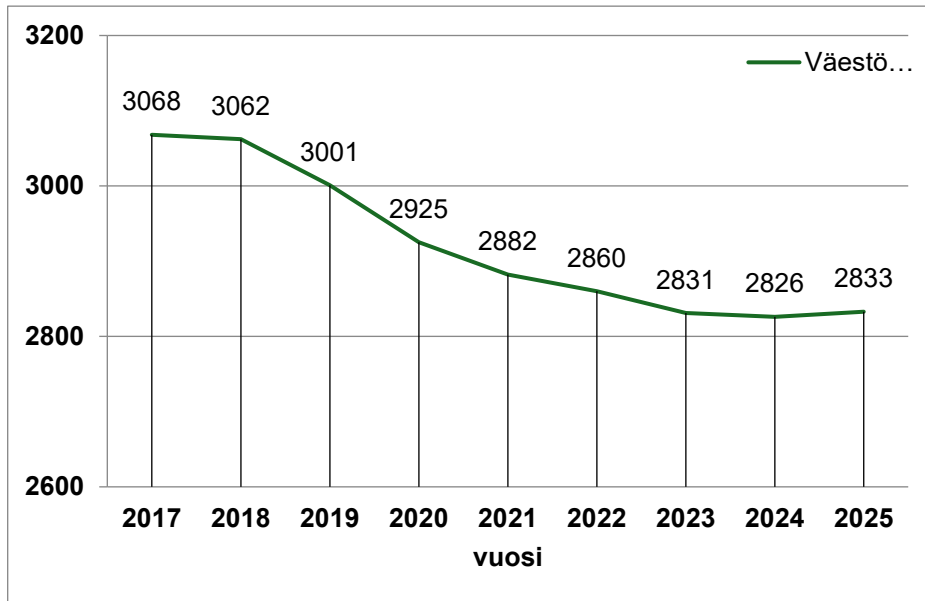
- Lapin elinvoimakeskus
- Lapin käräjäoikeus
- Lupa- ja valvontavirasto
- Lapin liitto
- Lapin poliisilaitos
- Lapin hyvinvointialue
- Meri-Lapin kehittämiskeskus
- Suomen metsäkeskus

Väestö

Tervolan kunnan väkiluku vuodenvaihteessa 2025–2026 oli 2833 henkilöä.

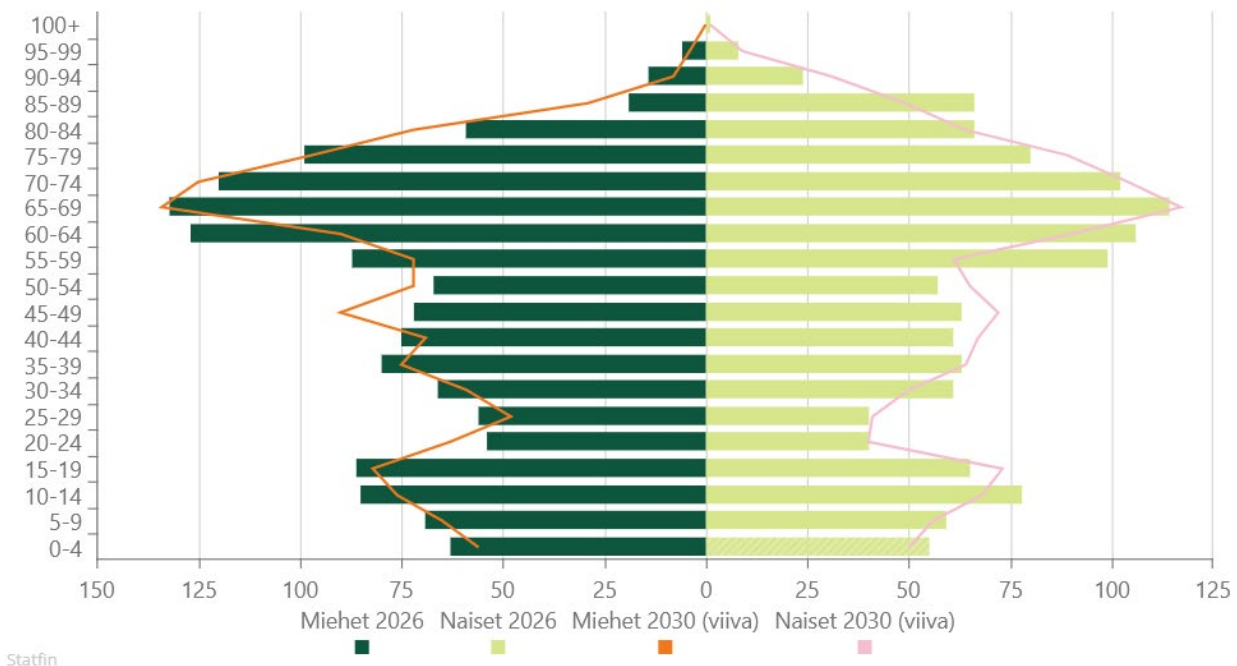
	31.12.2025	31.12.2024
Syntyneet	34	24
Kuolleet	50	54
Miehiä	1469 (51,9 %)	1478 (52,3 %)
Naisia	1364 (48,1 %)	1348 (47,7 %)

Tervolan väestön kehitys vuosina 2017–2025

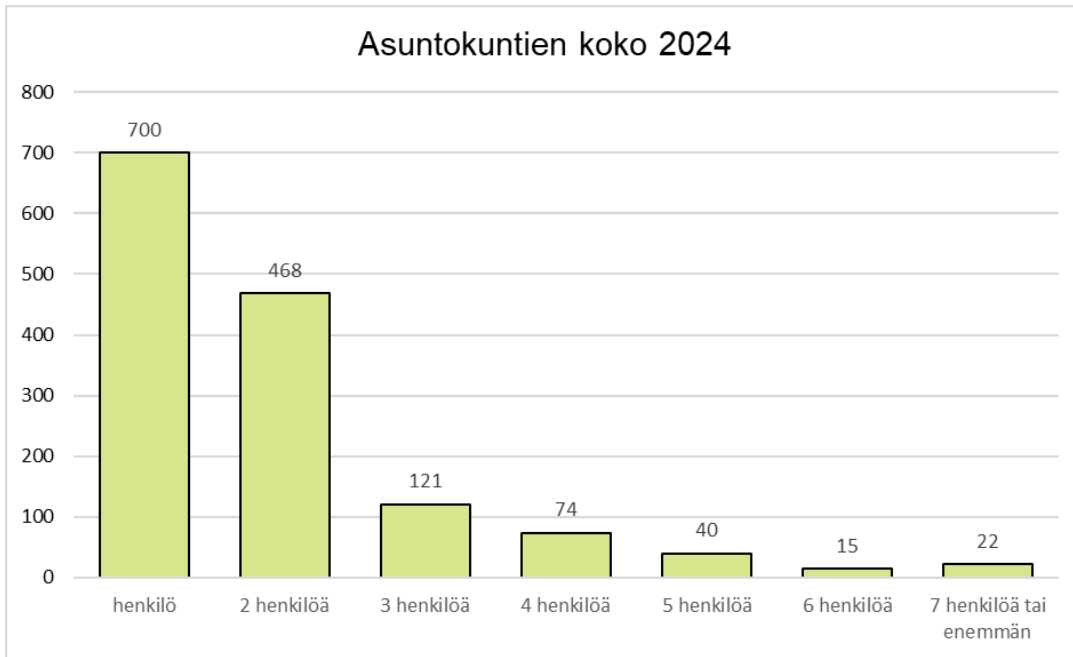

31.12.	Lkm.	Muutos
2017	3068	-31
2018	3062	-6
2019	3001	-61
2020	2925	-76
2021	2882	-43
2022	2860	-22
2023	2831	-29
2024	2826	-5
2025	2833	7

Tervolan väestörakenne nyt ja 2030

Tervolan kotitaloudet asuntokunnan koon mukaan 2024

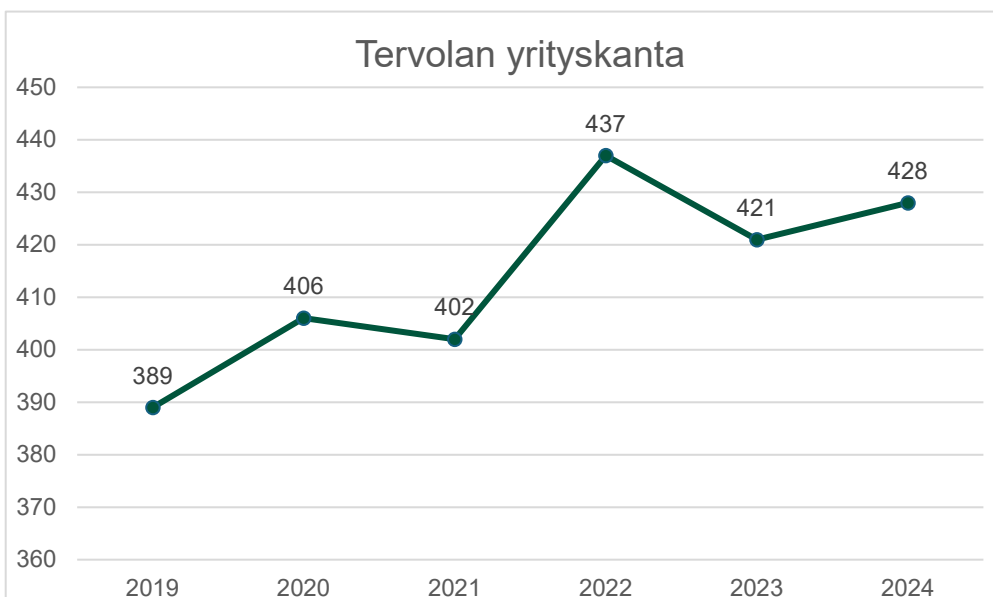

Tervolan kunnan elinkeinorakenteen muuttuminen vuodesta 2000 vuoteen 2023

	2000	2010	2020	2022	2023
Väestö	3 895	3 444	2 925	2 863	2 831
Työvoima	1 570	1 322	1 226	1 219	1 203
Työpaikat	1 166	1 157	951	1 005	1 008
* alkutuot.	186	200	136	129	118
* jalostus	207	306	239	282	275
* palvelut	745	643	553	588	606
* tuntematon	28	8	23	6	9

(Lähde: Tilastokeskus)

Yritysten toimipaikat Tervolassa 2019-2024

Kunnan toiminnan kehittämistavoitteet

Viihtyisä, elinvoimainen Tervola. - Tervolan kuntastrategia asiakirjasta:

Missio: Huolehdimme kuntalaisten hyvinvoinnista ja kunnan elinvoimaisuudesta.

Visio: Viihtyisä ja elinvoimainen Tervola (VET).

Viihtyisä Tervola rakentuu elinvoimaisuudesta, hyvinvoivista ja aktiivisista kuntalaisista sekä työntekijöistä, paikallisesta tuotannosta sekä vahvasta paikallisesta identiteetistä. Kaiken tämän yhdistää positiivinen ja osallistava viestintä.

Tervolan kunnan toimintaa ohjaavat arvot ovat:

Asukaslähtöisyys ja yrittäjähenkisyys

Maaseudun ja paikallisuuden arvostaminen

Vastuullisuus

Idearikkaus ja innovaatiokykyisyys

Strategiset suunnat ja tavoitteet

1. Panostamme viihtyvyyteen.

Tavoite: Viihtyisä Tervola kaikille.

Mittarit	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Asukasviihtyvyysselvitys (Taloustutkimus, asteikko 0–10)	kyselyä ei toteutettu (aik. kysely 8,3)	7,7	8,0	kyselyä ei toteutettu (aik. kysely 7,7)

2. Lisäämme Tervolan houkuttelevuutta, vetovoimaisuutta ja elinkeinorakenteemme monipuolisuutta.

Tavoite: Elinvoimainen, vetovoimainen ja pitovoimainen maaseutupitäjä.

Mittarit	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Asukasluku	2831	2826	2840	2833**
Vuosittain peruskorjatut vuokra-asunnot	12 kpl	5 kpl	4 kpl	4 kpl
Rakennusluvut	57 kpl	34 kpl	50 kpl	47 kpl
Syntyneet lapset	27	24	25	34**
Nettomuutto	-7	+20	+20	+23**
Yritysten nettolisäys	+16	+4	+10	+12
Työllisyysaste	73,3 % (2022) *	74,9 % (2023)	75 %	75,3 % (2024)
Työttömyysaste	9,4 %	8,5 %	7,0 %	10,0 %
Työpaikkojen omavaraisuusaste	93,1 % (2022)	93,4 % (2023)	94 %	93,4 % (2023)
Yrittäjäbarometri (asteikko 1–5)	2,88 (2022)	2,76	3,5	2,64 (2024)
Yhteisöveron kehitys	696.829 €	725.250 €	725.000 €	599 994 €

* Tunnusluku korjattu vuoden 2024 tilinpäätökseen

** Ennakkotieto

Panostamme suunnitelmallisesti maankäyttöön tarjotaksemme kysyntää vastaavia laadukkaita tontteja ja vuokra-asuntoja. Edistämme etätyömahdollisuuksia kaikille ja tuemme palvelutarjonnan lisäämistä valokuituverkossamme.

Kehitämme kunnan tarjoamaa yritysneuvontaa. Vastaamme yritysten tontti- ja toimitilarpeisiin. Maaseutukylät ja kuntakeskus luovat hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä myös hyvien liikunta- ja harrastusmahdollisuuksien kautta. Kouluissamme kehitetään turvallisia oppimisympäristöjä.

3. Panostamme kuntalaisten ja työntekijöiden hyvinvointiin ja turvallisuuteen kehittämällä Tervolan palveluja ja kumppanuuksia.

Tavoite: Toimivat palvelut ja hyvinvoivat kuntalaiset ja työntekijät kaikissa eri elämäntilanteissa.

Mittarit	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Asukkaiden hyvinvointi (Taloustutkimus, asteikko 0–10)	8,3 (mitattu 2020)	8,1	9,0	8,1 (mitattu 2024)
Työntekijöiden työtyytyväisyys (Työhyvinvointikysely, asteikko 1–5)	3,7	3,7 (2023)	4,5	4,3
Koettu turvallisuus (Taloustutkimus, asteikko 0–10)	8,97 (mitattu 2020)	8,5	9,0	8,5 (mitattu 2024)
Tapahtumien määrä	+85 % v. 2022 verrattuna	139	150	272

Kehitämme palveluja idearikkaalla suunnittelulla, hyvällä johtamisella ja hyvinvoivilla työntekijöillä. Hyödynnämme palvelutuotannossamme uutta teknologiaa sekä edistämme kumppanuuksia kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Tiivistämme yhteistyötä kuntakonsernin eri toimijoiden kanssa.

Edistämme työhyvinvointia, sillä hyvinvoivat, osaavat ja työssään viihtyvät työntekijät ovat toimintamme keskeisin voimavara. Kehitämme hyvää johtamista ja esimiestyötä.

4. Panostamme paikallisuuteen, vastuullisuuteen ja Tervolan brändin vahvistamiseen kunnan toiminnassa.

Tavoite: Paikallisen osaamisen ja tuotannon arvostaminen.

Mittarit	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Kuntakonsernin tervolalaisten sopimuskumppanien määrä	22 kpl*	25**	30	29
Uusiutuvan energian käyttöä lisäävien toimenpiteiden määrä		1	1	0
Lähiruokahankintojen osuus		ei elintarvikehankintoja, ruokapalvelut Meri-Lapin Kuntapalvelut Oy:n kautta	Ruokapalvelut siirtyneet Meri-Lapin Kuntapalvelut Oy:lle	Ruokapalvelut siirtyneet Meri-Lapin Kuntapalvelut Oy:lle

*yhteenlaskettu kappalemäärä Tervolan Vuokrataloilta ja Tervolan Energialta ja vedeltä

**yhteenlaskettu kappalemäärä koko kuntakonserni, kirjalliset sopimukset, ei konsernin sisäisiä sopimuksia

5. Tuotamme monikanavaista viestintää.

Tavoite: Kuntalaiset, kumppanit ja muut tahot saavat tietoa Tervolan kunnan toiminnasta ja sen tarjoamista mahdollisuuksista positiivisen ja osallistavan viestinnän kautta.

Mittarit	TP2023	TP2024	TA2025	TP2025
Internet-sivujen kävijät	tieto ei saatavissa	60.700 (uniikit kävijät) 167.000 (sivunäyttöä)	150.000	103.000 (uniikit kävijät) 274.000 (sivunäyttöä)
Sosiaalisen median seuraajat	+19,5 % v. 2022 verrattuna	2576	2600	3167
Kunnallisen tiedotuslehden verkkolukijat	tieto ei saatavissa	ka. 450 sivuselausta/kk	450	750
Viestintään osallistuvien ulkopuolisten tahojen määrä	0	3	2	3

Kehitämme markkinointia ja tiedotamme Tervolan mahdollisuuksista. Viestintämme on monikanavaista, vuorovaikutteista ja aktiivista. Viestimme Tervolan strategisista suuntauksista ymmärrettävästi ja näkyvästi.

Suunnittelukauden painopistealueet

Kunnanvaltuusto on kokouksessaan 26.9.2024 hyväksynyt kunnan ja kuntakonsernin suunnittelua ohjaaviksi tavoitteiksi taloussuunnitelmakaudelle 2025–2027 seuraavat:

Paikallisuus:

- osallisuuden vahvistaminen ja uusien osallisuuden muotojen kehittäminen
- paikallisten palveluiden ja tuotteiden markkinointi

Hyvinvointi:

- liikunta-aktiivisuuden lisääminen ja liikkumisympäristöjen kehittäminen
- viihtyisien ja turvallisten toimintaympäristöjen luominen

Elinvoima:

- tonttimarkkinoinnin tehostaminen
- asuntomarkkinoinnin tehostaminen
- kaavoitustyö
- kolmannen sektorin osaamisen hyödyntäminen palveluiden tuottamisessa
- vuokra-asuntotuotannon lisääminen

Kunnanvaltuusto asettaa hallintokunnille vuosittain talousarvion valmistelun ja hyväksymisen yhteydessä lyhyen tähtäimen toiminnalliset tavoitteet, jotka on johdettu kuntastrategiasta ja valtuuston asettamista tavoitteista. Toiminnalliset tavoitteet esitetään talousarvion käyttötalousosassa. Hallintokunnat vievät tavoitteet edelleen tulosalueille operatiivisen johtamisen tueksi. Tavoitteiden toteutumista seurataan säännöllisesti osana muuta talouden ja toiminnan seuranta. Myös erillisten toimialakohtaisten ohjelmien ja kehittämishankkeiden tulee olla kunnan strategisista tavoitteista johdettuja.

Kunnanhallituksen arvio kuntastrategian toteutumisesta

Tervolan kunnan kuntastrategia Viihtyisä, elinvoimainen Tervola – kuntastrategia hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 16.6.2022. Kuntastrategiassa on määritelty strategian seuranta ja arviointi. Tervolan kunnan eri toimielimet seuraavat strategian mukaisten tavoitteiden toteutumista omassa toiminnassaan ja raportoivat siitä talousarvion toteutumiseseurannan ja tilinpäätöksen yhteydessä. Kunnanhallitus raportoi kuntastrategian toteutumisesta koko kuntakonsernin tasolla tilinpäätöksen yhteydessä. Valtuustokauden päätteeksi tehdään kuntastrategian toteutumisesta itsearviointi. Itsearviointi toteutettiin keväällä 2025. Arviointiin osallistuivat valtuutetut, ryhmittymien kaksi ensimmäistä varavaltuutettua, lautakuntien jäsenet, esihenkilöt sekä henkilöstötoimikunnan jäsenet. Kuntastrategian sisältö ja rakenne sekä sen toteuttaminen arvioitiin tällä kaudella paremmaksi, kuin edellisellä kaudella, sillä yhtä osa-aluetta lukuun ottamatta kaikkien osa-alueiden arviot nousivat. Merkittävimmin parani strategian toteuttaminen toimialoilla, jonka arvio parani 0,7 yksikköä. Tulokset huomioitiin kuntastrategian päivitystyössä syksyllä 2025. Päivitetty kuntastrategia on hyväksytty kunnanvaltuuston kokouksessa 12.2.2026 ja huomioidaan vuoden 2027 talousarvion laadinnassa. Kuntalaki edellyttää, että kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Viihtyvyyteen on panostettu myös vuoden 2025 aikana. Tervolan lähiliikunta- ja virkistysalueen reittien ja rakenteiden perusparannushankkeessa toteutettiin muun muassa kuntoradan pohjan parannus sekä uusittiin alueen opasteet. Tekninen toimi on lisäksi toteuttanut erilaisia ympäristöhankkeita. Kouluikäisten harrastusmahdollisuuksia on parannettu Harrastamisen Suomen mallin ja Koulukerhojen kehittämisen avulla, kerhoja on toiminut yhteensä 13.

Tervolan kunnan houkuttelevuutta, vetovoimaisuutta ja elinkeinorakenteen monipuolisuutta on edistetty eri keinoin vuoden 2025 aikana. Kylien elinvoimaisuutta tuettiin kylien viihtyisyshankkeisiin jaettavien avustusten lisäksi kylien toiminta-avustuksella. Tervolan Vuokratalot Oy on peruskorjannut 4 vuokra-asuntoa. Uuden rivitalon rakentaminen käynnistyi kesällä 2025. Yritysten tontti- ja toimitilatarpeisiin on pystytty vastaamaan. Tervolan kunta osallistui kunnan alueella tehtyyn metsätilusjärjestelyyn, jonka tuloksena kunta sai haltuunsa uusia maa-alueita, jotka mahdollistavat muun muassa monikäyttöreitistöjen kehittämisen. Vastarannan alueen kaavoitus sekä Loue-Mattinen osayleiskaavan tarkistustyö eivät edenneet vielä odotetusti. Keskustaan kaavailtua toimintatoria varten käynnistettyä kaavoitustyötä jatkettiin.

Tervolan Palveluverkot Oy päätti vuonna 2024 vuokrata omistamansa valokuituverkon Napapiirin Kuituverkot Oy:lle 1.6.2025 lähtien. Omistus verkosta säilyy Tervolan Palveluverkot Oy:llä, mutta kesäkuusta alkaen Napapiirin Kuituverkot Oy on vastannut verkon ylläpidosta ja valokuitupalveluiden toimittamisesta sekä asiakaspalvelusta. Muutoksen myötä alueen asiakkaiden palveluvalikoima laajeni ja asiakaspalvelusta tuli aiempaa paikallisempaa.

Elinkeinopalvelujen kehittämiseen täytyy jatkossakin panostaa, jotta kunnan imago yrittäjäystävällisenä kuntana parane. Yleisestä taloudellisesta tilanteesta johtuen työttömyysaste nousi ollen keskimäärin 10,0 %. Tervolan houkuttelevuuden ja vetovoimaisuuden voidaan todeta parantuneen, koska kunnan asukasluku nousi vuoden 2025 aikana nettomuuton ansiosta seitsemällä hengellä. Syntyvyys on edelleen hyvällä tasolla, vuoden 2025 aikana syntyi 34 lasta. Nettomuutto oli myös positiivinen kuntien välisen muuton seurauksena.

Tervolan palveluja ja kumppanuuksia on kehitetty kuntalaisten ja työntekijöiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden parantamiseksi. Vuonna 2025 valmistui laaja hyvinvointikertomus, jonka tulosten pohjalta on laadittu hyvinvointisuunnitelma vuosille 2025-2029 yhteistyössä hyvinvointialueen edustajien kanssa. Työntekijöiden työtyytyväisyyttä mitattiin maaliskuussa suoritetulla työhyvinvointikyselyllä. Työtyytyväisyys oli hieman parantunut ja oli siten edelleen hyvällä tasolla. Seuraava kysely toteutetaan vuonna 2027. Koko henkilöstölle järjestettiin työhyvinvointikoulutusta. Kehityskeskustelujen suorittaminen ei ole tavoitteen mukaisella tasolla.

Paikallisuuteen, vastuullisuuteen ja Tervolan brändin vahvistamiseen kunnan toiminnassa on panostettu. Kilpailutetuissa koulu- ja asiointikuljetuksissa on huomioitu ns. puhtaan ajoneuvon vaatimus. Paikallisille toimijoille on järjestetty markkinavuoropuhelutilaisuuksia. Paikallista osaamista on hyödynnetty myös tapahtumien järjestämisessä.

Tervolan kunnan viestintä on monikanavaista. Viestinnän tunnusluvut ovat jatkaneet parantumistaan. Someseuraajien määrä on noussut, mutta edelleen myös Tervola-lehti koetaan tärkeäksi. Kuvapankin toteuttaminen viestinnän tueksi viivästy. Myös valtuustosalin av-tekniikan parantaminen siirtyi toteutettavaksi kunnantalon saneerauksen yhteydessä. Kunnan verkkosivujen englannin kielinen käännös on valmistunut alkuvuodesta 2026. Hallintokunnat ovat laatineet aktiivisesti tiedotteita omasta toiminnastaan. Viestintää voidaan kuitenkin aina parantaa, jotta kuntalaisilla on saatavilla ajankohtaista ja ajantasaista tietoa.

Kokonaisuudessaan voidaan arvioida, että kuntastrategia on toteutunut kuntakonsernissa pääosin, mutta kunnan veto-, pito- ja elinvoiman edistämiseksi kuntastrategian mukaisiin toimenpiteisiin on jatkossakin panostettava.

3 Olennaiset tapahtumat kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kunnan hallinto

Kunnanvaltuusto

2021-2025

Kevään 2021 kuntavaaleissa kunnanvaltuustoon valittiin 17 valtuutettua. Kunnanvaltuuston voimasuhteet toimikaudelle 2021–2025 muodostuivat seuraavaksi:

Kunnanvaltuuston varsinaiset jäsenet kertomusvuoden 2025 alussa:

nimi	ammatti	ryhmä
Antinkaapo Niina	restonomi	SDP
Hemminki Pertti	eläkeläinen	VAS
Hietanen Ari	rajavartija	PS./SIT.
Juntunen Juha	eläkeläinen	VAS
Kaasila Hanna-Leena	maatalousyrittäjä	KESK
Keränen Pertti	kunnallisneuvos	VAS
Kokko Virva	erityisluokanopettaja	KES
Korhonen Johanna	asiakkuusneuvoja	VAS
Lampela Eero	yrittäjä	KESK
Oinas Riikka	sairaanhoitaja	VAS
Palokangas Pia	yrittäjä	KESK
Pesonen Hanna	merkonomi	KESK
Kontiokoski Kari	yrittäjä	PS
Vaajoensuu Matti	yrittäjä	KESK
Vaara Jorma	yrittäjä	KESK
Volotinen Juha	asentaja	PS./SIT.
Ylimartimo Eero	maanviljelijä	KESK

Ryhmittymien ensimmäiset ja toiset varajäsenet kertomusvuoden alussa:

Nimi	ammatti	ryhmä
------	---------	-------

Puikko Raimo	isännöitsijä	VAS
Kauppi Janne	insinööri	KES
Salmi Veli	yrittäjä	PS
Jurva Antti	nosturinkuljettaja	KES
Saukko Ari	ulkoaluetyöntekijä	VAS
Hoppari Mika	eläkeläinen, monitaitorakentaja	PS

2025-2029

Kevään 2025 kuntavaaleissa kunnanvaltuustoon valittiin 17 valtuutettua. Kunnanvaltuuston voimasuhteet toimikaudelle 2025–2029 muodostuivat seuraavaksi:

Kunnanvaltuuston varsinaiset jäsenet kertomusvuoden 2025 lopussa:

nimi	ammatti	ryhmä
Heikkinen Arja	seurakuntasihtööri	KESK
Hemminki Pertti	eläkeläinen	VAS
Hietanen Ari	sairaanhoitaja	SITERY
Juntunen Juha	eläkeläinen	VAS
Kaasila Hanna-Leena	maaseutuyrittäjä	KESK
Lampela Eero	yrittäjä	KESK
Löf Erkki	yrittäjä	SITERY
Maikkula Nina	palvelusihtööri	VAS
Mäkipeura Tuomo	yrittäjä	KESK
Oinas Riikka	sairaanhoitaja	VAS
Palokangas Pia	yrittäjä	SITERY
Pietilä Katri	luokanopettaja	SITERY
Puikko Raimo	isännöitsijä/eläkeläinen	VAS
Törmänen Jyrki	talouspäällikkö	SITERY
Vaajoensuu Matti	maaseutuyrittäjä	KESK
Vaara Jorma	yrittäjä	KESK
Vuokila Aleks	yrittäjä	KESK

Ryhmittymien ensimmäiset ja toiset varajäsenet kertomusvuoden lopussa:

nimi	ammatti	puolue
Jurva Antti	maataloustyöntekijä	KESK
Kainulainen Vili	yrittäjä	SITERY
Korhonen Johanna	asiakkuusneuvoja	VAS
Kokko Virva	erityisopettaja	KESK
Volotinen Juha	yrittäjä	SITERY
Davidila Reetta	asiakasneuvoja	VAS

Kunnanvaltuusto kokoontui vuonna 2025 kuusi kertaa, joissa valtuusto käsitteli 135 asiaa. Vuonna 2025 tärkeimpiä päätöksiä olivat:

Kokous 13.2.2025:

- § 4 Sivistysosaston tarpeettomien kielten virkojen lakkauttaminen sekä uuden peruskoulun ja lukion englannin tuntiopettajan viran perustaminen 1.8.2025 alkaen
- § 5 Hallintosäännön muuttaminen rakentamisen lainsäädännön muutosten johdosta
- § 6 Hallintosäännön muuttaminen §:ien 21 ja 23 osalta
- § 9 Kunnan valtionosuusrahoitus sekä veroperustemuutoksista johtuvat verotulomenetysten korvaukset vuonna 2025
- § 11 Konsernilainan myöntäminen Tervolan Energia ja Vesi Oy:lle ja vuoden 2025 talousarvion rahoitusosan muuttaminen

Kokous 26.5.2025:

- § 18 Vuoden 2025 kuntavaalien äänimäärän vahvistaminen
- § 23 Kuntastrategian arviointi
- § 24 Valtuustokauden 2021-2025 lautakuntatyöskentelyn arviointi/arvioinnin tulokset
- § 25 Valtuustokauden 2021-2025 työskentelyn arviointi/arvioinnin tulokset
- § 27 Viestintästrategia 2025-2026
- § 28 Hallintosäännön uudistaminen 1.6.2025 alkaen
- § 30 Tervola kunnan henkilöstötilinpäätös 2024
- § 31 Vuoden 2024 tilinpäätös
- § 28 Arviointikertomus 2024
- § 33 Hyvinvointikertomuksen hyväksyminen
- § 40 Kuoringin tuulivoimaosayleiskaava/.../ kaavaehdotuksen hyväksyminen
- § 41 Maaseutuhallinnon tehtävien järjestämistä koskevan yhteistoimintasopimuksen muuttaminen
- § 43 Kemi-Torniolaakson koulutuskuntayhtymä Lappian perussopimuksen muuttaminen

Kokous 12.6.2025:

- § 49-50, 53-57 toimielinten vaalit
- § 77 Vuoden 2025 rakentamisohjelman muuttaminen
- § 79 Tavoiteasettelu taloussuunnittelukaudelle 2026-2028

Kokous 25.9.2025:

- § 92 Kunnan valtionosuusrahoitus sekä veroperustemuutoksista johtuvat verotulomenetysten korvaukset vuonna 2025/valtiovarainministeriön muutospäätös
- § 86 Tilintarkastusyhteisön toimikausi ja tilintarkastuspalveluiden hankinta

Kokous 6.11.2025:

- § 116 Kunnan tuloveroprosentin sekä kiinteistöveroprosentin määrittäminen vuodelle 2026
§ 96 Vuoden 2025 rakentamishjelman muuttaminen

Kokous 11.12.2025:

- § 126 Hyvinvointisuunnitelman 2025-2029 hyväksyminen
§ 127 Sijoitustoiminnan perusteiden hyväksyminen
§ 130 Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027-2028 taloussuunnitelman hyväksyminen

Kunnanhallitus**2023-2025**

Kunnanvaltuusto valitsi 15.6.2023 kunnanhallituksen jäsenet toimikaudeksi 2023–2025. Kokoonpano on seuraava:

Varsinaiset jäsenet

Nimi	ammatti	ryhmä
Hietanen Ari	sairaanhoitaja	PS./SIT.
Kaasila Hanna-Leena	maaseutuyrittäjä	KESK
Puikko Raimo	isännöitsijä/eläkeläinen	VAS
Oinas Riikka	sairaanhoitaja	VAS
Ylimartimo Eero	maanviljelijä	KESK

Varajäsenet

Salmi Veli	yrittäjä	PS
Palokangas Pia	yrittäjä	KESK
Antinkaapo Niina	restonomi	SDP
Lampela Eero	yrittäjä	KESK
Juntunen Juha	eläkeläinen	VAS

Kunnanhallituksen puheenjohtajana toimi Eero Ylimartimo ja varapuheenjohtajana Riikka Oinas. Kunnanhallituksen esittelijänä toimi kunnanjohtaja Mika Simoska. Sihteerinä toimi hallintojohtaja Sari Tervaniemi.

2025-2027

Kunnanvaltuusto valitsi 12.6.2025 kunnanhallituksen jäsenet toimikaudeksi 2025–2027. Kokoonpano on seuraava:

Varsinaiset jäsenet

nimi	ammatti	ryhmä
Hemminki Pertti	eläkeläinen	VAS
Kaasila Hanna-Leena	maaseutuyrittäjä	KESK
Lampela Eero	yrittäjä	KESK
Palokangas Pia	yrittäjä	SITERY
Törmänen Jyrki	talouspäällikkö	SITERY

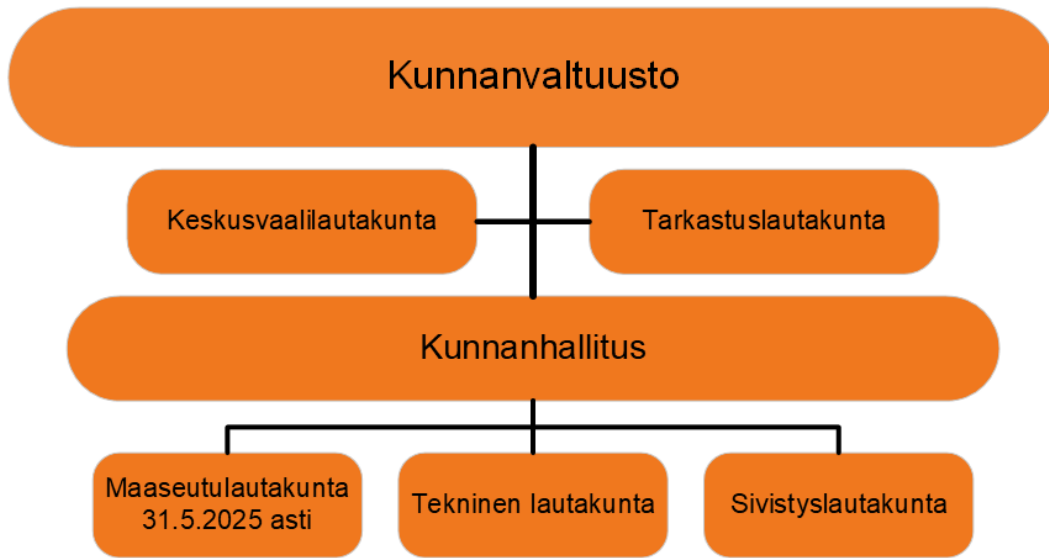
Varajäsenet

nimi	ammatti	ryhmä
Heikkinen Arja	seurakuntasihteeri	KESK
Hepoaho Mikko	puutavarayhdistelmänkuljettaja	SITERY

Oinas Riikka	sairaanhoitaja	VAS
Pietilä Katri	luokanopettaja	SITERY
Vuokila Aleks	yrittäjä	KESK

Kunnanhallituksen puheenjohtajana toimi Eero Lampela ja varapuheenjohtajana Pertti Hemminki. Kunnanhallituksen esittelijänä toimi kunnanjohtaja Mika Simoska. Sihteerinä toimi hallintojohtaja Sari Tervaniemi.

Lautakuntia oli kolme 31.5.2025 asti: maaseutulautakunta, tekninen lautakunta ja sivistyslautakunta. Teknisessä ja sivistyslautakunnassa jäseniä on seitsemän. Maaseutulautakunnan jäsenmäärä oli viisi. Maaseutulautakunta lakkautettiin valtuustokauden päättyessä ja uuden hallintosäännön tullessa voimaan 1.6.2025.

Kunnanvaltuuston asettamat toimielimet 15.6.2023-31.5.2025

Viranhaltijaorganisaatio 1.1.2023 alkaen

Kunnan henkilöstön päävastuualueisiin pohjautuva osastojako on seuraava:

- hallinto-osasto
- tekninen osasto
- sivistysosasto

Osastopäälliköt ovat seuraavat:

- hallintojohtaja Sari Tervaniemi
- tekninen osasto tekninen johtaja Janne Pekkarinen
- sivistysosasto sivistysjohtaja Tarja Leinonen

Osastopäällikkö vastaa osastonsa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kunnanhallituksen, kunnanjohtajan ja lautakunnan alaisuudessa. Yhteensopivista tehtäväkokonaisuuksista on osastojen puitteissa muodostettu vastuualueita. Kunnanjohtaja ja osastojen päälliköt muodostivat kunnan johtoryhmän.

Kunnanvaltuusto on määritellyt tilivelvolliset luottamushenkilöt ja kunnan palveluksessa olevat viranhaltijat 6.4.2006 § 22. Vuonna 2025 tilivelvollisessa asemassa olivat:

- kaikkien toimielinten jäsenet (lukuun ottamatta valtuusto)
- kaikkien toimielinten esittelijät
- kunnanjohtaja
- osastopäälliköt
- hallintojohtaja
- maaseutupäällikkö
- tekninen johtaja
- sivistysjohtaja

Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvaneen vuonna 2025 vain 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous. Kotitalouksien kulutuksen odotetaan kuitenkin vauhdittuvan, sillä ostovoima on kasvussa ja kasvu nopeutuu vuonna 2026. Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat puolestaan kasvattavat investointeja. BKT kasvaa 1,1 prosenttia vuonna 2026, 1,7 prosenttia vuonna 2027 ja 1,6 prosenttia vuonna 2028. Työllisyys kasvaa vuosina 2026–2028 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste laskee vuoden 2025 9,6 prosentista 8,5 prosenttiin vuonna 2028.

Työmarkkinoiden käänne parempaan siirtyy vuoteen 2026. Tammi-lokakuussa 2025 työllisten lukumäärä supistui 0,6 prosenttia. Työttömien lukumäärä lisääntyi tammi-lokakuussa viime vuoteen verrattuna yhä laaja-alaisesti ja runsaasti. Työttömien lukumäärä lisääntyi 15,4 prosenttia. Työttömyysasteen trendi nousi lokakuussa yli kymmeneen prosenttiin työvoimasta. Elo-lokakuussa 2025 työllisten määrä on trendihavaintojen mukaan kuitenkin kääntynyt kasvuun. Lisäksi työllisyysasteen trendi on noussut syksyllä hieman. Työvoiman ulkopuolisten määrän supistuminen ja työvoiman määrän kasvu on toisaalta edelleen lisännyt syksyllä myös työttömien määrää. Työvoimaa on työmarkkinoilla runsaasti. Vuosina 2026–2028 talous kasvaa nopeammin, ja työllisyys lisääntyy vuosittain keskimäärin vajaan prosentin.

Nimelliset ansiot lisääntyivät vuonna 2024 runsaan prosenttiyksikön hitaammin kuin edellisenä vuonna, 3,1 prosenttia. Tämä oli seurausta edellisvuotta pienemmistä sopimuspalkoista. Tammi-syyskuussa 2025 palkkojen nousuvauhti hidastui alle kolmeen prosenttiin, sillä sopimuspalkkojen nousuvauhti hidastui edelleen. Sen sijaan reaaliensioden muutos oli positiivinen jo kahdeksantena vuosineljänneksenä peräkkäin, kun nimellispalkkojen nousuvauhti on ylittänyt inflaation. Nimellispalkkojen nousuvauhti oli 2,9 prosenttia, josta palkkaliikumukset olivat keskimäärin puoli prosenttiyksikköä kuluvaan vuoteen tammi-syyskuussa. Korkokulut huomioiva inflaatio puolestaan hidastui lähes puolitoista prosenttiyksikköä 0,5 prosenttiin, joten reaali-palkat lisääntyivät alkuvuonna 2025 koko taloudessa 2,4 prosenttia.

Veroaste eli julkisyhteisöjen keräämien pakollisten verojen ja veronluonteisten maksujen vuosikertymä suhteessa bruttokansantuotteeseen oli vuonna 2024 42,2 prosenttia. Vuoden 2025 veroasteeksi ennustetaan 42,4 prosenttia.

Inflaation hiipumisesta ja laskevista lainakoroista huolimatta kotitaloudet eivät ole lisänneet kulutustaan vuoden 2025 aikana. Heikko työllisyystilanne sekä geopoliittiseen tilanteeseen ja julkisen talouden sopeuttamistarpeisiin liittyvät epävarmuudet ovat painaneet kuluttajien luottamusta poikkeuksellisen pitkäkestoisesti. Työllisyystilanteen parantuessa yksityisen kulutuksen ennustetaan kuitenkin kääntyvän kasvuun vuonna 2026. Säästämisasteen laskiessa yksityisen kulutuksen kasvu nopeutuu vuonna 2027. Julkisen kulutuksen määrä supistuu lähivuosina hallituksen säästöjen ja hyvinvointialueiden omien säästötoimien vuoksi.

Hintatason kehitys näyttäytyy tällä hetkellä kuluttajille hyvin erilaiselta riippuen siitä, onko heillä velkaa vai ei. Hintojen nousu on hidastunut selvästi viime vuosista ollen vuoden 2025 lopulla alle euroalueen keskiarvon ja Euroopan keskuspankin kahden prosentin inflaatiotavoitteen. Korkojen alenemisen lisäksi inflaatiota hidastaa edelleen energian hintojen lasku, joka on jatkunut viime kuukausina sekä sähkön että öljyn halpenemisen vuoksi, vaikka sähkön hinnan heilahtelu käänsikin energian kontribuution syyskuussa hetkellisesti positiiviseksi. Elintarvikkeiden hintojen uusi nousu on selittynyt paljolti yksittäisten tuotteiden, kallistumisella. Veronkorotukset ovat nostaneet tavaroiden ja palveluiden hintoja, mutta niidenkin vaikutus on viime kuukausina pienentynyt vuodontakaisen yleisen arvonlisäveron korotuksen vaikutuksen poistuksessa vuosimuutoksesta. Palveluiden hintojen nousussa korostuu lisäksi terveystalouden hintojen kehitys, mikä johtuu suurimmaksi osin hyvinvointialueiden palvelumaksujen korotuksista alkuvuodesta.

Rahoitusmarkkinoilla osakkeiden ja yrityslainojen arvostustasot ovat korkealla pitkälti teknologia-alan vetämänä. Markkinoiden volatiliteetti on rauhoittunut kevään jälkeen, mutta korjausliikkeen riski on kasvanut. Rahapolitiikan keventämisen odotetaan jatkuvan etenkin Yhdysvalloissa, mutta hidastuvalla tahdilla. Sekä lyhyet markkinakorot että valtionlainojen korot ovat pysytelleet melko vakaina. Inflaation hidastuttua euroalueella lyhyiden korkojen näkymä on vakaa ennustejaksolla. Myös valtionlainojen korkojen osalta näkymät ovat melko vakaat. Runsa tarjonta pitää pitkien korkojen tasoa koholla lähivuosina.

(Lähde: VM: Taloudellinen katsaus, talvi 2025; VM 18.12.2025)

Vuoden 2026 alussa Yhdysvaltojen ja Israelin tekemät ilmaiskut Iraniin ja siitä seuranneet levottomuudet aiheuttavat suurta epävarmuutta koko maailman taloudelle. Mikäli konflikti jää lyhytaikaiseksi, markkinat voivat palautua entiselleen nopeastikin.

Kuntien vuoden 2025 tilinpäätösarviot

Vuonna 2025 kuntatalouden tila heikkeni odotetusti vuodesta 2024. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025, sillä kuntien kustannukset kasvoivat muun muassa TE-palvelu-uudistuksen myötä reippaasti. Talouden tilan heikkenemistä selittävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset. Kuntien ja kuntayhtymien nettotoimintakulut eli toimintakate heikkeni 7,8 % eli noin miljardi euroa vuonna 2025.

Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 740 miljoonaa euroa vuonna 2025. Vuonna 2025 reilut kolmasosa Manner-Suomen kunnista oli alijäämäisiä tilikauden tuloksella mitattuna. Kunnat myivät omaisuuttaan vuonna 2025 kuitenkin sadoilla miljoonilla euroilla. Kertaerät paransivat yksittäisten kuntien tulosta merkittävästi.

Vuosikatteella mitattuna kuntien väliset erot tasoittuivat edelleen vuonna 2025. Suurimpien kaupunkien talous heikkeni eniten, ja niiden vuosikatteen olivat enää vain lievästi muita vahvemmat.

Kunnat ja kuntayhtymät ottivat lisää velkaa ja niiden yhteenlaskettu lainakanta kasvoi noin 21 miljardiin euroon. Kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien lainakanta kasvoi 3,7 prosenttia vuonna 2025.

(Lähde: Kuntaliitto 3.2.2026, Työttömyys kuritti kuntien taloutta vuonna 2025.)

Kemi–Tornio talousalueen kehitys

Väestön määrä

(Lähteet: Tilastokeskus: Väestön ennakkotilasto, väestönmuutosten ennakkotiedot alueittain sekä Väestörakenne) Toimintakertomusvuosi on ennakkotieto, edeltävät vuodet ovat lopullisia väestötietoja.

	2021	2022	2023	2024	2025	Muutos ed. v.
Kemi	19 982	19 499	19 371	19 402	19 342	-0,3 %
Keminmaa	7 904	7 771	7 691	7 604	7 576	-0,4 %
Simo	2 904	2 877	2 828	2 778	2 700	-2,8 %
Tervola	2 882	2 863	2 831	2 826	2 833	0,2 %
Tornio	21 333	21 227	21 018	20 959	20 827	-0,6 %
Yhteensä	55 005	54 237	53 739	53 569	53 278	-0,5 %

Väestön määrä laski vuonna 2025 kaikissa kunnissa, paitsi Tervolassa. Koko alueen väkiluvun muutos oli -291, mikä merkitsee puolen prosentin laskua edellisvuoden lopun tilanteeseen. Luonnollinen väestönlisäys oli negatiivinen jokaisessa Kemi-Tornio alueen kunnassa (-440). Alueelle muuttaneiden ja alueelta pois muuttaneiden erotus oli -52 henkilöä. Nettomaahanmuutto oli positiivinen kaikissa Kemi-Tornion kunnissa paitsi Simossa (-4), yhteensä +208 henkilöä. Kemi-Tornio seutukunnan kokonaisnettomuutto oli +156 henkilöä.

Työttömien prosenttiosuus(Lähde: KEHA-keskus, <https://www.tyonvalitystilasto.fi/>)

	2021	2022	2023	2024	2025	Muutos ed. v. (%yks.)
Kemi	14,7	13,5	14,3	14,2	15,8	1,6
Keminmaa	9,2	8,3	7,8	7,8	8,2	0,4
Simo	9,4	9,5	11,1	9,5	9,9	0,4
Tervola	11,4	10,0	9,4	8,5	10,0	1,5
Tornio	10,5	8,7	8,1	8,2	9,2	1,0
Kemi-Tornio	11,8	10,5	10,4	10,3	11,4	1,1

Vuonna 2025 työttömien osuus työvoimasta nousi koko seutukunnassa. Koko aluetta tarkasteltaessa työttömien osuuden muutos oli +1,1 prosenttiyksikköä. Seutukunnallisesti vuonna 2025 pienin työttömyysaste oli Keminmaassa ja suurin Kemissä.

Työpaikat

(Lähde: Tilastokeskus: Työssäkäynti)

	2021	Muutos % ed. v.	2022	Muutos % ed. v.	2023	Muutos % ed. v.
Kemi	8 462	-3,2	8 065	-4,7 %	8 006	-0,7 %
Keminmaa	2 717	-0,2	2 687	-1,1 %	2 809	4,5 %
Simo	604	4,5	562	-7,0 %	576	2,5 %
Tervola	1 004	5,6	1 005	0,1 %	1 008	0,3 %
Tornio	8 704	1,5	8 853	1,7 %	8 856	0,0 %
Yhteensä	21 491	-0,4	21 172	-1,5 %	21 255	0,4 %

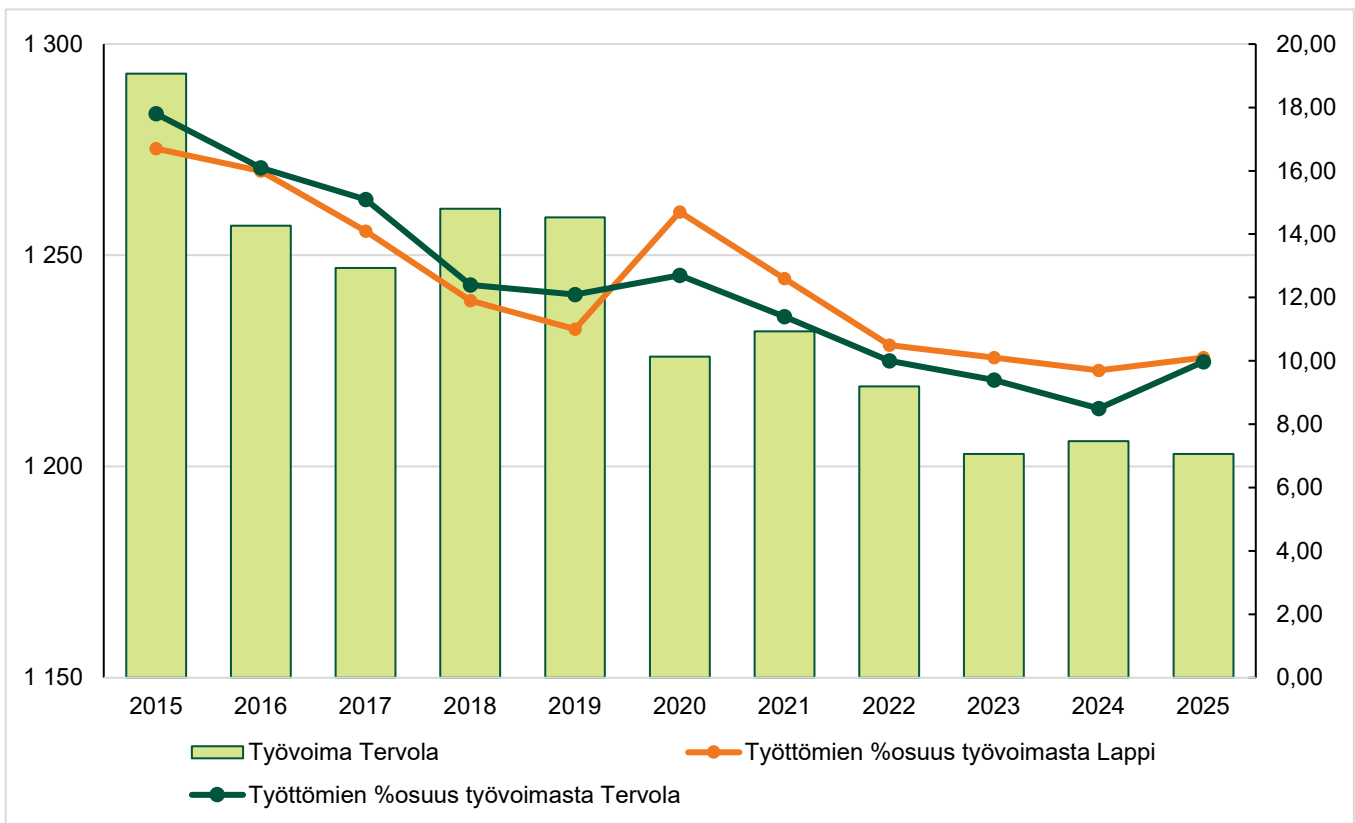
Työpaikkojen määrän kehityksen tilasto julkaistaan vuotta jäljessä, joten vuoden 2025 tietoa ei ole saatavilla. Työssäkäyntitilaston 2024 julkaisu on lisäksi siirtynyt tänä vuonna kesäkuuhun, joten tässä esitetään vielä vuoden 2023 tiedot.

Taloudellinen huoltosuhte

(Lähde: Tilastokeskus)

	2020	2021	2022	2023	2024
Kemi	1,87	1,86	1,88	1,86	1,85
Keminmaa	1,52	1,45	1,44	1,41	1,39
Simo	1,94	1,80	1,88	1,89	1,81
Tervola	1,74	1,66	1,65	1,62	1,61
Tornio	1,53	1,49	1,45	1,42	1,41
Kemi-Tornio	1,68	1,63	1,62	1,60	1,58

Taloudellisesta huoltosuhteesta ei ole vielä saatavilla tilastotietoa vuodelta 2025. Huoltosuhteen kehitys kuvaa väestön ikärakenteen ja työllisyysilanteen kehitystä. Vuonna 2024 Kemi–Tornion alueella oli 1,58 työhön osallistumatonta yhtä työllistä kohden. Tervolan taloudellinen huoltosuhte on parantunut joka vuosi viimeisenä viitenä vuotena. Väestön ikään-tyminen koskettaa muun maan tavoin myös Kemi–Tornio aluetta. Työttömyyden lasku parantaa huoltosuhdetta.

Työvoima Tervolassa ja työttömien prosenttiosuus työvoimasta Tervolassa sekä Lapissa

(Lähde: Tilastokeskus ja Elinvoimakeskus; Työllisyyskatsaus)

Olellaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Muutokset tuloperusteissa

Kunnan väestön määrän ja työllisyystilanteen kehitys ovat keskeisiä kunnan tuloperusteisiin vaikuttavia tekijöitä. Tervolan kunnan ennakkollinen väkiluku oli vuoden 2025 päättyessä 2833 eli 7 henkilöä (0,2 %) enemmän kuin vuotta aiemmin. Edellisen kerran kunnan väkiluku on kasvanut vuonna 1991. Väestön määrän väheneminen on tätä aiemmin jatkunut koko 2000-luvun, väestökehityksessä näkyy kunnan vanhuspainotteinen ikärakenne. Vuonna 2025 luonnollinen väestönkasvu oli edelleen negatiivinen; syntyneitä oli 34 ja kuolleita 50. Kuntien välinen muuttotase kääntyi positiiviseksi. Kuntaan muutti muista kunnista 156 henkilöä ja kunnasta muutti 133 henkilöä. Sekä kuntaan muuttaneiden että kunnasta muuttaneiden määrä nousi vuoteen 2024 verrattuna. Nettomaahanmuutto oli vuonna 2025 0. Ennakkotietojen mukaan väestön määrä on tammikuun aikana kasvanut yhdellä henkilöllä.

Tervolalaisten työllisyystilanteen myönteinen kehitys taitui vuonna 2025 ja työttömyydessä on palattu vuoden 2022 tasolle. Keskimääräinen työttömyysprosentti nousi kymmeneen prosenttiin, mikä on 1,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisvuonna. Tervolan työttömyysaste on Meri-Lapin alueen keskitasoa. Työttömiä työnhakijoita ml. lomautetut oli keskimäärin 120 henkilöä (v. 2024 104 henkilöä). Pitkäaikaistyöttömiä oli keskimäärin 33 henkilöä eli 27,5 % työttömistä (v. 2024 23,1 %). Pitkäaikaistyöttömien määrä nousi hiljalleen vuonna 2025; tammikuussa heitä oli 26, joulukuuhun mennessä 40. Tervolan työttömyysaste joulukuussa 2025 ja tammikuussa 2026 oli 10,8.

Väestön ja työllisyyteen liittyvien tekijöiden lisäksi kunnan talouteen vaikuttavat valtion toimenpiteet. Vuodelle 2025 veroperusteisiin tehtiin kuntien verotuloihin vaikuttavia muutoksia. Kunnallisveron efektiivisyyttä parannettiin poistamalla ansiotulovähennys ja korottamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Tämän muutoksen ennakoitiin parantavan kuntien verotuottoa 338 milj. euroa. Eläketulovähennyksen pienentäminen myös paransi kuntien verotuottoa (32 milj. euroa). Muita merkittäviä veroperustemuutoksia oli mm. ansiotuloveroperusteiden indeksitarkistus, minkä arvioitiin pienentävän kuntien verotuloja 40 milj. eurolla. Hallitusohjelman mukaisesti veroperustemuutosten aiheuttamat vaikutukset kuntien verotuottoon korvataan nettomääräisesti kunnille.

Kunnat saivat vuonna 2025 laskennallisia valtionosuuksia yhteensä vajaat 4,7 mrd. euroa ja korvausta veroperustemuutoksista aiheutuvista verotulojen menetyksistä 0,5 mrd. euroa. Edellisvuoteen verrattuna laskennalliset valtionosuudet nousivat n. 970 milj. eurolla johtuen etenkin työllisyyspalvelu-uudistuksesta (874 milj. euroa). Valtionosuuden tasossa otettiin vuonna 2025 huomioon myös 167 milj. euron määräaikainen vähennys liittyen kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden tulojen ja kustannusten tasaukseen vuoden 2023 osalta. Lisäksi otettiin huomioon vuodelle 2024 tehdyn määräaikaisen 192 milj. euron valtionosuuden lisäyksen päättyminen ja siihen liittyvä 64 milj. euron määräaikainen vähennys. Valtionosuuden tasossa huomioidaan vuodesta 2025 alkaen kuitenkin myös 277 milj. euron pysyvä valtionosuuden lisäys, jolla lievennetään sote-uudistuksen yhteydessä kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden kustannusten ja rahoituksen jälkikäteistarkistuksesta johtuvia valtionosuusvaikutuksia. Hallitusohjelman mukaisesti peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotukseen tehdään yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys vuosina 2024—2027. Vuonna 2025 vähennys pienensi valtionosuutta 25 milj. euroa. Oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistukseen osoitettiin 38 milj. euron valtionosuuden lisäys. Kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousi 3,1 prosenttiyksikköä ja oli 25,02 vuonna 2025 (21,92 vuonna 2024).

Toiminnalliset muutokset

Kunnan palvelutoiminnan järjestämisessä tapahtui muutos 1.6.2025, jolloin maaseutulautakunta ja maaseutujaosto lakkautettiin. Niiden tehtävät siirtyivät kunnanhallitukselle ja maaseutuhallinnon neuvottelukunnalle. Muutos tehostaa hallinnon toimintaa.

Vuonna 2025 käynnistyi merkittävä investointihanke eli uuden rivitalon rakentaminen. Hanke valmistunee kesällä 2026. Kevään 2026 aikana laaditaan rivitalon hallinnointia koskeva selvitys, jossa apuna toimii KPMG Oy Ab.

Työvoimapaalvelut siirtyivät kuntien hoidettavaksi vuoden 2025 alusta. Tervola kuuluu Meri-Lapin työllisyysalueeseen, jonka isäntäkuntana toimii Tornion kaupunki. Työllisyysaluetta koskeva yhteistoimintasopimus on hyväksytty kunnanvaltuustossa 26.10.2023. Tervolan ja Tornion välinen palvelutuotantosopimus on hyväksytty kunnanhallituksessa 18.12.2024. Sopimuksen mukaan Tornion kaupunki mm. ostaa Tervolan kunnalta työhönvalmennuspalvelua 0,5 htv:n verran.

Konsernitasolla merkittävin muutos tapahtui Tervolan Palveluverkot Oy:ssä. Yhtiö päätti vuokrata omistamansa valokuituverkon Napapiirin Kuituverkot Oy:lle 1.6.2025 lähtien. Omistus verkosta säilyy Tervolan Palveluverkot Oy:llä, mutta kesäkuusta alkaen Napapiirin Kuituverkot Oy on vastannut verkon ylläpidosta ja valokuitupalveluiden toimittamisesta sekä asiakaspalvelusta. Muutoksen myötä alueen asiakkaiden palveluvalikoima laajeni sekä asiakaspalvelusta tuli aiempaa paikallisempaa.

Talousarviopoikkeamat

Vuonna 2025 kunnan taloudenhoito toteutui kokonaisuudessaan talousarviossa ennakoitua paremmin. Toimintakatteeksi muodostui -10,02 milj. euroa ja vuosikatteeksi 2,49 milj. euroa. Tilikauden tulos oli 1,47 milj. euroa ja tilinpäätössiirtojen jälkeinen tilikauden ylijäämä 1,58 milj. euroa. Kunnan lainakanta pieneni 1,39 milj. euroon. Kertynyt ylijäämä 31.12.2025 oli 23,12 milj. euroa. Kunnan rahavarat vuoden 2025 päättyessä olivat 7,96 milj. euroa.

Vuonna 2020 siirryttiin kunnan talousarvion käyttötalousosan sitovuuden osalta nettobudjetointiin eli kunnanhallituksen ja lautakuntien talousarvion sitovuus valtuustoon nähden on toimintakate eli tulojen ja menojen välinen erotus. Valtuusto päättää talousarviossa tulojen ja menojen erotuksen määrärahana tai tuloarviona. Kunnanvaltuusto hyväksyy talousarvion kunnanhallitusta ja lautakuntia sitovaksi toimielintasolla, joten toimielin ei saa ylittää toimielintason talousarviota ilman valtuuston hyväksymistä. Toimielin voi tulosalueidensa sisällä ja välillä päättää määrärahojen siirroista.

Sisäiset erät huomioiden toimielimet lukuun ottamatta tarkastuslautakuntaa alittivat oman talousarvionsa. Euromääräisesti merkittävin alitus oli kunnanhallituksella 0,64 milj. euroa, mikä johtui etenkin henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen jäämisestä alle talousarvion. Teknisen lautakunnan osalta talousarvion alittuminen johtui etenkin toimintatuottojen ylittymisestä. Sivistyslautakunnan talousarviota paremman toteuman selittää henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen jääminen

alle budjetoidun. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin vuonna 2025 pääosin. Syitä talousarviopoikkeamiin eritellään toimielimittäin jäljempänä asiakirjassa luvussa 8 Käyttötalouden ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.

Investointimenot kokonaisuutena toteutuivat jälleen huomattavasti talousarviota pienempinä, menojen osalta talousarviopoikkeama oli 2,16 milj. euroa muutettuun talousarvioon verrattuna. Investointimenojen toteutuminen talousarviota pienempinä johtui lähinnä Keskusvaraston rakentamisen siirtymisellä ja vuokratalon rakentamisen viivästymisellä. Myös pienempiä hankkeita jäi toteutumatta. Osa rakentamishankkeista siirtynee tuleville vuosille. Investointitulot jäivät 0,12 milj. euroa arvioitua pienemmäksi. Investointitulot jäivät tavoitteesta toteutumattoman hankerahoituksen sekä maa-alueiden arvioitua pienempien myyntitulojen takia.

Selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta

Loppuvuodesta 2024 Tervolan kunta haki avustusta Tervolan lähiliikunta- ja virkistysalueen reittien ja rakenteiden perusparannushankkeelle Uudenmaan ELY-keskuksesta. Perusparannushanke sai myönteisen rahoituspäätöksen 4.4.2025. Hankkeen kokonaiskustannuksiksi hyväksyttiin 139 290 euroa ja avustuksen määräksi 69 645 euroa. Hanke oli toteutettava 31.12.2025 mennessä.

Syksyllä 2025 Tervolan kunta haki rahoitusta Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeinölähtöisten INFRA-hankkeiden hausta Tervolan Teräspuiston kehityshankkeelle. Hanke on saanut myönteisen rahoituspäätöksen 12.12.2025. Hankkeen kokonaiskustannuksiksi on hyväksytty 593 776 euroa ja avustuksen määräksi 296 888 euroa. Hanke on toteutettava 30.6.2027 mennessä. Tehtävillä toimenpiteillä parannetaan ja nykyaikaistetaan em. pk-yritysten kilpailukyvyyn kannalta tärkeitä maantieliikenteen ja logistiikan yhteyksiä, eri liikkumis- ja kuljetusmuotojen yhteenliitettävyyttä, elinkeinoelämää ja pk-yritysten toimintaympäristöä kehittäviä tieliikenneväyliä ja -palveluita, kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiä sekä liikenneturvallisuutta Teräspuiston alueella. Toimenpiteet tukevat myös investointien kaksoiskäyttöä.

Syksyllä 2025 Tervolan kunta haki rahoitusta myös Tervolan Puupuisto III masterplan -hankkeelle. Pohjois-Suomen elinvoimakas antoi myönteisen rahoituspäätöksen 27.2.2026. Hankkeen kokonaiskustannuksiksi on hyväksytty 92 611 euroa ja avustukseksi 74 088 euroa. Hankkeen tavoitteena on kehittää Viian teollisuusalueen kyljessä sijaitsevaa uutta aluetta (n. 100 ha) ja luoda edellytykset kiertotaloutta ja vihreää siirtymää tukeville investoinneille. Hanke jatkaa aiempien Puupuisto-hankkeiden kehitystyötä ja vahvistaa Tervolan asemaa puunjalostusteollisuuden, bioenergian ja kestäväen teollisuuden keskuksena.

Tervolan kunta on ollut mukana myös muiden organisaatioiden hallinnoimissa kehittämishankkeissa joko itse suoraan tai välillisesti Tervolan Elinkeinoyhtiö Oy:n tai Meri-Lapin kehittämiskeskuksen kautta.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Tervolan kunnan talous on ollut pitkään ylijäämäinen. Vuoden 2024 tilinpäätös oli ylijäämäinen mm. henkilöstökulujen alittumisesta ja ennakoitua paremmin toteutuneista verotuloista johtuen. Vuoden 2024 tilinpäätöksen tulos oli 2,21 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä 2,39 milj. euroa. Vuoden 2025 tilinpäätös on myös ylijäämäinen. Taseessa 31.12.2025 oli kertynyttä ylijäämää tilikaudelta ja edellisiltä vuosilta noin 23,12 milj. euroa. Vuoden 2026 talousarvio on alijäämäinen kuten myös taloussuunnitelmavuodet 2026-2027. Taloussuunnitelmakaudelle on suunniteltu mittavia investointeja. Tervolan kunnan hyvä taloudellinen tilanne antaa liikkumavaraa, mutta talouden kehityssuunta on huolestuttava.

Vuoden 2026 suunnitellut nettoinvestoinnit (3,99 milj. €) ovat huomattavasti korkeammat kuin viime vuosina toteutuneet investointitasot. Vuonna 2027 nettoinvestoinnit nousevat edelleen, ja vuonna 2028 nettoinvestoinnit kohoavat lähes 5,87 milj. euroon. Investointien suuruus ylittää reilusti poistojen määrän, mikä selittyy sillä, että viime vuosina investointiohjelma ei ole toteutunut odotetusti. Investoinnit on suunniteltu katettavaksi omalla rahoituksella, mutta myös lainarahalla, mikä tarkoittaa kunnan kassavarojen heikkenemistä sekä korkomenojen kasvua. Kunta on myös myöntänyt Tervolan Energia ja Vesi Oy:lle merkittävän 7,1 milj. euron lainan, mikä myös tulee rasittamaan kunnan kassaa. Todennäköisesti lopullinen lainamäärä jää alle edellä mainitun määrän. Vuosien 2027-2028 taloussuunnitelmissa on varauduttu nostamaan pitkäaikaista lainaa yhteensä 6,70 milj. euroa edellä mainituista syistä johtuen.

Toimintatuloissa merkittävä tekijä on Lapin hyvinvointialueelle vuokratuista kiinteistöistä saatavat vuokratulot. Hyvinvointialue ei hyödyntänyt vuokrasopimuksessa ollutta optiomahdollisuutta vuodelle 2026. Vuokraneuvottelut ovat kuitenkin edelleen kesken. Osa vanhusten rivitalojen asunnoista on palautunut Tervolan kunnan hallintaan.

Kunnan henkilöstö

Tervolan kunnan palveluksessa oli vuoden 2025 lopussa henkilöstöä yhteensä 133 henkilöä, joista vakinaisessa palvelussuhteessa oli 105 henkilöä eli 79 prosenttia (31.12.2024 76 %).

Vuoden 2025 maksetut palkat ja palkkiot ilman henkilösivukuluja olivat 5,74 milj. euroa (v. 2024 5,46 milj.) Tilikauden henkilöstökulut kokonaisuudessaan olivat 7,08 milj. euroa eli 5,3 prosenttia (0,36 milj. €) edellisvuotta enemmän. KVTE-Sin ja OVTESin osio g -sopimusaloilla otettiin valtakunnallisesti käyttöön uusi palkkausjärjestelmä eli tasopalkkajärjestelmä. Järjestelmää otettiin käyttöön lokakuun alusta ja sitä sovellettiin takautuvasti 1.2.2025 alkaen.

Henkilöstön sairauslomapäivien kokonaismäärä vuonna 2025 oli 1 369. Henkilöä kohden laskettuna sairauslomapäiviä oli vuonna 2025 keskimäärin 10,3 päivää, joka on huomattavasti suurempi määrä kuin vuonna 2024, jolloin sairauslomapäiviä henkilöä kohden oli 7,2.

Tervolan kunta laatii tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat, jotka määrittävät Tervolan kunnan toimintaa myös työnantajana. Vuonna 2025 tehtiin henkilöstölle ensimmäistä kertaa tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta käsittelevä kysely, jonka tuloksia hyödynnetään suunnitelmissa. Työhyvinvointikysely (ent. työilmapiirikysely) tehtiin vuoteen 2023 asti kerran valtuustokaudessa. Jatkossa kysely suoritetaan kahden vuoden välein. Työhyvinvointikysely toteutettiin vuonna 2025. Kyselyn perusteella työilmapiiri on Tervolan kunnassa edelleen hyvä. Tulosten perusteella ollaan kehittämässä toimenpiteitä työhyvinvoinnin edelleen parantamiseksi. Lisäksi työntekijöitä kuullaan esimerkiksi kehityskeskusteluissa sekä muilla tarpeellisilla kyselyillä. Tervolan kunnassa toimii työhyvinvointia ylläpitävä työryhmä, jonka tehtävänä on ylläpitää ja kehittää työhyvinvointia ylläpitävää suunnitelmaa sekä tehdä konkreettisia toimenpide-ehdotuksia työssäjaksamisen ja työhyvinvoinnin lisäämiseksi.

Työterveyshuolto on järjestetty Tervolassa työskenteleville työntekijöille Suomen Terveystalo Oyj:n kanssa sekä maa-seututoimen muualla työskentelevien osalta muiden palvelutuottajien kanssa. Työterveyshuolto kattaa ehkäisevän ja työkykyä ylläpitävän toiminnan lisäksi yleislääkäritasoisien, työterveyshuoltopainotteisen sairaanhoidon.

Tervolan kunnassa on käytössä henkilöstön kehittämisen määräraha. Kertomusvuonna kehittämismäärärahaa myönnettiin kolmelle henkilölle omaehtoisen kouluttautumisen perusteella.

Vuonna 2019 tehtiin päätös henkilöstön palkitsemisen periaatteista. Henkilöstöä palkitaan positiivisesta tuloksesta. Palkitsemisraja eli kuinka suuri tuloksen pitää olla, on kunnanhallituksen harkinnassa. Palkitsemismuotona käytetään kahta vaihtoehtoa: joko Maaseudulta käsin -messupakettia, tai vaihtoehtoisesti saldolisäystä e-passiin, joka on arvoltaan saman verran kuin messupaketti. Palkitsemisen piirissä ovat ne kaikki, jotka ovat olleet Tervolan kunnan palveluksessa työ- tai virkasuhteessa 1.–31.5. välisenä aikana vähintään 5 työpäivää (ei tarvitse olla yhtäjaksoinen työsuhde) sinä vuonna, jona päätetään palkitsemisesta.

Lisätietoja henkilöstöstä annetaan tilinpäätöksen liitetiedoissa 19.

Kunnassa laaditaan erillinen henkilöstötilinpäätös.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Strategiset riskit

Kunnanvaltuuston päätösten 12.12.2019 ja 13.2.2020 mukaisesti kunta voi tiettyjen kriteereiden täytyessä rakentaa pk-yrityksille toimitiloja. Kyseisellä päätöksellä kunta tavoittelee uusia työpaikkoja ja kunnan elinvoimaisuuden lisäämistä. Huolimatta yrityksille asetettavista kriteereistä, voi toimitilarakentamiseen liittyä strateginen riski, mikäli yritykset eivät pysty täyttämään kunnan asettamia velvoitteita.

Toiminnalliset riskit

Tervolan kunnan toiminnan kehittymiseen epävarmuutta luo väestön määrän kehitys, joka koko 2000-luvun on ollut aleneva. Väestömäärän lasku kiihtyi vuonna 2019 parin rauhallisemman vuoden jälkeen ja jatkui voimakkaana myös vuonna 2020. Vuonna 2021 lasku jälleen rauhoittui, mutta on ollut edelleen negatiivinen myös vuosina 2022-2024. Väestönkehitys kääntyi vuonna 2025 positiiviseksi ensimmäistä kertaa vuosikymmeniin. Sekä luontainen väestökehitys että muuttoliike kuntien välillä ovat olleet Tervolan kannalta negatiivisia. Vuonna 2025 kuolleiden määrä ylitti syntyneiden määrän edelleen, mutta kuntien välinen muutto oli Tervolan osalta positiivinen. Maahanmuutto on ollut viime vuosina positiivista kiintiöpakolaisten vastaanottamisesta johtuen, mutta kiintiöpakolaisia ei ole vastaanotettu kahteen vuoteen. Väestömäärän säilyttämisen haasteisiin kunnassa pyritään vastaamaan muun muassa asumisen laatuun, viihtyvyyteen, kaavoitukseen ja maan hankintaan panostamalla. Tervolan houkuttelevuutta on myös parannettu panostamalla erityisesti lapsiperheiden palveluihin sekä etätyömahdollisuuksiin.

Tämän vuosituhannen alusta vuoteen 2024 kunnan ikärakenne on muuttunut merkittävästi. Lasten (alle 15 vuotta) osuus on vähentynyt n. 4,1 % -yks. (317 hlöä) ja 15–64-vuotiaiden n. 6,8 % -yks. (834 hlöä), kun taas yli 64-vuotiaiden osuus koko kunnan väestöstä on kasvanut n. 10,9 % -yks. (82 hlöä). Mikäli sama kehitys jatkuu, kunnan riippuvuus valtion-osuusrahoituksesta kasvaa samalla kun työikäisen väestön vähentyminen pienentää kunnan saamia verotuloja. Tämä asettaa erityisiä vaatimuksia palvelujen järjestämiselle ja toimintojen kehittämiseksi.

Väestön määrän ja ikärakenteen kehityksen sekä niitä seuraavien taloudellisten haasteiden lisäksi kunnassa on tunnistettu henkilöstövoimavaroihin liittyviä riskejä. Pienen organisaation riskinä on tiedon ja erityisosaamisen keskittyminen ja sen myötä haavoittuvuus. Tätä riskiä pyritään hallitsemaan muun muassa varahenkilöjärjestelmällä ja tiedon kulun parantamisella. Työvoiman saatavuus tuo omat haasteensa kunnan toiminnalle. Viime vuosien aikana osaavan ja koulutetun työvoimaan saatavuus on huomattavasti hankaloitunut useilla toimialoilla. Työvoiman rekrytointikäytänteitä on pyritty tehostamaan ja Tervolan kunnan työnantajabrändiin on kiinnitetty erityisesti huomiota. Työvoimapulan helpottamiseksi on otettu käyttöön rekrytointilisä ja käynnistetty oppisopimuskoulutuksia kunnan eri yksiköissä.

Palveluiden siirtyminen yhä enemmän tietoverkkoihin aiheuttaa haasteita niin tietojärjestelmien kuin tietoliikenneyhteyksien toimivuudelle. Tietoturvariskejä hallitaan mm. tietojärjestelmien varmistuksilla, käyttöoikeuksien hallinnalla sekä tietojärjestelmien suojauksilla. Vuonna 2018 on nimetty kunnan tietosuojaja- ja tietoturvatyöryhmä, jonka tehtävänä on edesauttaa tietosuojan ja tietoturvan toteuttamista. Tietosuojapolitiikka ja – ohje on hyväksytty 2022. Samassa yhteydessä otettiin käyttöön käyttöoikeuksien hallintaa sekä salassapitoa koskevat lomakkeet. Tietoturvapoliittikka- ja ohje päivitettiin 2023. Lukuisat lainsäädäntömuutokset ja niiden toimeenpano asettaa omat haasteensa sekä henkilöstöresurssien riittävyydelle, että henkilöstön osaamiselle.

Kaukolämmön saatavuus on varmistettu varalämmitysjärjestelmällä. Kaukolämpöverkon toimintavarmuutta heikentää kuitenkin verkon kunto, siihen kohdistuukin investointitarpeita.

Konsernissa on kiinnitettävä erityistä huomiota myös sähkön toimitusvarmuuteen ja talousveden laadun uhkien hallintaan.

Rahoitusriskit

Kunta on saanut vuosina 2021-2022 merkittävän määrän rahoitustuottoja (v. 2021 0,90 milj. €, v. 2022 1,9 milj. €) perustuen Lapin Sähkövoima Oy:n osakkeiden omistukseen. Tuottojen kertyminen on riippuvainen sähkön hinnan ja myyntimäärän kehityksestä. Sähkön hinta on laskenut selvästi vuosista 2021-2022, joten on todennäköistä, että näin merkittäviä tuottoja ei tulevaisuudessa saada. Vuonna 2025 rahoitustuottoja sähkönmyynnistä kertyi n. 0,52 milj. €, joka on 41 tuhatta euroa edellisvuotta vähemmän.

Tervolan kunnan lainakanta vuoden 2025 lopussa oli n. 1,39 milj. euroa. Lainat on sidottu kuuden kuukauden euriborkorkoon. Tervolan kunnan lainat ovat euroissa, joten valuuttariskiä ei ole.

Kunnan tytäryhtiöiden lainajärjestelyihin ja lainaehtoihin on tehty muutoksia vuoden 2023 aikana. Kunnanvaltuusto on käsitellyt 7.9.2023 Tenergia Oy:lle vuonna 2013 myönnettyä 480.000 euron lainaa ja myöntänyt Tervolan Energia ja Vesi

Oy:lle vapautuksen lainan lyhennyksistä ajalle 1.1.2023-31.12.2026. Lisäksi kunnanhallitus käsitteli lainaehtojen muuttamista kokouksessaan 27.11.2023 ja myönsi lainalle neljän vuoden vapautuksen koroista vuoden 2026 loppuun saakka. Kunnanvaltuusto myönsi myös vapautuksen koroista Tervolan Vesi Oy:n vuonna 2019 nostamalle 300 000 euron lainalle. Vuosien 2023–2026 väliseltä ajalta lainasta ei peritä korkoa. Kunnanhallitus käsitteli Tervolan Vesi Oy:lle vuonna 2018 myönnetyn 150 000 euron lainaehtojen muuttamista kokouksessaan 27.11.2023 ja päätti myöntää neljän vuoden vapautuksen lainan lyhennyksistä ja koroista ajalle 1.1.2023-31.12.2026. Laina-aika jatkuu neljä vuotta.

Kunnanvaltuusto käsitteli kokouksessaan 14.12.2023 Tervolan Palveluverkot Oy:lle myönnettyjä lainoja ja päätti myöntää yhtiön 2 500 000 euron lainalle viiden vuoden maksuvapautuksen lyhennysten ja korkojen osalta. Laina-aikaa jatketaan viidellä vuodella 31.12.2044 saakka. Koska Tervolan Palveluverkot Oy:n tilanne muuttui valokuituverkon vuokraamisen takia, esitti yhtiö lainaehtojen mukaisen koron maksamista 1.1.2025 alkaen. Kunnanvaltuusto hyväksyi esityksen 25.9.2025.

Kunnanvaltuusto päätti myös kokouksessaan 14.12.2023 muuttaa Tervolan Vuokratalot Oy:lle vuonna 2019 myöntämänsä 1 200 000 euron lainaa siten, että vuosien 2023–2027 väliseltä ajalta lainasta ei peritä korkoja. Kunnanhallitus päätti muuttaa vuonna 2018 Tervolan Vuokratalot Oy:lle myönnetyn lainan ehtoja siten, että lainalle myönnetään neljän vuoden vapautukset lainan lyhennyksistä ja koroista ajalle 1.1.2023-31.12.2026. Tämä pidentää lainan laina-aikaa neljä vuotta.

Tervolan kunnanvaltuusto päätti 8.12.2022 myöntää Tervolan Vesi ja Energia Oy:lle lainan uuden sähkölinjan rakentamiseen, lainasumma on 7,1 milj. euroa jakaantuen vuosille 2023–2025. Loppuvuonna 2023 lainanehtoja ja sen käyttötarkoitusta muutettiin. Yhtiö luopui aikeista rakentaa uusi sähkölinja ja päätti lunastaa Fingrid Oy:ltä 220 kV valmiin sähkölinjan. Lainanehtoja muutettiin siis siten, että lainaa voidaan käyttää 220 kV:n sähkölinjan lunastukseen, lunastettavan linjan peruskorjaukseen uuden sähköaseman sekä tarvittavien siirtoyhteyksien ja infran rakentamiseen. Lisäksi lainan käyttötarkoitusta muutettiin siten, että myönnetyn lainan kokonaissummasta osa käytetään olemassa olevan sähkö- ja vesijohtoverkon korjausvelan pienentämiseen.

Vahinkoriskit

Omaisuuksien kartoitus ja vakuutusten tarkistus suoritetaan vuosittain. Vakuutusturva tarkasteltiin lisäksi vuonna 2024 ulkopuolisen konsultin toimesta. Kunnan vakuutukset on kilpailutuksen tuloksena keskitetty tällä hetkellä Pohjola Vakuutus Oy:hyn. Uudet kohteet vakuutetaan välittömästi ja vakuutusten täydentämisestä huolehditaan omaisuuteen liittyvissä muutostilanteissa. Lakisääteisten vakuutusten lisäksi Tervolan kunnalla on vapaaehtoisia vakuutuksia. Teknisen toimen isoissa hankkeissa huolehditaan vakuuksien ja takauksien toimittamisesta.

Muut riskit

Tilinpäätöksen kirjoitushetkellä on valmistelussa lakiesitys hankintalain muuttamiseksi mm. sidosyksikköhankintojen osalta. Esityksen mukaisesti osakkaan olisi omistettava yhtiöstä vähintään kymmenen prosenttia, jotta sidosyksikköhankinnat olisivat mahdollisia. Tervolan kunnan osalta lakimuutos aiheuttaisi merkittäviä muutoksia mm. ruokapalveluiden järjestämiseen.

Lopullinen ratkaisu Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän edellisten vuosien alijäämien kattamiseen ja laskutukseen saatiin vuonna 2025. Tervolan kunta peruutti Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen tekemänsä valituksen aluehallituksen päätöksestä koskien alijäämän laskuttamista kuntayhtymän entisiltä jäsenkunnilta. Jäsenkunnat hyväksyivät sovintoesityksen, jossa Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ennen vuotta 2022 syntyneet alijäämät katettaisiin jäsenkuntakohtaisen palvelujen käytön ja peruspääoman keskiarvon perusteella. Vuoden 2022 Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveyspalvelujen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän alijäämä katettaisiin jäsenkunnittain palvelujen käytön suhteessa. Tervolan kunnan osuus alijäämästä oli 582 507,10 euroa, josta oli vuoteen 2025 mennessä maksettu 416 845,86 euroa. Tervolan tuli kattaa alijäämästä vielä 165 661,24 euroa, joka on kirjattu vuoden 2025 avaavaan taseeseen.

Ympäristöasiat

Tervolan sijainti suurten kuntakeskusten (Rovaniemi, Tornio, Kemi) läheisyydessä on erinomainen. Tervolan maisemaa hallitsevat Kemijoki ja lukuisat vaarat. Tervolassa on kaunis luonto, monipuolinen kasvusto ja hyvä veden laatu.

Yleisten laitosten jakaman talousveden fysikaalinen ja mikrobiologinen laatu on hyvä ja voimassa olevien vaatimusten mukainen. Yleisen vesijohdon piiriin kuuluu noin 90 % ja yleisen viemärin piiriin noin 30 % kunnan talouksista. Tervola on mukana seudullisessa jätehuollossa yhdessä Kemin, Tornion, Keminmaan ja Ylitornion kanssa. Jätehuoltoviranomaisena toimii Perämeren jätelautakunta. Perämeren jätelautakunta on päivittänyt jätehuoltomääräykset vuonna 2022, koska jätehuollon palvelutason laatumisen ja jätelainsäädännön sekä jätehuollon kehittymisen myötä tuli tarve uusien vastaamaan nykyisiä tarpeita. Alueelle on laadittu myös jätehuollon palvelutaso, jonka Perämeren jätelautakunta on kokouksessaan 10.12.2019 hyväksynyt vuosille 2020–2023. Jätehuollon palvelutason uudistustyö on ollut tarkoitus käynnistää syksyllä 2024.

Tervolan kunta kilpailutti syksyllä 2024 koulu- ja asiointikuljetukset. Hankintaan sovellettiin lakia ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista, minkä johdosta yksi hankinnan kohteina olevista reiteistä hoidetaan ns. ”puhtaalla ajoneuvolla”.

Kuntakeskuksessa on kaukolämpöverkosto ja biopolttoainetta käyttävä lämpölaite. Lämpölaite käyttää lähialueelta tulevia polttoainejakeita. Kaukolämpöverkosta laajennetaan rakentamishankkeen mukaisesti ja tavoitteena on koko kuntakeskuksen kattava kaukolämpöverkosto, jossa lämpö tuotetaan paikallisella uusiutuvalla energialla. Kunnan kiinteistöjen osalta pyritään energiamäärän pienentämiseen ja vaiheittain siirtymään uusiutuvia energialähteitä käyttäviin ratkaisuihin kuntastrategian mukaisesti. Vuoden 2015 aikana Kaisajoen koulu ja vuonna 2024 Mattisen koulu on siirretty käyttämään pääasiassa maalämpöä, lisäksi osa Tervolan Vuokratalot Oy:n kiinteistöistä lämmitetään maalämmöllä. Tervolan kunta on ollut mukana kuntien energiatehokkuussopimuksessa, jonka päättymisen jälkeen kunta on sitoutunut uuteen julkisen alan energiatehokkuussopimukseen.

Merkittävän ympäristöön vaikuttavan tekijän muodostaa Kemijoki Oy:n omistamat Ossauskosken ja Taivalkosken voimalaitokset. Voimalaitosten tehonnoston myötä vedenpinnan vaihtelut ovat kasvaneet, mikä aiheuttaa lisääntyvää tarvetta veneenlaskupaikkojen, uimarantojen ja muiden yleisten alueiden kunnostamiseen sekä rantojen suojaukseen.

Tervolan ensimmäinen tuulivoimapuistoa koskeva yleiskaava valmistui 2011. Kymmenen tuulimyllyn muodostama tuulivoimapuisto valmistui vuonna 2013 ja vihittiin käyttöön 10.4.2013. Vuonna 2013 aloitettu, Löylyvaaran osayleiskaavatyö kolmen tuulimyllyn tuulivoimapuistoksi hyväksyttiin 27.3.2014 kunnanvaltuustossa. Kaava on saanut lainvoiman vuonna 2016. Samassa kokouksessa päätettiin käynnistää Hevosselän tuulivoimayleiskaavan laadinta kahdeksan tuulimyllyn rakentamishankkeen toteuttamiseksi. Hevosselän tuulivoimayleiskaava hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 20.4.2018 ja kaava on lainvoimainen. Kaava mahdollistaa kuuden tuulimyllyn rakentamisen. Valkiavaaran tuulivoimapuiston kaavoitusaloite hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 18.2.2021. Tavoitteena on laatia tuulivoimayleiskaava 41 myllyn rakentamiseksi. Valkiavaaran tuulivoimayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä maaliskuussa 2022 ja osayleiskaavan valmisteluaineisto loka-marraskuussa 2024. Lisäksi vuonna 2021 käynnistettiin Kuoringin, Outojängän ja Pitkämaan tuulivoimayleiskaavojen laatiminen (yhteensä 50–70 myllyä). Kunnanvaltuusto hyväksyi 26.5.2025 Kuoringin tuulivoimayleiskaavan. Päätöksestä on valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Vitsakankaan enintään 17 tuulivoimalaa koskevan tuulivoimayleiskaavan laatiminen käynnistettiin 7.4.2022. Vitsakankaan tuulivoimayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä marras-joulukuussa 2022, osayleiskaavan valmisteluaineisto touko-heinäkuussa 2024 ja osayleiskaavan ehdotusaineisto alkuvuodesta 2025. Outojängän osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä touko-kesäkuussa 2024. Pitkämaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä elokuussa 2023. Kunnanvaltuusto käynnisti 16.2.2023 Kolopetäjä-Pirttikangas-Rovavaara tuulivoimayleiskaavan laatimisen. Kyseisen kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on asetettu julkisesti nähtäville syyskuussa 2024. Hirviaavan tuulivoimayleiskaavan laatimista koskeva kaavoitusaloite hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 12.12.2024. Kunnanvaltuusto hyväksyi Tervolan kunnan tuulivoimayleiskaavan 16.2.2023, strategialla ohjataan kunnan tuulivoimayleiskaavojen laatimista. Vuonna 2025 myönnettiin ensimmäiselle Tervolan kunnan alueelle sijoitettavalle teollisen luokan aurinkovoimayleiskaavalle rakennuslupa.

Länsi-Lapin maakuntakaava hyväksyttiin Lapin liiton valtuustossa 26.11.2012 ja ympäristöministeriö vahvisti kaavan 19.2.2014. Maakuntakaavan mukaisesti alueiden käytön tulee edistää muun muassa yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Kaavamääräysten mukaisesti pysyvän asutuksen sijoittumista tulee edistää olemassa olevaa rakennetta täydentäen.

Länsi-Lapin maakuntakaavan periaatteiden mukaisesti aloitettiin vuonna 2012 Kemijokivarren osayleiskaavan ajantasaistaminen vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa aloitettiin Paakkola-Ylipaakkola osa-alueen tarkistustyö. Osa-aluetta koskeva kaava hyväksyttiin valtuustossa 16.4.2015. Hyväksytty kaava mahdollistaa huomattavasti nykyistä enemmän rakennuspaikkoja kaavoitetuille alueille ja lisää vetovoimaisten jokivarsitonttien tarjontaa merkittävästi. Kemijokivarren osayleiskaavan ajantasaistamista jatkettiin Tervola-Varejoki osa-alueella ja kaava hyväksyttiin kesäkuussa 2018. Kaavasta valitettiin korkeimpaan hallinto-oikeuteen asti. Korkein hallinto-oikeus on antanut päätöksensä osayleiskaavamuutosta koskevaan valitukseen tammikuussa 2022. Kunnanvaltuusto on käsitellyt korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun kokouksessaan 17.2.2022 § 13. Seuraavana käynnistyy Loue-Mattinen osa-alueen tarkistustyö, joka on viivästynyt alkuperäisestä tavoiteaikataulusta.

Kunnanvaltuusto on 8.12.2022 päätöksellään hyväksynyt Kemijokivarren osayleiskaavan Tervola-Varejoki-osa-alueen muutoksen käynnistämisen ns. Vastarannan alueelle. Hankkeen osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä lokakuussa 2024. Luonnosaineisto on asetettu nähtäville helmikuussa 2026.

Ranuan ja Tervolan kunnan rajalle suunniteltu Suhangon kaivoshanke on toteutuessaan mittasuhteiltaan erittäin suuri hanke. Hankkeen laajuudesta johtuen vaikutukset ulottuvat myös laajalle alueelle. Kaivoshankkeen toteuttaja on suunnitellut kaivoksen purkuvesien johtamista suoraan Kemijokeen yli 40 km pituisella purkuputkella, joka kulkisi pääasiassa Tervolan kunnan alueella. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes on 30.12.2024 antanut päätöksen kaivosluvan (kaivoksen apualue) myöntämisestä Suhangon kaivospiirin laajentamiseksi ja määräyksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Tervolan kunta on valittanut päätöksestä. Pohjois-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt Suhangon kaivokselle ja rikastamolle ympäristö- ja vesitalousluvan. Tervolan kunta on valittanut tästäkin päätöksestä.

Muut ei-taloudelliset asiat

Kirjanpitolain 3 a luvun mukaisesti toimintakertomuksessa on annettava tieto muun muassa siitä, miten kunta huolehtii korruption ja lahjonnan torjunnasta sekä ihmisoikeusasioista. Korruption ja lahjonnan torjunnassa avainasemassa on esteellisyyksien ja sidonnaisuuksien huomiointi. Esteelliset henkilöt eivät osallistu asioiden valmisteluun, päätöksentekoon tai täytäntöönpanoon. Sidonnaisuusrekisteri pidetään ajan tasalla. Hankinnat suoritetaan hankintalain ja hankintaohjeiden mukaisesti. Suorahankinnat ovat mahdollisia vain poikkeustapauksissa, pääsääntöisesti tarjoukset pyydetään vähintään kolmelta tarjoajalta. Hankintojen yhteydessä huolehditaan tarvittaessa tilaajavastuulain mukaisista velvoitteista. Tositteet asiataarkastetaan ja hyväksytään kahden eri henkilön toimesta. Kunnan henkilöstöä ja luottamushenkilöitä on ohjeistettu siitä, millaisia lahjoja voi ottaa vastaa ja miten toimia, jos huomaa joutuneensa lahjontayrityksen kohteeksi.

Tervolan kunta on laatinut tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat, joiden mukaan toimiminen edesauttaa ihmisoikeuksien toteutumista. Ulkomaalaistaustaisten kotoutumisen tueksi on laadittu kotoutumishjelma. Kotouttamiseen on resursoitu osa yhden henkilön työpanoksesta. Edellä mainitut toimenpiteet osaltaan parantavat ulkomaalaistaustaisten henkilöiden yhdenvertaisuutta osana Tervolan kunnan väestöä.

4 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään saamaan kohtuullinen varmuus tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Keskeinen osa sisäistä valvontaa on riskienhallinta. Riskienhallinnalla tarkoitetaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavien tekijöiden tunnistamista, arvioimista ja hallintaa.

Kunnanvaltuusto hyväksyi vuoden 2023 alussa (16.2.2023 § 13) Tervolan kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan päivitetty perusteet, joissa määritellään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävä- ja vastuunjako, toimintatavat sekä raportointivelvoitteet. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet eivät tuoneet olennaisia muutoksia aikaisemmin voimassa olleisiin toimintaperiaatteisiin, vaan täsmensivät niitä kuntakonsernin hyvän hallinnon ja johtamisen vahvistamiseksi.

Hallintosäännön 10. luvussa on määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta. Kunnanhallitus vastaa mm. kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä hyväksyy kunnan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet. Lautakunta vastaa toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kunnanhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Kunnanjohtaja sekä osastopäälliköt vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan vastuualueita sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Tulosalueiden ja vastuualueiden esimiehet vastaavat tulosalueen ja vastuualueen riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti. Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisessä noudatetaan kunnanhallituksen 13.11.2006 hyväksymää sisäisen valvonnan ohjetta. Ohjeella tuetaan hyvän hallintotavan ja tuloksellisuuden seurannan toteutusta, määrärahojen käytön ja tulojen kertymisen tehokasta valvontaa sekä rahatoimen tuottavaa ja taloudellista hoitoa. Ohjeen päivittäminen uuden hallintosäännön mukaiseksi ja sisäisen valvonnan kokonaisvaltaisuuden ja riskienhallinnan suunnitelmallisuuden kehittämiseksi on käynnissä, ja uusi ohje valmistunee vuoden 2026 aikana.

Alla olevassa selonteossa tarkastellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä valvonnan eri kohdealueiden näkökulmasta. Selonteko on laadittu kunnan eri toimielinten tuottamien tietojen pohjalta.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Keskeisiä kunnan toimintaa ohjaavia lakeja ovat kuntalaki, hallintolaki, julkisuuslaki ja hankintalaki. Toiminnan laillisuus ja hyvän hallintotavan noudattaminen varmistetaan lainsäädäntöä tarkentavilla kunnan sisäisillä toimintaohjeilla ja suosituksilla, uusien työntekijöiden asianmukaisella perehdyttämällä sekä kiinnittämällä huomiota salassapitosäännöksiin ja esteellisyyksiin asioiden käsittelyssä ja päätöksenteossa. Esteellisyyksien huomioinnissa keskeisessä osassa on asianosaisen oma ilmoitus esteellisyydestään. Eräiden luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden tulee ilmoittaa myös sidonnaisuuksistaan. Toiminnan laillisuus ja hyvän hallintotavan noudattaminen edellyttävät myös selkeitä tehtäväkuvia ja vastuiden määrittelyitä. KVTESin ja OVTESin osio g -sopimusaloilla otettiin käyttöön uusi tasopalkkajärjestelmä, joka korvasi edellisen TVA-järjestelmän. Palkkausjärjestelmän ajantasaisuus vaatii etenkin esihenkilöiltä tarkkaavaisuutta nykyisessä nopeasti muuttuvassa maailmassa.

Tervolan kunnanvaltuusto käsitteli 135 asiaa vuonna 2025. Kuoringin tuulivoimaosayleiskaavan hyväksymispäätöksestä jätettiin useita valituksia Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Saadun tiedon mukaan myös sivistysjohtajan valinnasta on valitettu.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tulosalueiden toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan kunnanvaltuustolle ja lautakunnille säännöllisin väliajoin. Raportoinnin pääpaino pitkin talousarviovuotta on ollut taloudellisten tavoitteiden toteutumisessa. Toiminnallisten tavoitteiden raportointiin tullaan kiinnittämään entistä enemmän huomiota. Taloussuunnittelukaudella raportoinnin informatiivisuuden kehitystyötä jatketaan. Strategiseen johtamiseen ja strategian jalkauttamiseen panostetaan.

Tulosvastuun noudattamisessa ei ole havaittu olennaisia puutteita päättyneen tilikauden aikana. Merkittävimmät talousarviopoikkeamat on mainittu edellä toimintakertomuksen kohdassa Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa. Tarkempi toteutumisvertailu esitetään jäljempänä tilinpäätöksen kohdassa Talousarvion toteutuminen.

Riskienhallinnan järjestäminen

Keskeisiä riskienhallintakeinoja kunnassa ovat vaarallisten tehtävähdistelmien välttäminen, tietojärjestelmien käyttöoikeuksien ajan tasalla pitäminen, asiakirja-aineistojen asianmukainen käsittely, uusien henkilöiden perehdytys ja hyvä tiedonkulku. Kunnan toiminnan kannalta tärkeitä asiakirjat säilytetään paloturvallisesti. Tärkeimpien tietojärjestelmien tiedoista otetaan varmistukset säännöllisesti. Muita kunnan käyttämiä riskienhallintakeinoja ovat muun muassa varahenkilöjärjestelmä ja kiinteistökohtaiset vakuutukset. Työtaturmia pyritään välttämään asianmukaisilla työtiloilla ja -välineillä sekä koulutuksia järjestämällä. Toimielimet määrittelevät vuosittain maksuasiakirjojen käsittelijät ja tositteiden hyväksyjät. Maaseutuhallinnon riskienhallinta ja sisäinen valvonta perustuu lisäksi viljelijätukihakemusten käsittelyn hallinnollisiin ohjeisiin, maksajavirastosopimukseen ja komission asetukseen 885/2006.

Tilivuoden aikana hallintokunnissa on edelleen kiinnitetty erityistä huomiota tietosuoja- ja tietoturva-asioihin, tietojärjestelmien toimivuuteen, salassapitosäännöksiin ja esteellisyyksiin. Päivitetyt tietoturvapoliittikka ja tietoturvaohjeet hyväksyttiin 27.11.2023, ja ne otetaan huomioon jo uuden henkilön perehdytysvaiheessa. Kunnassa toimii tietosuoja- ja turvavastaavat. Tietosuojapolitiikka ja -ohjetta on päivitetty 16.5.2022.

Koko kunnan valmiussuunnitelman päivitystä on edistetty vuoden 2025 aikana, työ jatkuu edelleen. Valmiussuunnitelman ajantasaistaminen on todella tärkeää mm maailmanpoliittisen tilanteen tiukentumisen takia. Kunta on osallistunut järjestettyihin valmiusharjoituksiin.

Taloussuunnittelukaudella kehitetään riskienhallintaa lisäämällä riskien tunnistamiseen ja arviointiin liittyvää osaamista. Tiedonhallintaan liittyviä riskejä pyritään hallitsemaan tuottamalla taloussuunnittelukaudella kunnan tiedonohjaussuunnitelma sekä päivittämällä kunnan asianhallintajärjestelmä.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuksien kartoitus ja vakuutusten tarkistus suoritetaan vuosittain. Kunnan vakuutukset on kilpailutuksen tuloksena keskitetty tällä hetkellä Pohjola Vakuutus Oy:hyn. Kunnan vakuutusturva on läpikäyty ulkopuolisen konsultin toimesta alkuvuodesta 2025. Uudet kohteet vakuutetaan välittömästi ja vakuutusten täydentämisestä huolehditaan omaisuuteen liittyvissä muutostilanteissa.

Hankinnoissa noudatetaan julkisista hankinnoista annettua lainsäädäntöä sekä kunnanhallituksen antamia hankintaohjeita. Hankinnoissa huomioidaan sekä taloudelliset tekijät että tarkoituksenmukaisuus. Käyttösuunnitelmissa on määritelty hankintavaltuudet, joita noudatetaan hankintapäätösten yhteydessä. Hankkeiden yhteydessä huolehditaan tarvittavista vakuuksista ja takauksista.

Tulevaisuudessa haasteita voivat aiheuttaa kunnan varsinaisesta käytöstä poistuneet rakennukset, joiden ylläpitoon ja peruskorjaukseen ei riitä taloudellisia resursseja.

Sopimustoiminta

Hallintosäännössä on määräykset sopimusten hallinnasta. Kunnanhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta sekä määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan. Lautakunta määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

Kunnanhallitus on ohjeistanut hallintokuntia ylläpitämään sopimuksistaan ja sitoumuksistaan luetteloa. Sopimustoimintaan liittyen ei ole havaittu ennakoimattomia negatiivisia seuraamuksia. Sopimustoiminnan valvontaa tullaan kehittämään

edelleen taloussuunnittelukaudella sisäisen valvonnan ohjeen päivityksen, sisäisen tiedottamisen ja sisäisen tarkastuksen avulla. Sote-uudistuksen tullessa voimaan 1.1.2023 monet Tervolan kunnan sopimuksista ovat siirtyneet hyvinvointialueelle tai ne on jaettu hyvinvointialueen kanssa. Ylimenovaihe vaatii jatkuvaa tarkastelua ja seuranta sopimusten osalta. Lisäksi hyvinvointialueen kanssa tehdään monia sopimuksia palveluiden ja kiinteistöjen osalta, jotka vaativat valvontaa.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Tervolan kunnassa sisäistä tarkastusta ei ole järjestetty omana tehtäväalueenaan vaan tarvittaessa sisäinen tarkastus suoritetaan ostopalveluna. Eri vastuualueilla suoritetaan kyseisen toimialan viranomaisten toimesta kunnan sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa tukevia tarkastuksia.

Taloussuunnittelukaudella päivitettävässä kunnan sisäisen valvonnan ohjeessa tullaan kiinnittämään aiempaa enemmän huomiota keinoihin toteuttaa sisäistä tarkastusta suunnitelmallisesti.

Muu tarkastus

Ruokavirasto varmistaa kuntatarkastusten avulla, että kunnille siirretyt maaseutuhallinnon tehtävät on suoritettu säädösten edellyttämällä tavalla.

5 Kokonaistalouden tarkastelu

Kokonaistalouden kehitystä tarkastellaan päättyneen tilikauden ja sitä edeltäneiden kahden tilikauden tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen sekä näiden laskelmien perusteella laskettujen tunnuslukujen avulla. Laskelmiin on sisällytetty vain kunnan ulkoiset erät ja ne esitetään tuhansina euroina.

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025 (1 000 euroa)	2024 (1 000 euroa)	2023 (1 000 euroa)
Toimintatuotot	3 312	3 144	3 394
Toimintakulut	-13 332	-12 474	-12 836
Toimintakate	-10 019	-9 330	-9 442
Verotulot	7 388	7 570	7 742
Valtionosuudet	4 400	4 263	4 045
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	407	266	169
Muut rahoitustuotot	559	601	687
Korkokulut	-42	-48	-80
Muut rahoituskulut	-206	-144	-120
Vuosikate	2 487	3 178	3 002
Poistot ja arvonalentumiset	-1 016	-968	-1 073
Tilikauden tulos	1 472	2 210	1 929
Tilinpäätössiirrot	109	181	-1 877
Tilikauden ylijäämä	1 580	2 392	52

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	24,8	25,2	26,4
Vuosikate/Poistot, %	244,9	328,5	279,8
Vuosikate, €/asukas	878	1 125	1 060
Asukasmäärä	2 833	2 826	2 831

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 x Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 x Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Asukaskohtainen vuosikate euroina

= Vuosikate / asukasluku

Tilikauden tuloksen analysointi

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa, jonka tehtävänä on osoittaa tuottojen riittävyys palvelujen tuottamisesta aiheutuneisiin kuluihin.

Tilikauden 2025 toimintatuotot olivat 3,31 milj. euroa, joka on 0,17 milj. euroa (5,4 %) edellistä tilikautta enemmän. Toimintatuotot ylittivät budjetoidun 0,52 milj. eurolla. Euromääräisesti merkittävin ylitys, 0,19 milj. euroa, oli maksutuotoissa. Ylitys selittyy merkittävästi rakennusvalvontamaksuilla. Maksutuottoja kertyi yhteensä 0,51 milj. euroa, joka on 22,6 %:a edellisvuotta enemmän. Myyntituottoja kertyi 0,70 milj. euroa, joka ylitti budjetoidun 24,7 %:lla. Ne nousivat vuoteen 2024 verrattuna 22,6 %:a. Puun myyntituloja kertyi selvästi edellisvuotta enemmän, eikä niitä tuloja ollut budjetoitu. Tuet ja

avustukset laskivat edellisvuoteen verrattuna 0,18 milj. euroa (29,3 %) 0,42 milj. euroon, mutta ylittivät budjetoidun 0,04 milj. eurolla. Laskua selittää työvoimapalvelu-uudistus, koska lain mukaan kunta ei saa enää palkkatukea työllistämiseen kuin poikkeustapauksessa. Meri-Lapin työllisyysalueella on linjattu, ettei alueen kunnille palkkatukea myönnetä. Muita toimintatuottoja kertyi 1,68 milj. euroa, jossa nousua edellisvuoteen 1,7 %:a (27 t€). Muut toimintatuotot ylittivät budjetoidun 9,2 %:lla (0,14 milj. euroa). Varejoen koulun myynnistä kirjattiin myyntivoittoa 23 tuhatta euroa.

Toimintakuluja kertyi yhteensä 13,33 milj. euroa vuonna 2025. Toimintakulut alittuivat 1,20 milj. eurolla, mutta nousivat 0,86 milj. eurolla vuodesta 2024. Henkilöstökulut olivat 7,08 milj. euroa, jossa nousua edellisvuoteen nähden 5,3 %:a (0,36 milj. euroa). Nousu johtui etenkin työ- ja virkaehtosopimusten mukaisista korotuksista. Myös lisääntyneet sairauslomapäivät näkyivät sijaisten palkkakulujen kasvuna. Myös palvelujen ostoihin käytettiin enemmän rahaa kuin vuonna 2024. Palveluita ostettiin 4,72 milj. eurolla, mikä tarkoittaa 0,39 milj. euron (10,6 %) kasvua vuoteen 2024 verrattuna. Tätäkin kasvua selittää pääosin työvoimapalvelu-uudistus, koska kunta on maksanut n. 0,30 milj. euroa työvoimapalveluiden järjestämisestä Meri-Lapin työllisyysalueen isäntäkaupunki Torniolle. Palveluiden ostoon käytettiin kuitenkin 0,52 milj. euroa vähemmän kuin oli budjetoitu. Euromääräisesti merkittävin alitus oli matkustus- ja kuljetuspalveluissa, joissa varatut määrärahat alittuivat 0,11 milj. eurolla. Koulu- ja asiointikuljetusten uusi sopimuskausi alkoi 1.8.2025, eikä uusi sopimuskausi nostanut hintoja niin paljon kuin oli arvioitu. Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin käytettiin 71 tuhatta euroa (5,2 %) vähemmän kuin vuonna 2024 eli yhteensä 1,31 milj. euroa. Kyseiset hankinnat myös alittivat budjetin 0,15 milj. eurolla. Merkittäviä eroja vuoteen 2024 verrattuna ei ole. Lämmitykseen on mennyt vuonna 2025 32 tuhatta euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Kalustohankinnat ovat puolittuneet 51 tuhanteen euroon. Myönnettyjen avustusten määrä kohosi 0,64 milj. euroon edellisvuoden 0,46 milj. eurosta. Avustuksia myönnettiin lähes budjetoidusti, alitusta tuli vain 19 tuhatta euroa. Työvoimapalvelu-uudistus selittää merkittävimmän osan tästäkin kustannusten noususta. Uudistuksen yhteydessä kuntien rahoitusosuutta työttömyysetuuksista nostettiin. Muut toimintakulut pysyivät vuoden 2024 tasolla, nousua oli vain 1,4 %:a 0,23 milj. euroon. Budjetti ylittyi muiden toimintakulujen osalta 54 tuhannella eurolla. Euromääräisesti suurin ylitys, 41 tuhatta euroa, oli välillisissä veroissa.

Toimintakate osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakatteeksi muodostui -10,02 milj. euroa, joka on 0,69 milj. euroa (7,4 %) edellistä tilikautta heikompi. Toimintakate kuitenkin alitti budjetoidun 1,71 milj. eurolla. Maksurahoituksen osuutta kuvaavan tunnusluvun (toimintatuotot/toimintakulut, %) arvo on parantunut hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Vuonna 2022 tunnusluvun arvo oli 13,9 ja vuonna 2025 24,8 (v. 2024 25,2). Vuonna 2024 kuntien keskimääräinen toimintatuottojen osuus toimintakuluista oli 28,3 prosenttia (Kuntaliitto.) Kuntakohtaisia eroja selittävät muun muassa kunnan koko, toimintojen yhtiöittäminen ja oppilaitosten ylläpitäminen.

Verotuloja kertyi 7,39 milj. euroa, mikä merkitsee 0,18 milj. euron (2,4 %) laskua vuodesta 2024. Verotulot alittivat budjetoidun n. 87 tuhannella eurolla. Hyvinvointialueuudistukseen liittyen kunnanvaltuuston piti voimaannpanolain 55 §:n mukaan määrätä vuoden 2023 tuloveroprosentiksi vuoden 2022 tuloveroprosentti vähennettynä 12,64 prosenttiyksiköllä eli tuloveroprosentiksi vuodelle 2023 muodostui 7,36. Vuodelle 2024 kunnanvaltuusto päätti laskea tuloveroprosenttia 6,9 prosenttiin. Vuonna 2025 tuloveroprosentti pysyi ennallaan. Kunnallisvero kertyi vuonna 2025 budjetoidusti, mutta n. 60 tuhatta euroa edellisvuotta vähemmän eli yhteensä 3,78 milj. euroa. Vuoden 2024 kunnallisverotulot olivat jo lähes normaalitasolla sote-uudistuksen aiheuttamien aikaisempien verovuosien ns. häntien maksamisen jälkeen, joten vuoden 2025 kunnallisverotulon lasku on todellinen. Laskuun vaikutti mm. työttömyyden kasvu, mutta myös kunnallisverokertymän jaksotustekijät. Verovuoden 2024 kunnallisveroa oikaistiin negatiivisesti lopulta yli 150 miljoonan euron edestä viime vuoden aikana. Kiinteistöverotulo ylitti budjetoidun 31 tuhannella eurolla ja pysyi vuoden 2024 tasolla ollen 3,03 milj. euroa. Kiinteistöveroprosentit pysyivät vuonna 2025 samana kuin vuonna 2024. Yleisen taloudellisen tilanteen takia osuus yhteisöveron tuotosta laski 0,60 milj. euroon, jossa laskua edellisestä vuodesta 0,13 milj. euroa (17,3 %). Osuus yhteisöveron tuotosta alitti budjetoidun 0,13 milj. eurolla.

Valtionosuuksia kertyi yhteensä 4,40 milj. euroa, joka on 0,14 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Peruspalveluiden valtionosuus oli 3,83 milj. euroa, opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus 0,11 milj. euroa ja verotulomenetyksen kompensatio 0,47 milj. euroa. Valtionosuuksia kertyi n. 0,23 milj. euroa arvioitua enemmän. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitus oli poikkeuksellisesti positiivinen myös vuonna 2025. Nousu johtui lähinnä lukion kasvaneesta opiskelijamäärästä.

Peruspalvelujen valtionosuutta nosti työvoimapalvelu-uudistuksesta johtuvien kulujen kompensointi valtionosuutta kasvattamalla. Ns. TE-vos oli Tervolan osalta 0,38 milj. euroa, mikä ei täysimääräisesti kattanut kunnalle aiheutuneita kustannuksia.

Rahoitustuotot ja –kulut olivat yhteensä 0,72 milj. euroa, joka on 43 tuhatta euroa enemmän kuin edellisellä tilikaudella. Merkittävän osuuden rahoitustuotoista muodostaa muihin rahoitustuottoihin kirjattava osakassähkön tuotto, joka oli vuonna 2025 0,52 milj. euroa (v. 2024 0,57 milj. euroa). Korkotuottoja kertyi 53 prosenttia (0,14 milj. euroa) edellisvuotta enemmän, yhteensä 0,41 milj. euroa. Korkotuottojen suuruuteen vaikuttavat kunnan konserniyhtiöitä koskevat lainajärjestelyt. Tervolan Energia ja Vesi Oy maksoi vuonna 2025 lainaehtojen mukaiset korot myös niistä lainoista, joihin kunta on myöntänyt vapautuksen korkojen maksusta. Tervolan Palveluverkot Oy maksaa lainastaan lainaehtojen mukaisen koron vuodesta 2025 lähtien eli maksuvapautus päätettiin ennen aikaisesti yhtiön taloudellisen tilanteen muututtua. Korkokulut laskivat edellisvuodesta 12,1 prosentilla 42 tuhanteen euroon markkinakorkojen laskiessa. Muut rahoituskulut nousivat 43 tuhannella eurolla. Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat 0,28 milj. euroa korkeampina kuin oli budjetoitu.

Vuosikate oli 2,49 milj. euroa, mikä on 0,69 milj. euroa (21,7 %) heikompi kuin edellisellä tilikaudella. Investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin käytettävissä oleva rahoitus laski. Vuosikate on keskeinen luku arvioitaessa kunnan tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletuksen mukaan tulorahoitus on riittävä, mikäli vuosikate on vähintään siitä vähennettävien suunnitelman mukaisten poistojen suuruinen. Tervolan kunnan vuosikatteen osuus poistoista oli 244,9 prosenttia eli selvästi yli 100 prosentin kriittisen arvon. Asukaskohtainen vuosikate oli 878 euroa. Kuntakohtainen tavoitearvo tälle tunnusluvulle saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä, jolloin Tervolan kunnan tavoitearvoksi muodostuu noin 1 246 euroa. Asukaskohtaisen vuosikatteen toteuma alitti tavoitetason, mikä kertoo, ettei kunnan tulorahoitus olisi riittävä. Voimassa olevassa investointisuunnitelmassa on yksittäisiä suuria investointihankkeita, mikä nostaa tavoitetasoa merkittävästi.

Suunnitelman mukaisia poistoja kirjattiin 1,12 milj. euroa, joka on noin 97 tuhatta euroa enemmän kuin on budjetoitu.

Tilikauden tulos muodostuu tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotuksesta ja lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tervolan kunnan tilikauden 2025 tulos oli 1,47 milj. euroa, joka on 0,74 milj. euroa edellisvuotta heikompi.

Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Tilikaudella purettiin poistoeroa 0,11 milj. euroa. Poistoeron purku liittyy käytettyjen investointivarausten vaikutusten jakamiseen usealle tilikaudelle. Poistoeroa puretaan samassa suhteessa kuin mitä käytettyihin investointivarauxiin liittyvistä hankkeista kirjataan suunnitelman mukaisia poistoja. Vapaaehtoisia investointivarauxia ei tilikaudella tehty. Poistoeron kirjauksen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 1,58 milj. euroa.

Toiminnan rahoitus**Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut**

	2025 <i>(1 000 euroa)</i>	2024 <i>(1 000 euroa)</i>	2023 <i>(1 000 euroa)</i>
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	2 487	3 178	3 002
Tulorahoituksen korjauserät	-23		
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-2 602	-1 654	-1 467
Rahoitusosuudet investointimenoihin	42		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	32	1	21
Toiminnan ja investointien rahavirta	-64	1 525	1 556
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-2 546	-1 502	-80
Antolainasaamisten vähennykset	176	73	325
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20	-16	-1 393
Muut maksuvalmiuden muutokset	-523	-96	-340
Rahoituksen rahavirta	-2 912	-1 541	-1 487
Rahavarojen muutos	-2 976	-16	68
Rahavarat tilikauden alussa	10 936	10 951	10 883
Rahavarat tilikauden lopussa	7 960	10 936	10 951

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 v., 1.000 €	6 823	7 688	5 443
Investointien tulorahoitus, %	97,2	192,1	204,7
Laskennallinen lainanhoitokate	11,7	14,4	11,9
Lainanhoitokate	41,1	50,7	2,1
Kassan riittävyys, pv	155,0	252,0	250,2
Asukasmäärä	2 833	2 826	2 831

*Taulukosta korjattu vuosia 2023-2024 koskeva Toiminnan ja investointien rahavirta -tunnusluku vuoden 2025 tilinpäätösasiakirjaan.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta

= Toiminnan ja investointien rahavirta tilinpäätösvuonna ja neljänä edeltävänä vuonna yhteensä

Investointien tulorahoitus prosentteina

= 100 x Vuosikate / Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyh.)

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyh.)

Kassan riittävyys päivinä

= 365 pv x Kassavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

(Kassasta maksut: toimintakulut, rahoituskulut, inv.menot, antolainojen lis., pitkäaik. lainojen lyh.)

Rahoituslaskelman analysointi

Toiminnan rahoitusta kuvataan rahoituslaskelmassa, jonka tehtävänä on osoittaa kunnan rahoituksen riittävyys ja se, miten investoinnit, sijoitukset ja lainojen lyhennykset on tulorahoituksen lisäksi muutoin rahoitettu.

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kunta on pystynyt tilikauden aikana käyttötalouden avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun. Tervolan kunnan toiminnan rahavirta 2,46 milj. euroa muodostui päättyneellä tilikaudella tuloslaskelman osoittamasta vuosikatteesta.

Investointien rahavirta osoittaa, kuinka paljon kunta on käyttänyt rahavaroja palvelutuotannon edellytysten järjestämiseksi ja tulevien rahavirtojen kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä. Tervolan kunnan investointien omahankintameno oli päättyneellä tilikaudella 2,56 milj. euroa. Investointien tulorahoitusosuus oli 97,2 prosenttia, mikä kertoo, että investointeihin on tarvittu pääomarahoitusta eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntiä, lainaa tai kertyneitä rahavaroja.

Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä oli -64 tuhatta euroa. Pidemmällä aikavälillä investointien omarahoitusvaatimuksen voidaan katsoa täyttyvän, jos toiminnan ja investointien rahavirran tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymä on positiivinen. Tervolan kunnassa kyseinen kertymä 31.12.2025 oli 6,82 milj. euroa (v. 2024 7,69 milj. euroa).

Rahoituksen rahavirta osoittaa antolainojen ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä oman ja vieraan pääoman muutoksen tilikaudella. Tervolan kunnan rahoituksen rahavirta oli 2,91 milj. euroa negatiivinen. Rahavirran negatiivisuus tilivuonna johtui antolainojen lisäyksestä, pitkäaikaisten lainojen vähennyksistä sekä muista maksuvalmiuden muutoksista. Laskennallinen lainanhoitokate kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan, kun taseessa olevien korollisten pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten lainojen yhteismäärä jaetaan luvulla 8. Laskennallinen lainanhoitokate oli vuonna 2025 11,7 (v. 2024 14,4). Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävydestä vieraan pääoman korkojen ja todellisten lyhennysten maksuun. Lainanhoitokate oli 41,1 (v. 2024 50,7). Kunnan lainanhoitokykyä pidetään hyvänä, kun edellä mainittujen tunnuslukujen arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden. Tervolan kunnan lainakanta muodostuu pitkäaikaisista korkotukilainoista, jolloin laskennallinen lainanhoitokate ja lainanhoitokate antavat erilaisen kuvan kunnan lainanhoitokyvystä. Molempien tunnuslukujen perusteella kunnan lainanhoitokyky on edelleen hyvä.

Rahavarojen muutos muodostuu toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirroista yhteensä ja vastaa taseesta laskettua rahavarojen muutosta. Tervolan kunnan rahavarat pienivät 2,98 milj. eurolla edellisvuoteen verrattuna. Kassan riittävyys päivinä oli 155,0, mikä edelleen kertoo erittäin hyvästä maksuvalmiudesta, vaikka kassan riittävyys heikkeni edellisvuodesta 97 päivällä. Tunnusluku ilmaisee, kuinka monen päivän kassasta maksuihin tilikauden lopun rahavarat riittäisivät.

Rahoitusasema ja sen muutokset**Tase ja sen tunnusluvut**

	2025	2024	2023
	<i>(1 000 euroa)</i>	<i>(1 000 euroa)</i>	<i>(1 000 euroa)</i>
VASTAAVAA			
A PYSYVÄT VASTAAVAT	29 634	25 728	23 614
I Aineettomat hyödykkeet	65	49	46
1. Aineettomat oikeudet	59	27	6
2. Muut pitkävaikutteiset menot	6	22	40
II Aineelliset hyödykkeet	14 846	13 326	12 647
1. Maa- ja vesialueet	1 470	1 478	1 329
2. Rakennukset	9 636	9 746	9 516
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 989	1 545	1 453
4. Koneet ja kalusto	279	230	153
5. Muut aineelliset hyödykkeet	21	21	21
6. Ennakkomaksut ja keskener. hank.	1 450	307	176
III Sijoitukset	14 723	12 353	10 921
1. Osakkeet ja osuudet	3 702	3 702	3 699
3. Muut lainasaamiset	10 963	8 593	7 167
4. Muut saamiset	57	57	55
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	40	2	93
2. Lahjoitusrahastojen varat	1	2	2
3. Muut toimeksiantojen varat	39		92
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 016	12 423	12 314
I Vaihto-omaisuus	25	30	35
II Saamiset	2 032	1 457	1 328
Lyhytaikaiset saamiset	2 032	1 457	1 328
IV Rahat ja pankkisaamiset	7 960	10 936	10 951
VASTAAVAA YHTEENSÄ	39 690	38 153	36 021
VASTATTAVAA			
A OMA PÄÄOMA	31 236	29 821	27 430
I Peruspääoma	8 117	8 117	8 117
IV Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	21 538	19 312	19 260
V Tilikauden yli-/alijäämä	1 580	2 392	52
B POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	3 414	3 522	3 664
1. Poistoero	1 414	1 522	1 664
2. Vapaaehtoiset varaukset	2 000	2 000	2 000
C PAKOLLISET VARAUKSET			40
2. Muut pakolliset varaukset			40
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	232	249	288
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	1	2	2
3. Muut toimeksiantojen pääomat	231	247	286
E VIERAS PÄÄOMA	4 809	4 560	4 600
I Pitkäaikainen	2 361	2 384	2 404
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 372	1 394	1 413
7. Liittymismaksut ja muut velat	989	990	990
II Lyhytaikainen	2 448	2 176	2 197
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21	20	16
5. Saadut ennakot	3	2	21
6. Ostovelat	1 245	772	834
7. Liittymismaksut ja muut velat	131	116	121
8. Siirtovelat	1 049	1 267	1 204
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	39 690	38 153	36 021

*Taulukkoon korjattu vuoden 2024 tasetta vuoden 2025 tilinpäätösasiakirjaan. Vaikuttaa myös vuoden 2024 osalta Omavaraisuusaste ja Suhteellinen velkaantuneisuus -tunnuslukuihin.

TASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	87,3	87,4	86,4
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	31,8	30,4	30,2
Kertynyt yli-/alijäämä, 1.000 €	23 119	21 704	19 312
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	8 160	7 680	6 822
Lainakanta 31.12., 1.000 €	1 394	1 413	1 429
Lainakanta 31.12. €/asukas	492	500	505
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	1 404	1 423	1 520
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	496	503	537
Lainasaamiset 31.12., 1.000 €	10 963	8 593	7 167
Asukasmäärä	2 833	2 826	2 831

Omavaraisuusaste prosentteina

= 100 x (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus prosentteina

= 100 x (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Asukaskohtainen lainakanta euroina

= Lainakanta / asukasluku

Lainat ja vuokravastuut, 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt Joukkovelkakirjalainasaamiset ja Muut lainasaamiset

Taseen analysointi

Taseen tehtävänä on kuvata kunnan tilinpäätöspäivän mukaista rahoituksen rakennetta. Rahoitusasemassa tilikauden aikana tapahtuneet muutokset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Tervolan kunnan taseen loppusumma 31.12.2025 oli 39,69 milj. euroa. Taseen loppusumma kasvoi 1,54 milj. eurolla (4,3 %) edellisestä tilinpäätöspäivästä. Taseen vastaavissa esitettävien omaisuuserien muutokset johtuivat pääosin muut lainasaamiset sekä ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat -erien kasvusta ja rahat ja pankkisaamiset -erien pienemisestä. Taseen vastattavissa esitettävien pääomaerien muutokset johtuivat puolestaan pääosin oman pääoman kasvusta tilikauden ylijäämän myötä, poistoeron muutoksista ja ostovelkojen lisääntymisestä.

Omavaraisuusasteella mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Tunnusluvun arvo kertoo, kuinka suuri osa kunnan varallisuudesta on rahoitettu omalla pääomalla. Kuntien omavaraisuuden tulkinnassa erinomaisena tasona pidetään vähintään 70 prosentin omavaraisuusastetta. Omavaraisuusaste on hyvä sen ollessa 50-69 %, tyydyttävä 30-49 % ja heikko alle 30 %. 50 prosentin tai sen alittava omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävää velkarasitetta. Vuonna 2024 kuntien keskimääräinen omavaraisuusaste oli 62,1 (Kuntaliitto). Tervolan kunnassa omavaraisuusaste on ollut viime vuosina huomattavasti valtakunnallista keskiarvoa korkeampi, ja tunnusluvun arvo oli tilikauden 2025 päättyessä 87,3 prosenttia eli erinomainen. Omavaraisuusaste heikkeni 0,1 prosenttiyksikköä. Heikentyminen johtui lähinnä ostovelkojen lisääntymisestä ja poistoeron pienentymisestä.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Kaikkien kuntien suhteellisen velkaantuneisuuden keskiarvo nousi voimakkaasti vuodesta 2022 vuoteen 2023, tunnusluvun arvo nousi 56,4 prosentista 97,2 prosenttiin (Kuntaliitto). Muutos selittyy hyvinvointialueudistuksella, koska iso osa kuntien toimintatuotoista siirtyi hyvinvointialueille ja samalla verotuloja ja valtionosuuksia leikattiin. Vuonna 2024 kuntien keskimääräinen suhteellinen velkaantuneisuus oli 101,2 prosenttia. Tervolan kunnan suhteellinen velkaantuneisuus tilikauden 2025 päättyessä oli 31,8 prosenttia. Suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi vuodesta 2024 1,4 %-yksikköä. Mitä pienempi tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Tunnusluvun perusteella kunnan mahdollisuudet selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella ovat hyvät.

Kertynyt ylijäämä/alijäämä osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Tervolan kunnan taseessa on kertynyttä ylijäämää 31.12.2025 23,12 milj. euroa eli 8 160 euroa asukasta kohden (v. 2024 7 680 €/as). Vuonna 2024 kertynyttä ylijäämää asukasta kohden oli kunnissa keskimäärin 3 142 euroa (Kuntaliitto).

Lainakanta kuvaa kunnan korollisen vieraan pääoman määrää. Tervolan kunnan lainakanta tilikauden 2025 päättyessä oli 1,39 milj. euroa. Asukaskohtaiseksi lainamääräksi muodostui 492 euroa, joka on 8 euroa edellisen tilinpäätöspäivän tilannetta vähemmän. Lainakanta aleni, koska uutta lainaa ei nostettu. Vuonna 2024 kuntien keskimääräinen lainakanta asukasta kohden oli 3 450 euroa. Lainasaamisilla tarkoitetaan taseen pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. Tervolan kunnan lainasaamiset tilikauden 2025 päättyessä olivat 10,96 milj. euroa. Lainasaamiset ovat kasvaneet edellisestä vuodesta, koska uusia konsernilainoja on nostettu.

Lainat ja vuokravastuut tunnusluku saadaan, kun edellä mainittuun lainakantaan lisätään kunnan vuokravastuut. Kunnan vuokravastuut muodostuvat toimitilojen vuokrauksesta. Lainojen ja vuokravastuiden yhteismäärä oli vuonna 2025 1,40 milj. euroa (495 €/as). Kuntien keskimääräinen lainakannan ja vuokravastuiden määrä asukasta kohden oli vuonna 2024 4 652 euroa (Kuntaliitto).

Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulot ja -menot -laskelma on koottu tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain kunnan ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Laskelman tehtävänä on kuvata rahan käyttöä ja rahan lähteitä tilikauden aikana. Kokonaistuloilla tarkoitetaan varsinaisen toiminnan tuottoja, investointituloja sekä rahoitustoiminnan rahan lähteitä. Kokonaismenoilla tarkoitetaan varsinaisen toiminnan kuluja, investointimenoja sekä rahoitustoiminnan rahan käyttöjä. Kokonaistulojen ja -menojen erotus vastaa rahoituslaskelman muiden maksuvalmiuden muutosten ja rahavarojen muutosten erotusta.

Tervolan kunnan tilikauden 2025 kokonaistulot olivat 16,29 milj. euroa ja kokonaismenot 18,75 milj. euroa. Kokonaistulojen ja -menojen erotus oli 2,45 milj. euroa.

TULOT	2025		MENOT	2025	
	1 000 euroa	%		1 000 euroa	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	3 312	20,3	Toimintakulut	13 332	71,1
Verotulot	7 388	45,3	Korkokulut	42	0,2
Valtionosuudet	4 400	27,0	Muut rahoituskulut	206	1,1
Korkotulot	407	2,5			
Muut rahoitustuotot	559	3,4			
Tulorahoituksen korj.erät					
Pys. vast. luovutusvoitot	-23	-0,1			
Investoinnit			Investoinnit		
Rah.os. investointeihin	42	0,3	Investointimenot	2 602	13,9
Pys. vast. luovutustulot	32	0,2			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten väh.	176	1,1	Antolainasaamisten lis.	2 546	13,6
Pitkäaikaisten lainojen lis.	0	0,0	Pitkäaikaisten lainojen väh.	20	0,1
Kokonaistulot yhteensä	16 293	100,0	Kokonaismenot yhteensä	18 746	100,0

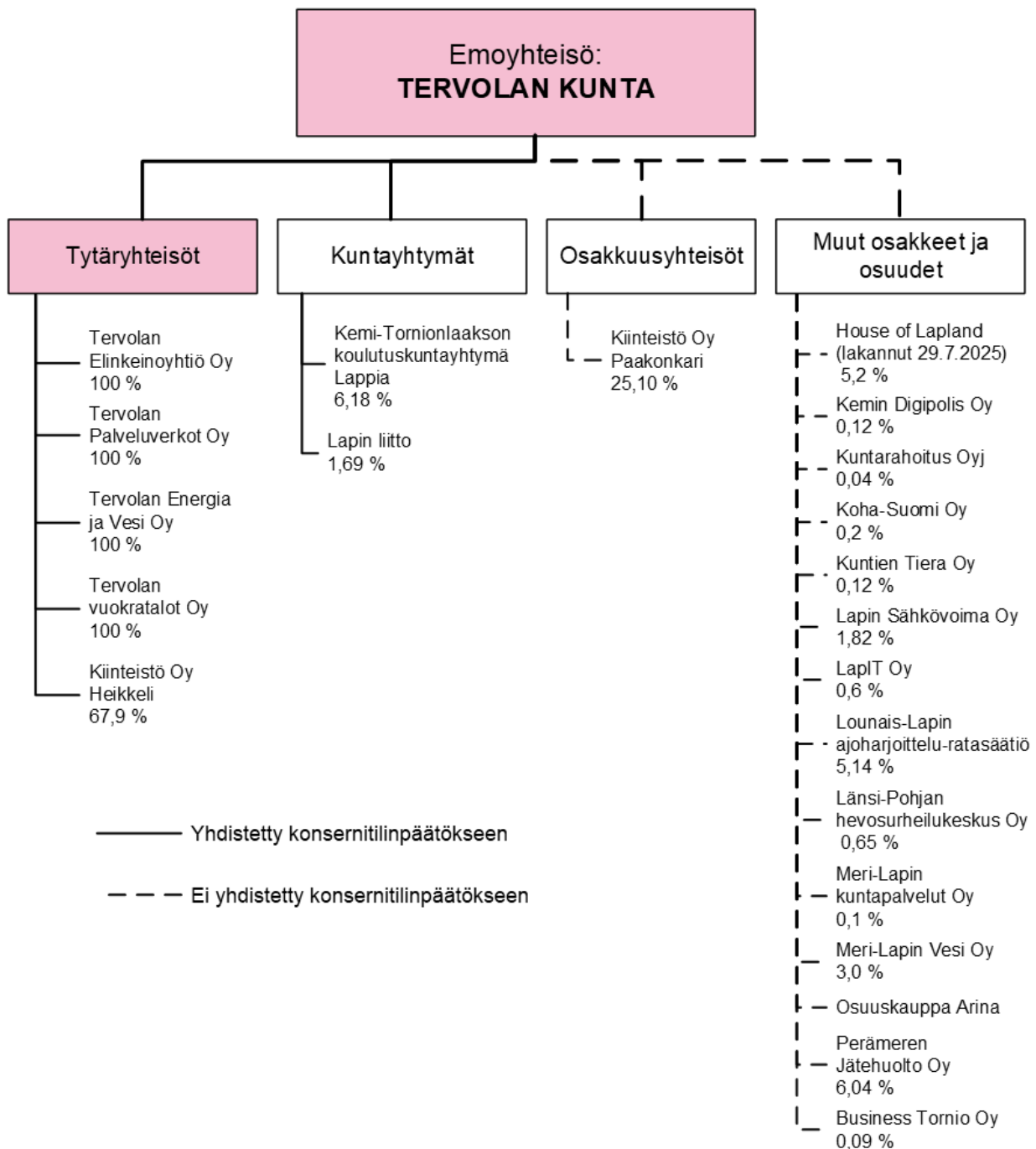
Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot	-2 453
Rahavarojen muutos - Muut maksuvalm. muutokset	-2 453

6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Tervola-konserni ja konsernitilinpäätökseen kuuluvat yhteisöt

Tervola-konserniin kuuluvat emoyhteisö Tervolan kunta ja neljä tytäryhtiötä, joista kunnalla on täysi 100 prosentin omistusosuus Tervolan Elinkeinoyhtiö Oy:ssä, Tervolan Palveluverkot Oy:ssä, Tervolan Energia ja Vesi Oy:ssä ja Tervolan Vuokratalot Oy:ssä sekä 69,7 prosentin omistusosuus Kiinteistö Oy Heikkelissä. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhteisöjen lisäksi kaksi kuntayhtymää, joissa Tervolan kunta on jäsenenä. Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty konsernin ainoan osakkuusyhteisön tilinpäätöstietoja, mistä annetaan lisätietoja tilinpäätöksen liitetiedoissa. Tytäryhteisöt, konsernitilinpäätökseen yhdistellyt kuntayhtymät ja kunnan osakkuusyhteisö on esitetty alla olevassa kuvassa kunnan omistusosuuksineen. Lisäksi kuvassa on lueteltu muut yhteisöt, joista kunta omistaa osakkeita tai osuuksia.

Konsernin toiminnan ohjaus ja tavoitteiden toteutuminen

Kunnanvaltuusto on Tervola-konsernin toiminnan ylin ohjaaja, joka hyväksyy toiminnan yleiset tavoitteet ja periaatteet. Kunnanhallitus johtaa, seuraa ja valvoo Tervola-konsernin taloutta ja toimintaa. Kuntakonsernin omistajaohjauksen periaatteet on määritelty valtuuston hyväksymässä (KV 30.12.2003 § 83) konserniohjeessa. Konserniohjeen päivitys aloitettiin vuonna 2023 ja sitä jatketaan edelleen vuoden 2026 aikana.

Kunnan kokonaan omistamat yhtiöt raportoivat yhtiön talouden ja toiminnan kehityksestä kunnanhallitukselle vähintään puolivuositain. Yhtiöiden talouden ja toiminnan katsaukset, mukaan lukien tilinpäätökset, toimitetaan tiedoksi myös kunnanvaltuustolle.

Kunnanvaltuuston tavoiteasettelu tytäryhteisölle on omistajan tahdon esiintuomista. Konsernin toiminnalle merkittävimpien tavoitteiden toteutuminen sekä taloudelliset tunnusluvut tilivuodelta esitetään seuraavaksi yhtiöittäin.

Konsernijohto

Konserniohjeen uudistamista jatkettiin. Sijoitustoiminnan perusteet hyväksyttiin kunnanvaltuustossa 11.12.2025.

Tervolan Elinkeinoyhtiö Oy

Yhtiö tuottaa kunnalle elinkeinopalveluja, osallistuu kehittämishankkeiden suunnitteluun, toimitilojen ja rakennuspaikkojen markkinointiin, yritysten toimintaympäristön kehittämiseen, kuntamarkkinointiin sekä elinkeinostrategian toteuttamiseen.

Tavoitteet suunnittelukaudelle 2025–2027:

- Yritysten määrän nettolisäys vuosittain vähintään 10 ja uusia työpaikkoja Tervolaan vuosittain vähintään 10 kpl, sis. mm. toimitila- ja yritystonttimarkkinoinnin.
- Kunnan palvelutuotantoa tukevan yritystoiminnan lisääntyminen.
- Yrityshautomotoiminnan kehittäminen vuoden 2025 aikana yhteistyössä ammattiopisto Lappian ja muiden sidosryhmien kanssa.
- Kunnan elinvoimalupauksen laatiminen
- Yhtiön tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja on vuosittain positiivinen.
- Vuosittain järjestetään seminaari yhtiön tavoitteista.
- Elinkeinokoordinaattori osallistuu kunnanhallituksen kokoukseen kaksi kertaa vuodessa.

Tervolan Elinkeinoyhtiö Oy	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Liikevaihto	156 000	156 000	156 150
Liikevoitto	-7 249		-13 543
Käyttökateprosentti	-3,69 %		-7,77 %
Tulos ennen tp-siirtoja ja veroja	-7 288		-13 543
Tilikauden tulos	-7 288		-13 543
Henkilöstö, lkm.	2	2	2
Uusien yritysten lkm., netto	16		17

Tervolan Energia ja Vesi Oy

Tavoitteet suunnittelukaudelle 2025–2027:

- Toimitusvarmuus paranee eli häiriöiden määrä vähenee.
- Rakennetun viemäriverkoston piirissä olevien talouksien liittymisaste on 100 %.
- Vesijohtoverkoston automaatioastetta nostetaan ja valvontaa parannetaan.
- Talouden tervehdyttämissuunnitelman laatiminen vuoden 2025 aikana.
- Yhteistyö kunnan, Tervolan Vuokratalot Oy:n ja Tervolan Palveluverkot Oy:n kanssa syvenee.
- Vuosittain järjestetään seminaari yhtiön tavoitteista.
- Toimitusjohtaja osallistuu kunnanhallituksen kokoukseen kaksi kertaa vuodessa.

Tervolan Energia ja Vesi	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Liikevaihto	2 400 264	2 274 000	2 714 994
Liikevoitto/-tappio	329 881	91 600	1 100 924
Käyttökateprosentti	29,54 %		43,43 %
Tulos ennen tp-siirtoja ja veroja	360 156	104 700	909 362
Tilikauden tulos	352 599	-5 200	718 786
Bruttoinvestoinnit	1 483 972	2 000 000	2 923 352
Lainakanta 31.12.	5 500 589	7 500 589	7 927 227
Henkilöstö, lkm.	9	10	10

Tervolan Palveluverkot Oy

Yhtiön tarkoituksena on edistää Tervolan kuntalaisten tietoliikenneyhteyksiä joko itse taikka osittain tai kokonaan omistamiensa yritysten välityksellä ja laajakaistaverkon antamin edellytyksin tukea kestävää kehitystä ja kuntalaisten tasa-vertaista kohtelua yhtiön toimialueella.

Tavoitteet suunnittelukaudelle 2025–2027:

- Valokuituverkon hyödyntäminen kunnan elinvoimaisuuden lisäämiseksi.
- Liittymien aktiivinen markkinointi.
- Viestinnän tehostaminen.
- Yhtiön palvelutarjonnan laajentaminen naapurikuntiin ja yhteistyön tiivistäminen valokuituyhtiöiden kanssa.
- Yhteistyö kunnan, Tervolan Energia ja Vesi Oy:n sekä Tervolan Vuokratalot Oy:n kanssa syvenee.
- Yhtiön tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja on positiivinen.
- Vuosittain järjestetään seminaari yhtiön tavoitteista.

Tervolan Palveluverkot Oy	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Liikevaihto	240 394	255 000	198 828
Liikevoitto/tappio	42 942	70 000	64 487
Käyttökateprosentti	42,67 %		62,42 %
Tulos ennen tp-siirtoja ja veroja	47 135	70 000	636
Tilikauden tulos	471 375	70 000	9 395
Bruttoinvestoinnit		30 000	
Lainakanta 31.12.	1 600 000	1 600 000	1 600 000
Henkilöstö, lkm.	0,2	0	0
Liittymien lukumäärä	500		500

Tervolan Vuokratalot Oy

Yhtiö tarjoaa kuntalaisille ja kuntaan muuttaville riittävän tasokasta asumispalvelua viihtyisässä ympäristössä kohtuulliseen hintaan.

Tavoitteet suunnittelukaudelle 2025–2027:

- Yhtiö jatkaa asuntokannan jalostamista nykyajan asumisen vaatimustason mukaiseksi.
- Yhtiön hallussa olevien piha-alueiden ja leikkipaikkojen kunnostaminen
- Kunnan alueella olemassa olevaa asuntotarjontaa lisätään.
- Nostaa asuntojen käyttöasteen 90 %:iin suunnittelukauden loppuun mennessä.
- Yhteistyö kunnan, Tervolan Energia ja Vesi Oy:n ja Tervolan Palveluverkot Oy:n kanssa syvenee.
- Talouden tervehdyttämissuunnitelman laatiminen vuoden 2025 aikana.
- Vuosittain järjestetään seminaari yhtiön tavoitteista.
- Isännöitsijä osallistuu kunnanhallituksen kokoukseen kaksi kertaa vuodessa.

Tervolan Vuokratalot Oy	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Liikevaihto	1 364 333	1 364 500	1 378 629
Liikevoitto (-tappio)	80 639	102 200	51 585
Käyttökateprosentti	17,30 %		14,60 %
Tulos ennen tp-siirtoja ja veroja	50 137	30 230	15 774
Tilikauden tulos	50 137	30 230	15 774
Bruttoinvestoinnit		170 000	
Lainakanta 31.12.	3 050 570	2 738 496	2 801 927
Henkilöstö, lkm.	3,3	3	3,3
Huoneistojen käyttöaste	85 %	85 %	87 %

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tervolan Energia ja Vesi Oy:n toimittamat sähkö- ja vesimäärät nousivat vuoden 2025 aikana. Sähköä toimitettiin asiakkaille 49,8 megawattituntia (v. 2024 47,1) ja vettä 140,4 m³ (138,7). Tervolan Energia ja Vesi Oy:n vuoden 2025 kokonaisinvestoinnit nousivat edellisvuodesta merkittävästi ollen 2,92 milj. euroa (v. 2024 1,48 milj. euroa). Merkittävimmän osan, 1,58 milj. euroa, muodostaa investoinnit 110 kV:n verkkoon. 110 kV:n sähköasema Lehmikumpuun valmistuu syksyn 2026 aikana. Vesiverkoston merkittävimmät investoinnit kohdistuivat vesijohtoihin (0,37 milj. euroa).

Vuonna 2020 Tenergia Oy osana Oulun Sähkönmyynti Oy:tä on yhdessä yhdeksän alan muun toimijan kanssa perustanut Suomeen uudet sähkönmyynti- ja asiakaspalveluyritykset: Oomi Oy:n ja Oomi Palvelut Oy:n. Hankkeeseen liittyen kunta on myöntänyt Tenergia Oy:n puolesta 1.600.000 euron sähkö- ja johdannaiskaupan vakuuden, jonka voimassaoloa on jatkettu kunnanvaltuuston 17.2.2022 tekemällä päätöksellä enintään 31.12.2027 asti. Kunnanhallitus on lisäksi antanut Tervolan Energia ja Vesi Oy:lle luvan myöntää lisävakuutena 1.530.000 euron omavelkaisen takauksen Oomi Oy:lle. Tervolan Energia ja Vesi Oy on myynyt Oomi Palvelut Oy:n osakkeet vuonna 2025.

Kunnanvaltuusto on myöntänyt 7.9.2023 Tenergia Oy:lle vuonna 2013 myönnettyyn 480.000 euron lainaan vapautuksen lainan lyhennyksistä ajalle 1.1.2023-31.12.2026. Lisäksi kunnanhallitus myönsi 27.11.2023 lainalle neljän vuoden vapautuksen koroista vuoden 2026 loppuun saakka. Kunnanvaltuusto myönsi myös vapautuksen koroista Tervolan Vesi Oy:n vuonna 2019 nostamalle 300 000 euron lainalle. Vuosien 2023–2026 väliseltä ajalta lainasta ei peritä korkoa. Kunnanhallitus käsitteli Tervolan Vesi Oy:lle vuonna 2018 myönnetyn 150 000 euron lainaehtojen muuttamista kokouksessaan 27.11.2023 ja päätti myöntää neljän vuoden vapautuksen lainan lyhennyksistä ja koroista ajalle 1.1.2023-31.12.2026. Laina-aika jatkuu neljä vuotta. Tervolan Energia ja Vesi Oy maksoi vuonna 2025 lainaehtojen mukaiset korot myös niistä lainoista, joihin kunta on myöntänyt vapautuksen korkojen maksusta.

Tervolan kunnanvaltuusto myönsi 8.12.2022 Tervolan Energia ja Vesi Oy:lle 200.000 euron avustuksen uuden 110 kV sähkölinjan suunnitteluun Taivalkoskelta kirkonkylälle. Lisäksi Tervolan kunnanvaltuusto päätti 8.12.2022 myöntää yhtiölle lainan uuden sähkölinjan rakentamiseen, lainasumma on 7,1 milj. euroa jakaantuen vuosille 2023–2025. Loppuvuonna 2023 lainanehtoja ja sen käyttötarkoitusta muutettiin. Yhtiö luopui aikeista rakentaa uusi sähkölinja ja päätti lunastaa Fingrid Oy:ltä 220 kV valmiin sähkölinjan. Lainaehtoja muutettiin siis siten, että lainaa voidaan käyttää 220 kV:n sähkölinjan lunastukseen, lunastettavan linjan peruskorjaukseen uuden sähköaseman sekä tarvittavien siirtoyhteyksien ja infran rakentamiseen. Lisäksi lainan käyttötarkoitusta muutettiin siten, että myönnetyn lainan kokonaissummasta osa käytetään olemassa olevan sähkö- ja vesijohtoverkon korjausvelan pienentämiseen. Yhtiö nosti lainaa ensimmäisen kerran vuoden 2024 aikana. Vuoden 2025 aikana lainaa on nostettu 2,50 milj. euroa.

Tervolan Energia ja Vesi Oy:lle myönnettiin 250 000 euron laina yllättäviin investointimenoihin kunnanvaltuuston päätöksellä 13.2.2025. Yhtiö ei kuitenkaan lainaa nostonut.

Tervolan Elinkeinoyhtiö Oy:n kanssa kunta on solminut palvelusopimuksen. Sopimuksen mukaan Elinkeinoyhtiö tuottaa kunnalle elinkeinopalveluja, osallistuu kehittämishankkeiden suunnitteluun, toimitilojen ja rakennuspaikkojen markkinointiin, yritysten toimintaympäristöjen kehittämiseen, kuntamarkkinointiin sekä elinkeinostrategian toteuttamiseen. Yhtiön merkitys kunnan hankevalmisteluissa on merkittävä. Sopimus tarkistettiin vuonna 2024.

Vuonna 2014 perustettu Tervolan Palveluverkot Oy käynnisti valokuituverkon rakentamisen vuoden 2015 keväällä Kemijoen länsipuolelle. Koko rakennettavaksi suunniteltu verkko on valmistunut vuoden 2017 aikana. Vuoden 2020 aikana Tervolan Palveluverkot Oy käynnisti Itä- ja Länsikosken kylien kyläverkon rakentamisen. Vuoden 2022 aikana verkkoa on laajennettu Rovaniemen kaupungin Jaatilan kylän alueella. Yhtiön hallitus päätti 22.11.2024 vuokrata valokuituverkon kymmeneksi vuodeksi Napapiirin Kuituverkot Oy:lle 1.6.2025 alkaen.

Kunnanvaltuusto käsitteli kokouksessaan 14.12.2023 Tervolan Palveluverkot Oy:lle myönnettyjä lainoja ja päätti myöntää yhtiön 2 500 000 euron lainalle viiden vuoden maksuvapautuksen lyhennysten ja korkojen osalta vuoden 2028 loppuun saakka, laina-aikaa jatketaan viidellä vuodella. Valokuituverkon vuokrauksesta johtuen yhtiön taloudellinen tilanne on muuttunut, joten yhtiön esityksestä lainasta on maksettu lainaehtojen mukainen korko 1.1.2025 lähtien.

Tervolan vuokratalot Oy:n kiinteistöjen hoitokulut ovat hieman nousseet edellisvuodesta ollen yhteensä 1,14 milj. euroa (vuonna 2024 1,10 milj. euroa). Kiinteistöjen korjauskuluihin sisältyy tavanomaiset korjauskulut ja huoneistojen peruskorjaukset. Huoneistojen käyttöaste oli vuonna 2025 87 %.

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 14.12.2023 muuttaa Tervolan vuokratalot Oy:lle vuonna 2019 myöntämänsä 1 200 000 euron lainaa siten, että vuosien 2023–2027 väliseltä ajalta lainasta ei peritä korkoja. Kunnanhallitus päätti muuttaa Tervolan Vuokratalot Oy:lle vuonna 2018 myönnetyn 300 000 euron lainan ehtoja siten, että lainalle myönnetään neljän vuoden vapautukset lainan lyhennyksistä ja koroista ajalle 1.1.2023–31.12.2026. Tämä pidentää lainan laina-aikaa neljä vuotta.

Kunnan tällä hetkellä omistaman kaukolämpötoiminnan tulevaisuuden ratkaisemiseksi on selvitetty eri vaihtoehtoja. Teknisen toimen tehtäväksi on annettu laatia kannattavuuslaskelmat kaukolämpöverkon laajentamisen eri vaihtoehtoista. Laskelmien valmistuttua päätetään jatkotoimenpiteistä. Lämpölaitostoiminnan organisointi on ollut esillä myös kuntakonsernin yhteistyötä selvittävässä työryhmässä.

Tervolan kunta tuottaa talous- ja henkilöstöhallinnon sekä ICT-palvelut kunnan kokonaan omistamille osakeyhtiöille.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kunnan kokonaan omistamien tytäryhtiöiden taloudellinen tilanne jatkuu haasteellisena Tervolan Elinkeino Oy:tä ja Tervolan Palveluverkot Oy:tä lukuun ottamatta. Tervolan Energia ja Vesi Oy:llä ja Tervolan vuokratalot Oy:llä on merkittäviä investointipaineita korjausvelan pienentämiseksi. Käynnissä olevat lukuisat tuulivoima- ja muut vihreän siirtymän hankkeet parantanevat toteutuessaan Tervolan Energia ja Vesi Oy:n tilannetta kasvavien siirtomaksujen johdosta. Tervolan Palveluverkot Oy on laajentanut toimintaansa kunnan ulkopuolelle, minkä voidaan arvioida helpottavan yhtiön taloudellista tilannetta pitkällä aikavälillä. Tervolan Palveluverkot Oy on päättänyt vuokrata valokuituverkkonsa Napapiirin Kuituverkot Oy:lle 1.6.2025, mikä tuonee yhtiölle taloudellista varmuutta sekä parantaa asiakkaiden palvelutarjontaa.

Yhtiöiden investointihaasteisiin on vastattu kunnanvaltuuston hyväksymillä lainajärjestelyillä, joilla on mm. myönnetty vapautuksia korkojen ja lyhennysten maksuista sekä myönnetty uutta lainaa. Peruskunnan taloudellinen tilanne kiristyy tulojen pienentyessä ja menojen kasvaessa positiivisten vuosien jälkeen.

Kunnan rakennuttama rivitalo valmistuu kesällä 2026. Tilinpäätöksen laadintahetkellä on vielä ratkaisematta, miten rivitalon hallinnointi järjestetään. Asiasta on käynnistetty selvitys, jonka toteuttaa KPMG Oy Ab.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Hallintosäännössä on määräykset kunnan konsernijohtajan tehtävistä ja toimivallan jaosta. Kunnanhallitus vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittämisestä ja valmistelusta valtuustolle ja omistajaohjauksen toteuttamisesta. Lisäksi kunnanhallitus organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan. Kunnanhallitus vastaa kuntakonsernin kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kunnan sisäisen valvonnan ohjeessa (13.11.2006) on määritelty, että kukin hallintokunta huolehtii toimialaansa kuuluvan yhteisön toiminnan seuraamisesta. Kunnanjohtaja ja hallintokunnat ovat velvollisia ilmoittamaan havaitsemistaan epäkohdista kunnanhallitukselle.

Kunnanvaltuusto hyväksyi vuoden 2023 alussa (16.2.2023 § 13) Tervolan kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joissa määritellään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävä- ja vastuunjako, toimintatavat sekä raportointivelvoitteet. Perusteita tarkempi konserniyhteisöjen ohjeistus sisältyy konserniohjeeseen, jonka päivittämistä kuntakonsernin hyvän hallinnon ja johtamisen vahvistamiseksi sekä kuntalain vaatimusten mukaiseksi tullaan jatkamaan ja saattamaan valmiiksi vuoden 2026 aikana.

Kunnan tytäryhteisöihin kohdistuvan valvonnan menettelytavat, mukaan lukien riskienhallintaa koskevat periaatteet, määritellään kunnanvaltuuston hyväksymässä konserniohjeessa (30.12.2003 § 83). Konserniohjeen mukaan konserniyhteisöjen johdon on etukäteen neuvoteltava kunnan johdon kanssa periaatteellisista ja merkittävistä asioista, jotka koskevat muun muassa toimialamuutoksia sekä taloudellisesti tai periaatteellisesti laajakantoisia toiminnan muutoksia tai muuta yhteisön toimintaedellytyksiin ja palvelukykyyn olennaisesti vaikuttavaa toimintaa. Kunnanjohtajan harkinnan mukaan konserniyhteisöjen tulee etukäteen hankkia kunnanhallituksen kannanotto periaatteellisiin ja konsernin kannalta merkittäviin asioihin.

Kunnanhallitus ohjeistaa yhtiökokousedustajaa kunnan kokonaan omistamien tytäryhtiöiden hallitusten jäsenmäärästä sekä hallitukseen valittavista henkilöistä. Tervolan Elinkeinoyhtiö Oy:n hallituksen jäsenistä Tervolan Yrittäjät ry:lle ja Tervolan kunnalle molemmille varataan yksi varsinaisen ja yksi varajäsenen paikka sekä MTK-Alakemijoki ry:lle yksi varsinaisen jäsenen paikka. Kunnanjohtajalla tai hänen määräämällään on oikeus osallistua kunnan määräämisvallassa olevan tytäryhteisön hallituksen tai vastaavan toimielimen kokouksiin. Vuonna 2025 kunnanjohtaja osallistui kunnan kokonaan omistamien yhtiöiden hallitusten kokouksiin. Kunnanjohtaja on pyydettäessä informoinut kunnanhallitusta konserniyhteisöjen toiminnasta ja taloudesta. Kunnanjohtaja toimii kunnan tytäryhtiö Tervolan Elinkeinoyhtiö Oy:n toimitusjohtajana sekä Tervolan Palveluverkot Oy:n hallituksen puheenjohtajana. Kunnan edustajia tytäryhteisöissä on tarvittaessa ohjeistettu omistajapolitiikan linjauksista. Konserniyhtiöille asetettujen tavoitteiden mukaisesti yhtiöiden edustajia kutsutaan säännöllisesti kunnanhallituksen kokouksiin.

Vuoden 2014 talousarviosta lähtien kunnanvaltuuston yhtiöille asettamat tavoitteet sekä talouden tunnusluvut on esitetty osana kunnan talousarvio- ja taloussuunnitelma-asiakirjan sisältötekstiä. Tilinpäätösasiakirjassa peruskunnan ja tytäryhtiöiden tilinpäätökset on yhdistetty konsernitiilinpäätökseksi. Lisäksi tilinpäätöksen toimintakertomuksessa esitetään tytäryhtiöiden merkittävimpien tavoitteiden toteutuminen. Konserniyhteisöt raportoivat toiminnastaan vähintään kaksi kertaa vuodessa. Raportti annetaan kirjallisena ja raportointikaudet ovat 1.1. – 30.6 ja 1.1.–31.12. Valtuustolle tuotettavien raporttien informatiivisuutta ja yhdenmukaisuutta tullaan kehittämään tytäryhtiöille annettavaa ohjeistusta tarkentamalla.

Tervolan Energia ja Vesi Oy:ssä ja Tervolan Vuokratalot Oy:ssä on laadittu valmiussuunnitelmat, varautumissuunnitelmat ja varautumissuunnittelun kehittämisohjelma, jotka on käsitelty yhtiöiden hallituksissa vuonna 2016. Näissä on otettu kantaa myös riskienhallintaan sähkön ja veden toimituksen kannalta. Tenergia Oy (nyk. Tervolan Energia ja Vesi Oy) on päivittänyt edellä mainitut suunnitelmat vuonna 2019. Tervolan Vuokratalot Oy on vuoden 2024 aikana tehnyt kiinteistöjen riskikartoitukset ja uudet pelastussuunnitelmat.

Konsernitiilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernitiilinpäätöksessä lasketaan yhteen konserniyhteisöjen yksittäiset tilinpäätökset vähentäen samalla yhteisöjen keskinäiset menot, tulot ja rahoitustapahtumat niin, että konsernitiilinpäätökseen jäävät vain konserniyhteisöjen ulkopuolelle kohdistuvat liiketapahtumat.

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025 (1 000 euroa)	2024 (1 000 euroa)	2023 (1 000 euroa)
Toimintatuotot	8 444	6 428	7 179
Toimintakulut	-18 090	-16 218	-17 770
Toimintakate	-9 645	-9 790	-10 590
Verotulot	7 366	7 547	7 715
Valtionosuudet	6 049	5 988	5 710
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	151	233	180
Muut rahoitustuotot	570	611	663
Korkokulut	-83	-92	-172
Muut rahoituskulut	-207	-146	-121
Rahoitustuotot ja -kulut	432	606	550
Vuosikate	4 202	4 351	3 385
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 832	-1 775	-1 987
Poistot ja arvonalentumiset	-1 832	-1 775	-1 987
Satunnaiset erät	1	40	
Tilikauden tulos	2 371	2 617	1 397
Tilinpäätössiirrot	3	38	-52
Laskennalliset verot	-166	-2	55
Tilikauden ylijäämä	2 208	2 653	1 401

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024	2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	46,7	39,6	40,4
Vuosikate/Poistot, %	229,3	245,2	170,3
Vuosikate, €/asukas	1 483	1 540	1 196
Asukasmäärä 31.12.	2 833	2 826	2 831

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 x Toimintatuotot / Toimintakulut

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 x Vuosikate / Poistot

Asukaskohtainen vuosikate euroina

= Vuosikate / asukasluku

Konsernin toimintakatteeksi muodostui -9,645 milj. euroa, joka on edellistä vuotta heikompi. Maksurahoituksen osuus eli toimintatuottojen ja -kulujen välinen suhde oli 46,7 prosenttia. Konsernin vuosikate oli 4,202 milj. euroa. Vuosikate kattoi suunnitelman mukaiset poistot, jotka olivat 1,832 milj. euroa. Konsernin tilikauden ylijäämäksi muodostui 2,208 milj. euroa.

Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025 (1 000 euroa)	2024 (1 000 euroa)	2023 (1 000 euroa)
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Vuosikate	4 202	4 351	3 394
Satunnaiset erät	1	40	0
Tilikauden verot	-166	-2	55
Tulorahoituksen korjauserät	-799	-1	-4
Toiminnan rahavira	3 238	4 389	3 445
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investointimenot	-5 978	-3 208	-1 635
Rahoitusosuudet investointimenoihin	42	0	30
Pys. vast. hyödykkeiden luovutustulot	808	3	299
Investointien rahavirta	-5 129	-3 205	-1 306
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 891	1 183	2 139
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-242	-275	-577
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-18	-8	-396
Lainakannan muutokset	-260	-283	-972
Oman pääoman muutokset	21	0	766
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset	-19	-55	-426
Vaihto-omaisuuden muutos	14	-17	-110
Saamisten muutos	-39	-88	-973
Korottomien velkojen muutos	936	-26	-366
Muut maksuvalmiuden muutokset	891	-186	-1 875
Rahoituksen rahavirta	653	-462	-2 081
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 238	721	58
Rahavarat tilikauden lopussa	12 530	13 768	13 047
Rahavarat tilikauden alussa	13 768	13 047	12 989
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 238	721	58

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2025	2024	2023
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen ker- tymä	5 855	8 109	5 949
Investointien tulorahoitus, %	70,8	135,6	211,4
Laskennallinen lainanhoitokate	10,4	9,7	6,3
Lainanhoitokate	13,2	12,1	4,8
Kassan riittävyys, pv	204,3	238,8	233,8

Investointien tulo-rahoitus prosentteina

$$= 100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$
Pääomamenojen tulo-rahoitus prosentteina

$$= 100 \times \text{Vuosikate} / (\text{Investointien omahankintameno} + \text{Antolainojen nettolisäys} + \text{Lainanlyh.})$$
Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyh.})$$
Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyh.})$$
Kassan riittävyys päivinä

$$= 365 \text{ pv} \times \text{Kassavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

(Kassasta maksut: toimintakulut, rahoituskulut, inv.menot, antolainojen lis., pitkäaik. lainojen lyh.)

Konsernin toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2025 oli 1,891 milj. euroa negatiivinen ja rahoituksen rahavirta 0,653 milj. euroa positiivinen. Näin ollen konsernin rahavarojen muutos oli -1,238 milj. euroa. Konsernin rahavarat tilikauden lopussa 12,530 milj. euroa. Konsernin lainanhoitokyky ja maksuvalmius säilyivät hyvinä.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

	2025 (1 000 euroa)	2024 (1 000 euroa)	2023 (1 000 euroa)
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	342	380	419
Aineelliset hyödykkeet	28 936	25 142	23 552
Sijoitukset			
Osakkuusyhteisöosuudet	10	10	10
Muut osakkeet ja osuudet	1 658	1 746	1 746
Muut lainasaamiset	46	0	0
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	273	292	483
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus	91	105	88
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	1 449	1 410	1 322
Rahoitusarvopaperit	212	212	151
Rahat ja pankkisaamiset	12 530	13 555	12 896
VASTAAVAA YHTEENSÄ	45 547	42 853	40 665

	2025 (1 000 euroa)	2024 (1 000 euroa)	2023 (1 000 euroa)
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	8 117	8 117	8 117
Muut omat rahastot	74	77	75
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	25 063	22 577	21 171
Tilikauden yli-/alijäämä	2 208	2 653	1 401
OMA PÄÄOMA	35 462	33 424	30 764
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	463	540	679
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 379	2 641	2 916
Muut velat / Liittymismaks.	2 548	2 528	2 520
Pitkäaikainen	4 926	5 168	5 436
Lyhytaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	262	279	271
Saadut ennakot	39	36	46
Ostovelat	1 996	993	1 032
Muut velat / Liittymismaks.	674	494	538
Siirtovelat	1 487	1 685	1 637
Laskennalliset verovelat	237	233	222
Lyhytaikainen	4 695	3 721	3 746
VIERAS PÄÄOMA	9 622	8 889	9 182
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	45 547	42 853	40 665

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2025	2024	2023
Omavaraisuusaste, %	77,9	78,1	75,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	43,8	44,3	44,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1.000 €	27 271	25 229	22 572
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	9 626	8 940	7 973
Lainakanta 31.12., 1.000 €	2 641	2 920	3 187
Lainakanta 31.12. €/asukas	932	1 035	1 126
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	2 662	2 976	3 284
Lainas ja vuokravastuut, €/asukas	940	1 055	1 160
Lainasaamiset 31.12., 1.000 €	46	0	0
Kunnan asukasmäärä	2 833	2 822	2 831
Konsernin henkilöstömäärä	148	151	165

Omavaraisuusaste prosentteina

= 100 x (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus prosentteina

= 100 x (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Asukaskohtainen lainakanta euroina

= Konsernin lainakanta / asukasluku

Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

= Konsernin lainat ja Vuokravastuut / asukasluku

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt Joukkovelkakirjalainasaamiset ja Muut lainasaamiset

Konsernin taseen loppusumma 31.12.2025 oli 45,547 milj. euroa, joka oli 2,694 milj. euroa parempi, kuin edellisenä vuonna.

Konsernin omavaraisuusaste heikkeni hieman edellisvuoteen verrattuna, ollen tilinpäätöspäivänä 77,9 prosenttia. Konsernin lainakanta 31.12.2025 oli 2,641 milj. Suhteellinen velkaantuneisuus eli vieraan pääoman suhde käyttötuloihin kasvoi edellisvuoteen verrattuna, ollen 48,0 % (v2024 44,3 %). Konsernitaseen lainat ja vuokravastuut olivat 31.12.2025 2,662 milj. euroa.

7 Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelemiseksi

Esitys tilikauden tuloksen käsittelemiseksi

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Kunnanhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- tilikauden tulos 1 471 701,71 euroa
- aikaisempien investointihankkeiden poistoerojen vähennystä kirjataan 108 679,09 euroa
- kirjausten jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostuu 1 580 380,80 euroa, joka siirretään taseeseen tilikauden ylijäämäksi.

Kunnan taseessa oman pääoman edellisten tilikausien yli-/alijäämätilin saldo on 21 538 313,98 euroa ylijäämän puolella. Kunnan taseessa kertynyt ylijäämä 31.12.2024 oli 21 703 975,22 euroa. Vuoden 2025 avaavaan taseeseen on kirjattu edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille 165 661,24 euroa Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalouden ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän alijäämästä, jonka Lapin hyvinvointialue on Tervolan kunnalta laskuttanut.

Kunnanhallitus esittää, että vuoden 2025 ylijäämä siirretään tilikauden yli-/alijäämän tilille. Kertyneeksi ylijäämäksi muodostuu tämän jälkeen 23 118 694,78 euroa.

Toimenpiteet talouden pitämiseksi tasapainossa

Kunnan talousarviota koskevan kuntalain 110 §:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Tässä määräajassa tulee kattaa myös talousarvion laadintavuonna tai sen jälkeen kertynyt alijäämä. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Vuoden 2025 tilinpäätös osoittaa kunnan talouden olevan tasapainossa. Tilikauden tulos on 1,58 milj. euroa. Vuosi 2025 toteutui budjetoitua paremmin, tilikauden tuloksen arvioitiin olevan -562 600 euroa. Voimassa olevan taloussuunnitelman mukaisesti kunnan talous on vuonna 2026 alijäämäinen 881 200 euroa. Myös taloussuunnitelmavuodet 2027 ja 2028 ovat alijäämäisiä. Vuonna 2027 alijäämä on 952 100 ja vuonna 2028 927 400 euroa. Taloussuunnitelman verotuloarviot on laskettu nykyisillä veroprosenteilla.

Tervolan kunnan talous on suuresti riippuvainen valtion rahoituksesta eikä talous kestä merkittäviä ennakoimattomia menoja ilman, että niiden kattamiseksi löytyy lisätuloja.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN**8 Käyttötalouden ja toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen**

Vuoden 2025 talousarvioasiakirjassa käyttötalouden määrärahat ja tuloarviot on määritelty valtuustoon nähden sitoviksi nettomääräisinä toimielimittain. Toiminnalliset tavoitteet on asetettu toimielimittain.

Strateginen johto

Strategisen johdon toiminta-ajatuksena on hyvinvoinnin lisääminen tervolalaisen kulttuuriperinteen pohjalta maaseutuelämän myönteisiä mahdollisuuksia vahvistamalla. Hyvätasoiset kunnalliset palvelut turvataan ylläpitämällä vakaata talouspohjaa.

STRATEGINEN JOHTO	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	TA	muutos	muutos	2025	
Henkilöstökulut	-14 700		-14 700	-9 680	-5 020
Palvelujen ostot	-15 700		-15 700	-15 324	-376
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 400		-2 400	-2 963	564
TOIMINTAKULUT	-32 800		-32 800	-27 968	-4 832
TOIMINTAKATE	-32 800		-32 800	-27 968	-4 832
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 400		-1 400	-1 395	-4
Poistot ja arvonalentumiset	-1 400		-1 400	-1 395	-4
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-2 319	2 319
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-2 319	2 319
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-34 200		-34 200	-31 683	-2 517

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Valtuuston kokouksia, kpl	5	6	6
Valtuustoseminaareja/iltakouluja, kpl	5	5	5

Kunnanhallitus

Kunnanhallituksen toiminta-ajatus ja toiminnalliset tavoitteet

Kunnanhallituksen toiminta-ajatuksena on kunnan väestöpohjan kasvattaminen toimeentulomahdollisuuksia luomalla aktiivisen elinkeino-, työllisyys- ja maapolitiikan avulla sekä hyvälaatuisten kunnallisten palvelujen edelleen kehittäminen ammattitaitoisen ja hyvinvoivan henkilöstön avulla.

Strateginen suunta	Strategian tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	TA-tavoite	TOTEUMA 2025
Viihtyvyys	Viihtyisä Tervola kaikille	Ylläpidetään julkisen liikenteen tasoa	Asiointiliikennelinjojen lkm.	6 kpl	5 kpl
			Tervolan kunnan rahoitusosuus seudullisesta joukkoliikenteestä	Rahoitusosuus laskee käyttäjämäärän kasvaessa	Ei toteutunut, lipputulot kattoivat 11,6 % (v. 2024 12,77 %)
		Asiointiliikenteen palvelutason varmistaminen sopimuskauden vaihtuessa	Asiakaspalautteen laatu	Ei negatiivisia palautteita	Toteutui
		Asiointipisteen kehittäminen	Asiointipisteen asiakasmäärä	Asiakasmäärä kasvaa	Toteutui
Elinvoima	Elinvoimainen, vetovoimainen ja pitovoimainen maaseutupaikittaja	Tonttien markkinointi	Markkinointikampanjan toteutus	Markkinointikampanja toteutetaan	Tonttimarkkinointiselvitys tehty
		Yritystukien myöntäminen yrittäjille	Yritystukien hakijamäärä	60 kpl	49 kpl
		Kesätyöseteleiden myöntäminen nuorille	Myönnettyjen kesätyöseteleiden määrä	50 kpl	54 kpl
		Kylien viihtyisyyttä lisääviin hankkeisiin myönnettävän avustuksen ja osallistavan budjetoinnin markkinointi	Markkinointikampanjan toteutus	Markkinointikampanja toteutetaan	Toteutui
Hyvinvointi	Toimivat palvelut ja hyvinvoivat kuntalaiset ja työntekijät kaikissa eri elämäntilanteissa	Kehityskeskustelut henkilöstölle	Kehityskeskustelujen suoritus-%	100 %	Toteutui osittain, 92 %
		Työhyvinvointikoulutuksen tai henkilöstötapahtuman järjestäminen koko henkilöstölle	Toteutuminen	Toteutetaan	Toteutui
		Säännölliset osastopalaverit	Osastopalaverien lkm.	4 kpl	Toteutui osittain, 2 kpl
		Kehitetään kunnan vetovoimaa työnantajana	Rekrytointiprosessin muotoilu	Rekrytointiprosessi muotoillaan	Ei toteutunut

Strateginen suunta	Strategian tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	TA-tavoite	TOTEUMA 2025
		Työllisyyspalvelu-uudistuksen toteutus	Yhteistyöpalaverien lkm.	2	1
			Päivitetty tehtävänkuvat	Työllisyyspalveluiden tuottamiseen osallistuvien työntekijöiden tehtävänkuvat päivitetty	Toteutui osittain
Paikallisuus	Paikallisen osaamisen ja tuotannon arvostaminen	Yrittäjäkahvien järjestäminen säännöllisesti	Yrittäjäkahvien lkm.	4 kpl	4 kpl
		Hankintojen suunnittaminen lähialueille säädösten mahdollistamissa rajoissa	Paikallisen tarjonnan kartoitus hankintaa suunniteltaessa ja hankintakriteereiden laadinta paikallisuus huomioiden	Markkinakartoitukset tehdään	Toteutui
Positiivinen ja osallistava viestintä	Kuntalaiset, kumppanit ja muut tahot saavat tietoa Tervolan kunnan toiminnasta ja sen tarjoamista mahdollisuuksista positiivisen ja osallistavan viestinnän kautta	Tervolan kunnan tunnetuksi tekeminen kuntarajojen ulkopuolelle	Markkinointikampanjan toteutus	Markkinointikampanjan toteutus	Toteutui, mm. verkkokaupan lanseeraus
		Kunnan viestinnän ulkopuolisia tahoja mukaan kunnan viestintään ja markkinointiin sopimusperusteisesti	Sopimusperusteiset ulkopuoliset tahot kunnan viestinnässä ja markkinoinnissa	2	3
		Kuvapankin toteuttaminen viestinnän tueksi	Toteutuminen	Toteutetaan	Ei toteutunut
		Valtuustosalin avutekniikan parantaminen yhteistyössä teknisen osaston kanssa	Toteutuminen	Toteutetaan	Ei toteutunut, siirtyy toteutettavaksi kunnan talon saneeraus-työryhmän yhteydessä

ARVIO KUNNANHALLITUKSEN ALAISTEN TULOSALUEIDEN KOKONAISONNISTUMISESTA

Kunnanhallituksen alaisten tulosalueiden käyttötalous toteutui suunnitellusti ja asetettuihin tavoitteisiin päästiin pääsääntöisesti.

Valtuustokauden vaihtuessa myös hallintosääntöä uudistettiin. Maaseutulausakunta ja sen alainen maaseutujaosto lakkautettiin, ja niiden tehtävät siirtyivät kunnanhallitukselle ja maaseutuhallinnon neuvottelukunnalle. Asianhallintajärjestelmän uudistaminen viivästyi, koska yhteishankinta ei toteutunut. Uudistamistyötä jatketaan jälleen omana työnä ja tavoitteena on saada se käyttöön vuoden 2027 alusta. Tietoliikenneyhteyksien toimintavarmuutta parannettiin varavirtalaitteiston uudistamisella. Osallistavaa budjetointia jatkettiin. Äänestyksen tuloksena kohteeksi valikoitui Louen kuntosali. Hankkeen toteutus osoittautui suunniteltua haastavammaksi ja hanke valmistuu keuhällä 2026. Myönnettyjä kesätyöseteleitä oli yhteensä 54 kappaletta tavoitteen ollessa 50. Yritystukia haki 49 yrittäjää, tavoite 60. Työpajan toiminnot siirtyivät osittain Kaarihallilta Paakonkarin tiloihin kierrätyskeskuksen siirtymisen myötä. Kierrätyskeskus on saanut kuntalaisilta hyvän vastaanoton ja positiivista palautetta. Työpajan muu toimintaa siirtyy uusiin

tiloihin alkuvuoden 2026 aikana. Kunnan työllistämiseen varattuja määrärahoja jäi käyttämättä, koska sopivia työllistettäviä ei löytynyt. Kunnan oma työllisyysryhmä aloitti jälleen toimintansa ja kunnan työllistämisen odotetaan aktivoituvan.

Henkilöstölle järjestettiin työhyvinvointiin liittyvä koulutus syksyllä. Käytännön järjestelyistä vastasi kunnan tyhy-työryhmä. Kunnalla on 20 lisenssiä Eduhousen koulutusluterilaiselle. Esihenkilöille järjestettiin esihenkilökahvien lisäksi esihenkilökoulutus syksyllä. Osastopalavereita pidettiin kaksi. Lisäksi pidettiin säännöllisesti tiimipalavereita pienemmille ryhmille.

Maaseudulta Käsin –messut järjestettiin perinteiseen tapaan elokuun viimeisenä viikonloppuna. Messujen kävijämäärä yllätti positiivisesti. Vuonna 2025 käynnistettiin selvitystyö messujen tulevaisuudesta ja mahdollisesta messupaikan vaihtamisesta.

Asiointi- ja koulukuljetusten sopimuskausi päättyi 31.7.2025. Asiointikuljetusten hankinta uudelle sopimuskaudelle jouduttiin keskeyttämään määrärahojen riittämättömyyden takia. Kilpailutus suoritettiin uudelleen keväällä 2025. Kilpailutuksessa käytiin markkinavuoropuhelua paikallisten toimijoiden kanssa. Hankinta muutettiin kilometripohjaisesta hinnasta reittikohtaiseen hinnoitteluun, mikä todennäköisesti laskee asiointikuljetusten kustannuksia. Seudullisessa joukkoliikenteessä alkoi uusi sopimuskausi 1.8.2024. Kunnan rahoitusosuus pieneni hieman verrattuna aikaisempaan kokonaisuuteen. Lipputulot kattavat entistä pienemmän osan kunnan rahoitusosuudesta.

KUNNANHALLITUS	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Myyntituotot	252 400		252 400	246 447	5 953
Maksutuotot	4 800	149 742	154 542	172 021	-17 480
Tuet ja avustukset	285 000		285 000	323 372	-38 372
Muut toimintatuotot	7 900		7 900	50 397	-42 497
TOIMINTATUOTOT	550 100	149 742	699 842	792 237	-92 396
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 494 100	-136 208	-1 630 308	-1 393 670	-236 639
Palvelujen ostot	-1 642 900	-11 608	-1 654 508	-1 336 625	-317 883
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-83 200	-2 800	-86 000	-64 170	-21 830
Avustukset	-429 200	-12 833	-442 033	-460 049	18 016
Muut toimintakulut	-38 200	-292	-38 492	-48 421	9 929
TOIMINTAKULUT	-3 687 600	-163 742	-3 851 342	-3 302 935	-548 407
TOIMINTAKATE	-3 137 500	-14 000	-3 151 500	-2 510 697	-640 803
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 400		-9 400	-39 375	29 975
Poistot ja arvonalentumiset	-9 400		-9 400	-39 375	29 975
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				387 781	-387 781
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-144 708	144 708
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				243 073	-243 073
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 146 900	-14 000	-3 160 900	-2 328 064	-832 836
Siitä sisäiset tulot	12 200	28 583	40 783	37 488	3 296
Siitä sisäiset menot	-53 800	-700	-54 500	-54 945	445

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Hallituksen kokouksia, kpl	15	17	15

YLEISJOHTO	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Myyntituotot	190 400		190 400	180 475	9 925
Maksutuotot	4 800		4 800	9 772	-4 972
Tuet ja avustukset	80 000		80 000	162 707	-82 707
Muut toimintatuotot	7 900		7 900	29 332	-21 432
TOIMINTATUOTOT	283 100		283 100	382 286	-99 186
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 128 600		-1 128 600	-909 801	-218 799
Palvelujen ostot	-933 500		-933 500	-838 902	-94 598
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-52 200		-52 200	-40 339	-11 861
Avustukset	-397 200		-397 200	-407 453	10 253
Muut toimintakulut	-33 400		-33 400	-42 509	9 109
TOIMINTAKULUT	-2 544 900		-2 544 900	-2 239 004	-305 896
TOIMINTAKATE	-2 261 800		-2 261 800	-1 856 717	-405 083
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 400		-9 400	-39 375	29 975
Poistot ja arvonalentumiset	-9 400		-9 400	-39 3745	29 975
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				286 722	-286 722
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-74 163	74 163
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				212 559	-212 559
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 271 200		-2 271 200	-1 683 533	-587 667
Siitä sisäiset tulot	11 700		11 700	8 441	3 259
Siitä sisäiset menot	-49 000		-49 000	-49 817	817

HENKILÖSTÖ	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Myyntituotot	21 500		21 500	19 617	1 883
Tuet ja avustukset	22 000		22 000	26 538	-4 538
TOIMINTATUOTOT	43 500		43 500	46 155	-2 655
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-324 400		-324 400	-317 842	-6 558
Palvelujen ostot	-129 600		-129 600	-120 123	-9 477
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 000		-9 000	-6 802	-2 198
Muut toimintakulut	-300		-300	-453	153
TOIMINTAKULUT	-463 300		-463 300	-445 219	-18 081
TOIMINTAKATE	-419 800		-419 800	-399 064	-20 736
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				112 717	-112 717
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-13 101	13 101
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				99 615	-99 615
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-419 800		-419 800	-299 449	-120 351
Siitä sisäiset menot	-3 300		-3 300	-3 351	51

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Työkyvyttömyyseläkemaksu, %	0,81	0,85	0,74

Elinkeinojen kehittämisen tulosalueeseen on liitetty 1.6.2025 maaseutuelinkeinojen tulosalue. Elinkeinojen kehittämisen taulukkoon on lisätty TA muutokseen maaseutuelinkeinojen tulosalueen seitsemänkuukauden talousarvio. Luvut eivät ole vertailtavissa edellisvuoteen tai talousarvioon.

ELINKEINOJEN KEHITTÄMINEN	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
	TA	muutos	muutos	2025	
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	40 500		40 500	46 355	-5 855
Maksutuotot		149 742	149 742	162 250	-12 508
Tuet ja avustukset	138 000		138 000	88 027	49 973
Muut toimintatuotot				21 065	-21 065
TOIMINTATUOTOT	178 500	149 742	328 242	317 696	10 545
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-41 100	-136 208	-177 308	-166 026	-11 282
Palvelujen ostot	-407 000	-11 608	-418 608	-256 386	-162 223
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 400	-2 800	-24 200	-17 029	-7 171
Avustukset	-32 000	-12 833	-44 833	-52 597	7 763
Muut toimintakulut	-4 500	-292	-4 792	-5 459	667
TOIMINTAKULUT	-506 000	-163 742	-669 742	-497 497	-172 245
TOIMINTAKATE	-327 500	-14 000	-341 500	-179 800	-161 700
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				-11 658	11 658
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-40 488	40 488
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-52 147	52 147
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-327 500	-14 000	-341 500	-231 947	-109 553
Siitä sisäiset tulot	500	28 583	29 083	29 046	37
Siitä sisäiset menot	-1 500	-700	-2 200	-1 777	-423
JULKINEN LIIKENNE					
TOIMINTATUOTOT					
Tuet ja avustukset	45 000		45 000	46 100	-1 100
TOIMINTATUOTOT	45 000		45 000	46 100	-1 100
TOIMINTAKULUT					
Palvelujen ostot	-172 800		-172 800	-121 214	-51 586
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-600		-600		-600
TOIMINTAKULUT	-173 400		-173 400	-121 214	-52 186
TOIMINTAKATE	-128 400		-128 400	-75 114	-53 286
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-16 955	16 955
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-16 955	16 955
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-128 400		-128 400	-92 069	-36 331

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Asiointiliikennereitit, lkm	5	6	5
Julkisen liikenteen nettorahoitus, €	63 401 €	120 000 €	70 888 €

MAASEUTUELINKEINOT (koko vuosi)	Alkup. TA	TA muutos	TA + muutos	TOTEUMA 2025	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot				885	-885
Maksutuotot	256 700		256 700	265 639	-8 939
TOIMINTATUOTOT	256 700		256 700	266 524	-9 824
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-233 500		-233 500	-236 036	2 536
Palvelujen ostot	-19 900		-19 900	-15 979	-3 921
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 800		-4 800	-7 262	2 462
Avustukset	-22 000		-22 000	-21 985	-15
Muut toimintakulut	-500		-500	-962	462
TOIMINTAKULUT	-280 700		-280 700	-282 224	1 524
TOIMINTAKATE	-24 000		-24 000	-15 700	-8 300
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				-19 986	19 986
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-2 902	2 902
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-22 888	22 888
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-24 000		-24 000	-38 588	14 588
Siitä sisäiset tulot	49 000		49 000	49 030	-30
Siitä sisäiset menot	-1 200		-1 200	-1 181	-19

Tarkastuslautakunta

Tarkastustoimi sisältää kunnan tilien ja hallinnon tarkastuksen sekä koko kuntakonsernin tilintarkastuksen yhteensovittamisen. Tulosalueen toimintamenot syntyvät tarkastuslautakunnan kokoustoiminnasta, ml. koulutus, ja JHT-tilintarkastajan tekemästä varsinaisesta tarkastustyöstä.

Kuntalain hallinnon ja talouden tarkastusta koskevien säännösten mukaan hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat valtuuston päätettävät asiat valmistelee kunnanhallituksen sijasta tarkastuslautakunta, johon kuuluu viisi jäsentä. Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Hallintosäännön mukaan lautakunnan jäsenistä vähintään yksi valitaan valtuutetuista tai varavaltuutetuista. Kokouksessaan 14.11.2024 kunnanvaltuusto päätti valita tilikausien 2024–2025 tilintarkastusyhteisöksi KPMG Oy Ab:n päävastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT Juha Väärälä. Hankinta suoritettiin Tervolan kunnan hankintaohjeen kohdan 2.4. mukaisena suorahankintana, perusteena mahdollisuus työvoimapalvelu-uudistuksen parempaan huomiointiin tulevassa kilpailutuksessa sekä taloushallinnon tilapäiset henkilöstövaikutukset, joiden johdosta tarkastustoiminnan jatkuvuus oli tärkeää taata.

Tarkastustoiminnalla varmistetaan kunnan hallinnon ja taloudenhoidon laillisuus ja tuloksellisuus, sisäisen valvonnan toimivuus, kirjanpidon ja muun laskentatoimen sekä tilinpäätöksen ja keskeisten talous- ja tulosinformaation oikeellisuus ja riittävyys sekä varat ja velat. Tarkastuslautakunta on kuntalain mukaisen sidonnaisuusrekisterin ylläpitäjä ja valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunnan työ on painottunut kunnan toimintojen seuraamiseen ja perehtymiseen toimialoihin. Lautakunnan kokousten yhteydessä on kirjallisen aineiston tarkastelun lisäksi kuultu ao. viranhaltijoita, työntekijöitä sekä konserniyh-tiöiden edustajia. Toiminnallisten tavoitteiden määrittely ja toteutumisen seuranta on noussut etusijalle tarkastustyössä ja kokoustoiminnassa. Lautakunta antaa kunnanvaltuustolle erillisen arviointikertomuksen ja tilintarkastaja tilintarkastuskertomuksen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Yleisestä sitovuudesta vuoden 2025 talousarviossa on määräys, jonka mukaan käyttötaloulosan määrärahat ja tuloarviot ovat sitovia valtuustoon nähden nettomääräisinä. Toteutuneet menot vuonna 2025 olivat 25 705 euroa ja 8,91 euroa/asukas.

TARKASTUSTOIMI	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	TA	muutos	muutos	2025	
Henkilöstökulut	-3 900		-3 900	-3 047	-853
Palvelujen ostot	-13 900		-13 900	-22 658	8 758
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100		-100		-100
TOIMINTAKULUT	-17 900		-17 900	-25 705	7 805
TOIMINTAKATE	-17 900		-17 900	-25 705	7 805
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-5 576	5 576
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-5 576	5 576
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-17 900		-17 900	-31 282	13 382
Siitä sisäiset menot				-189	189

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Lautakunnan kokouksia, kpl	7	5	6

Keskusvaalilautakunta**Keskusvaalilautakunnan toiminta-ajatus ja toiminnalliset tavoitteet**

Keskusvaalilautakunnan toiminta-ajatuksena on vaalien järjestäminen keskusvaalilautakunnan, yhden vaalilautakunnan ja yhden vaalitoimikunnan avulla. Kunta muodostaa yhden äänestysalueen.

Strateginen suunta	Strategian tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	TA -tavoite	TOTEUMA 2025
Hyvinvointi	Toimivat palvelut ja hyvinvoivat kuntalaiset ja työntekijät kaikissa eri elämäntilanteissa	Sujuva äänestysprosessi	Äänestysprosentti	68,9	Aluevaalit: 57,3 Kuntavaalit: 58,7
			Kotiäänestykseen osallistuvien lkm	15	Aluevaalit ja Kuntavaalit: 11
			Laitosäänestykseen osallistuvien lkm	5	Aluevaalit: 5 Kuntavaalit: 9
Paikallisuus	Paikallisen osaamisen ja tuotannon arvostaminen	Vaalikuljetusten järjestäminen	Vaalikuljetusten lukumäärä	10	Aluevaalit ja Kuntavaalit: 4
Positiivinen ja osallistava viestintä	Kuntalaiset, kumppanit ja muut tahot saavat tietoa Tervolan kunnan toiminnasta ja sen tarjoamista mahdollisuuksista positiivisen ja osallistavan viestinnän kautta	Aktiivinen tiedottaminen vaaleista ja äänestysmahdollisuuksista	Eri kanavissa julkaistujen ilmoitusten (pl. kuulutukset) lkm	10 kpl	Aluevaalit: 10 Kuntavaalit: 11

ARVIO KESKUSVAALILAUTAKUNNAN KOKONAISONNISTUMISESTA

Vuonna 2025 järjestettiin Alue- ja Kuntavaalit samanaikaisesti. Äänestysaktiivisuuden osalta molemmat vaalit jäivät tavoitteista 10 prosenttiyksikköä alemmaksi. Kaksien vaalien samanaikaisuus tuli äänestäjille yllätyksenä, tämä puolestaan vaikutti myös äänestystilanteeseen, joka oli ilmeisen epäselvä. Ennakkoäänestysaikana vaalikuljetukset yhdistettiin asiointikuljetuksiin. Vaalipäivän vaalikuljetukset hoidettiin kutsutaksijona. Ilmoituksia molemmista vaaleista julkaistiin Tervola-lehdessä, kunnan internetsivuilla ja sosiaalisen median kanavissa. Kotiäänestysmahdollisuudesta tiedotettiin kuulutuksin, kirjeitse sekä vanhustenhuollon henkilöstön kautta. Tavoitteiden toteutumisen näkökulmasta tiedottamisen määrä oli hyvä.

KESKUSVAALILAUTAKUNTA	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Myyntituotot	1 500		1 500		1 500
Tuet ja avustukset				3 193	-3 193
TOIMINTATUOTOT	1 500		1 500	3 193	-1 693
Henkilöstökulut	-11 100		-11 100	-12 178	1 078
Palvelujen ostot	-1 500		-1 500	-2 375	875
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 800		-1 800	-256	-1 544
TOIMINTAKULUT	-14 400		-14 400	-14 809	409
TOIMINTAKATE	-12 900		-12 900	-11 615	-1 285
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 300		-3 300		-3 300
Poistot ja arvonalentumiset	-3 300		-3 300		-3 300
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-248	248
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-248	248
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-16 200		-16 200	-11 863	-4 337
Siitä sisäiset menot				-214	214

Maaseutulautakunta 31.5.2025 asti

Maaseutulautakunnan toiminta-ajatus ja toiminnalliset tavoitteet

Maaseutulautakunta tuottaa Tervolan yhteistoiminta-alueelle maaseutuelinkeinoviranomaisten kautta maaseutuyrityksille monipuolisia ja laadukkaita palveluita.

Strategi- nen suunta	Strategian tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	TA-tavoite	Toteuma 31.5. 2025	Toteuma 31.12. 2025
Viihty- vyys	Viihtyisä Tervola kaikille	Riittävä ja ammat- taitoinen henki- löstö	Maksajavirastosopi- muksen vaatimat henkilöstöresurssit	4,7 hlöä	4,7	4,7
		Asiakkaiden määrä pysyy en- nallaan vaikka ti- loja lopettaisi toi- minnan	Tukihakuasiakkaiden määrä lkm.	520	524 (2024)	513
Elin- voima	Elinvoimainen, ve- tovoimainen ja pito- voimainen maaseu- tupitäjä	Talouden ja toi- minnan seuranta ja sisäistäminen	Tilinpäätös, talousar- vioiden ja suunnitel- mien tekeminen	Pysytään budjetissa ja raportoidaan lautakun- nalle sekä Ruokaviras- tolle.	On py- sytty budje- tissa ja raportoitu	On py- sytty budje- tissa ja raportoitu Ruokavi- rastolle
		Tiedotusta ja kou- lutusta tukihaku- asiakkaille	Tiedotusten ja koulu- tusten määrä	10	17	28
Hyvin- vointi	Toimivat palvelut ja hyvinvoivat kunta- laiset ja työntekijät kaikissa eri elämän- tilanteissa	Kehityskeskuste- lut henkilöstölle	Kehityskeskustelujen suoritusprosentti	100 %	100 %	100 %
		Tiimipalaverit kuu- kausittain	Tiimipalaverien määrä vuodessa	11/ vuosi	5	11
Paikalli- suus	Paikallisen osaami- sen ja tuotannon arvostaminen	Asiakaspalvelun saatavuus yhteis- toiminta-alueella	Asiakaspalvelupis- teissä palvelee asi- akkaita fyysisesti tar- peiden mukaan. Pa- lautekysely	Tyytyväisyys asteikolla 1-5, tasolla 4	4	4
		Asiakaspalvelun hajauttaminen yhe- istoiminta-alu- eella	Palvelee viidessä toimipisteessä tuki- haun aikaan	5 toimipi- tettä varatta- essa käytet- ävissä	5	5
Positiivi- nen ja osallis- tava vies- tintä	Kuntalaiset, kump- panit ja muut tahot saavat tietoa Tervola- n kunnan toiminnasta ja sen tarjoamista mahdollisuuksista positiivisen ja osallis- tavan viestinnän kautta	Maaseutua kehi- tetään strategi- sesti ja siitä rapor- toidaan neljän- nesvuosittain	Neljännesvuosira- porttien määrä / vuosi	4	1	4
		Maaseutuyrittäjien tarinoita nostetaan ylös alueelta	Kirjoitetut artikkelit ja videot kpl/vuosi	6	2	5

ARVIO MAASEUTULAUTAKUNNAN KOKONAISONNISTUMISESTA

Tervolan kunta on allekirjoittanut maksajavirastosopimuksen Ruokaviraston (entinen Maaseutuvirasto eli MAVI) kanssa lokakuussa 2012, päivitetty maksajavirastosopimus allekirjoitettiin toukokuussa 2023. Sopimuksessa Tervolan kunnalle delegoidaan maksajavirasto- ja hallintoviranomaistehtävät. Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue käsittää Keminmaan, Ranua, Simon ja Tervolan kunnat sekä Kemin, Rovaniemen ja Tornion kaupungit. Asiakaspalvelu järjestetään hajautettuna yhteistoiminta-alueen kunnissa asiakaslähtöisyyden perusteella. Maaseututoimistolla on toimipisteet viidessä sopijakunnan toimipisteessä. Maksajavirastosopimus määrittelee tarvittavat henkilöstöresurssit. Tervolan yhteistoiminta-alueen maaseutuhallinnossa työskenteli vuonna 2025 4,7 vakituista työntekijää. Yhteistoiminta-alue täyttää maksajavirastosopimuksessa määritellyt vuosittaiset palvelutavoitteet ja maataloustukien käsittely hoidetaan säädösten ja ohjeiden mukaisesti. Viljelijäkoulutukset järjestetään yhdessä sidosryhmien kanssa. Annetaan neuvontaa asiakkaille ja tiedotetaan ajankohtaisista asioista yhteistoiminta-alueen tuenhakijoille sekä kehitetään sähköisten palvelujen käytön lisäämistä. Vuonna 2024 yhteistoiminta-alueella oli yhteensä 524 tuenhakijaa, 31.12.2025 tuenhakijoita oli 513. Henkilöstön ammattitaitoa ylläpidetään Ruokaviraston järjestämällä koulutuksilla.

Tervolan yhteistoiminta-alueelle tehtiin Ruokaviraston toimesta Maksajavirastotoimijan tietoturva-auditointi 20.5.2025 sekä valtiovarainministeriön todentamisviranomaisen tarkastus 11.6.2025.

Maaseutuhallinnon talousarvion määrärahavaraukset kohdistuvat lähes yksinomaan lakisääteisten tehtävien suorittamiseen. Maksutulot koostuvat maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen maksamista kuntaosuuksista sekä maksetuista asiantuntijapalveluista.

Maaseutuelinkeinot on liitetty 1.6.2025 Elinkeinojen kehittämisen tulosalueeseen. Tiedot eivät ole vertailtavissa edellisvuoteen tai talousarvioon.

MAASEUTUELINKEINOT	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	31.5.2025 asti	
Myyntituotot					
Maksutuotot	256 700	-149 742	106 958	103 835	3 123
TOIMINTATUOTOT	256 700	-149 742	106 958	103 835	3 123
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-233 500	136 208	-97 292	-91 788	-5 504
Palvelujen ostot	-19 900	11 608	-8 292	-7 710	-582
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 800	2 800	-2 000	-1 712	-288
Avustukset	-22 000	12 833	-9 167	-757	-8 409
Muut toimintakulut	-500	292	-208	-758	550
TOIMINTAKULUT	-280 700	163 742	-116 958	-102 726	-14 233
TOIMINTAKATE	-24 000	14 000	-10 000	1 109	-11 109
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				-8 327	8 327
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-1 209	1 209
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-9 537	9 537
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-24 000	14 000	-10 000	-8 427	- 1 573
Siitä sisäiset tulot	49 000	-28 583	20 417	20 429	-13
Siitä sisäiset menot	-1 200	700	-500	-492	-8

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Lautakunnan kokouksia kpl	3	3	2

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2024	TA 2025	TP 2025 (31.12.)
tiloja	537	530	513
lohkoja kpl	12 522		12 105
ilmoitettu pinta-ala	25 467		24 056,9
maksettuja tukia €	26 696 153		24 595 483
tukipäätöksiä kpl	3 242		3 421
sähköisiä tukihakemuksia	532	530	513

	Tervolan yhteistoiminta-alueen tuenhakijat			
	2025	2024	2023	2022
Kemi	2	2	2	2
Keminmaa	31	31	31	34
Ranua	102	103	103	109
Rovaniemi	140	143	148	154
Simo	46	48	53	55
Tervola	83	86	88	93
Tornio	109	111	112	117

Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan toiminta-ajatus ja toiminnalliset tavoitteet

Tekninen toimi huolehtii kunnan rakennetun ympäristön toimivuudesta, ympäristön tarkoituksenmukaisesta käytöstä, edistää rakentamista, toimivan yhdyskuntarakenteen kehittymistä, terveellisen ja turvallisen asuin- ja elinympäristön muodostumista sekä kunnan omien kiinteistöjen siivouksesta. Tekninen toimi on huolehtinut kunnan toimipisteiden (koulu, päiväkot) ruokien kuljettamisen.

Strategi- nen suunta	Strategian tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	TA-tavoite	TOTEUMA 2025
Viihty- vyys	Viihtyisä Tervola kaikille	Ympäristön paranta- minen	Ympäristöhankkei- den toteuma (kpl)	3 kpl	Toteutui: 5 kpl
		Tieverkon saneeraus	Toteutuneet hank- keet (kpl)	3 kpl	Toteutui osittain: 1 kpl
Elinvoima	Elinvoimainen, vetovoi- mainen ja pitovoimainen maaseutupitäjä	Asuintonttien lisäämi- nen kaavoittamalla	Uudet kaavoitetut asuintontit (kpl)	25 kpl	Ei toteutunut: Kaavoitus kesken
Hyvin- vointi	Toimivat palvelut ja hy- vinvoivat kuntalaiset ja työntekijät kaikissa eri elämäntilanteissa	Kehityskeskustelut henkilöstölle	Kehityskeskustelu- jen suoritus-%	100 %	Toteutui osittain: 51 %
		Laadukas toimitilojen siivous	Asiakastyytyväi- syyskysely	1 kpl	Toteutui
Paikalli- suus	Paikallisen osaamisen ja tuotannon arvostaminen	Yritysvaikutusten arvi- ointi rakentamisohjel- man yhteydessä	Yritysvaikutusten arviointi tehty	tehty	Toteutui
		Paikallisten pk-yritys- ten kanssa toteutu- neet pienhankkeet	Toteutuneiden hankkeiden luku- määrä (kpl)	6 kpl	Toteutui: 8 kpl
Positiivi- nen ja osallis- tava vies- tintä	Kuntalaiset, kumppanit ja muut tahot saavat tie- toa Tervolan kunnan toi- minnasta ja sen tarjoa- mista mahdollisuuksista positiivisen ja osallista- van viestinnän kautta	Tiedottaminen kunnan eri tiedotuskanavilla	Tiedotteiden luku- määrä (kpl)	20 kpl	Toteutui: 29 kpl

ARVIO TEKNISEN LAUTAKUNNAN KOKONAISONNISTUMISESTA

Tekninen toimi saavutti pääosin asetetut taloudelliset tavoitteet. Lautakunnan toimintatuotot (ml. sisäiset erät) toteu-
tuvat 120,8 %:sti, toimintamenot (ml. sisäiset erät) 97,0 %:sti ja toimintakate 69,2 %:sti.

Toimintatuotoissa suurin ylitys oli Kaavoitus ja ympäristö –tulosalueen rakennusvalvontamaksuissa, jotka ylittyivät n.
176 000 €:lla. Arvioitua suuremmat rakentamislupamaksut johtuvat useammasta merkittävästä teollisuuden raken-
nushankkeesta. Myyntituottoja nostivat metsänmyyntituotot ja Varejoen koulun myyntituotot, joita ei arvioitu vuoden
2025 talousarvioon. Toimintakulujen osalta suurimman ylityksen lautakuntatasolla muodostivat koneiden ja laitteiden
kunnossapitokustannukset. Lisäksi välillisten verojen huomattavaan nousuun ei varauduttu (vuokrattujen tilojen vä-
hennyskelpoiset arvonnisäverot). Lämmitys-, vesi- ja sähkökustannusten nousu oli arvioitua maltillisempi, joten tästä
syntyi kustannussäästöjä. Kaavoitus ja ympäristö –tulosalueen kaavoitukseen liittyvät palvelujen ostot olivat oletettua
pienemmät. Yksityisten teiden kunnossapidon avustamiseen käytettiin n. 215 000 €.

Vuoden aikana tehtiin aikaisempia vuosia enemmän kunnan kiinteistöillä raivauksia (mm. Viian ja Kiviahon alueilla) ja pensaiden leikkauksia. Lisäksi kunnostettiin Suukosken ja kirkonkylän veneenlaskupaikat. Vuoden aikana valmistaututtiin koulutuksin ja ohjelmapäivityksin rakennusvalvonta- ja kaavoitustietojen liittämiseksi valtakunnalliseen sähköiseen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (Ryhti). Investointimäärärahoilla on mm. jatkettu kiinteistöjen energiatehokkuustoimia ja aloitettu lukitus- ja kulunvalvonnan järjestelmien uusiminen.

TEKNINEN LAUTAKUNTA	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Myyntituotot	523 500		523 500	681 178	-157 678
Maksutuotot	24 600		24 600	203 214	-178 614
Muut toimintatuotot	1 528 300		1 528 300	1 622 478	-94 178
TOIMINTATUOTOT	2 076 400		2 076 400	2 506 871	-430 471
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 224 200		-1 224 200	-1 243 465	19 265
Palvelujen ostot	-1 179 100		-1 179 100	-1 115 250	-63 850
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 310 900		-1 310 900	-1 212 994	-97 906
Avustukset	-22 000		-22 000	-12 821	-9 179
Muut toimintakulut	-122 600		-122 600	-158 386	35 786
TOIMINTAKULUT	-3 858 800		-3 858 800	-3 742 916	-115 884
TOIMINTAKATE	-1 782 400		-1 782 400	-1 236 045	-546 355
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-867 600		-867 600	-928 649	61 049
Poistot ja arvonalentumiset	-867 600		-867 600	-928 649	61 049
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				898 066	-898 066
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-322 387	322 387
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				575 679	-575 679
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 650 000		-2 650 000	-1 589 015	-1 060 985
Siitä sisäiset tulot	230 000		230 000	257 499	-27 499
Siitä sisäiset menot	-231 400		-231 400	-257 492	26 092
TEKNINEN JOHTO	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Myyntituotot	13 000		13 000	17 866	-4 866
TOIMINTATUOTOT	13 000		13 000	17 866	-4 866
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-243 200		-243 200	-220 866	-22 334
Palvelujen ostot	-17 300		-17 300	-16 875	-425
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 800		-1 800	-4 742	2 942
Muut toimintakulut	-2 500		-2 500	-677	-1 823
TOIMINTAKULUT	-264 800		-264 800	-243 160	-21 640
TOIMINTAKATE	-251 800		-251 800	-225 294	-26 506
Suunnitelman mukaiset poistot	-40 600		-40 600	-13 976	-26 624
Poistot ja arvonalentumiset	-40 600		-40 600	-13 976	-26 624
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				-13 870	13 870
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-4 831	4 831
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-18 701	18 701
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-292 400		-292 400	-257 971	-34 429
Siitä sisäiset menot	-1 400		-1 400	-753	-647

Toiminnan tunnuslukuja	TA 2025	TP 2025
Lautakunnan kokouksia, kpl/v	10	14

YLEISET ALUEET	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Maksutuotot	600		600	743	-143
Muut toimintatuotot				120	-120
TOIMINTATUOTOT	600		600	863	-263
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-152 200		-152 200	-165 666	13 466
Palvelujen ostot	-616 700		-616 700	-586 411	-30 289
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-70 000		-70 000	-57 497	-12 503
Avustukset	-22 000		-22 000	-12 821	-9 179
Muut toimintakulut	-2 800		-2 800	-2 419	-381
TOIMINTAKULUT	-863 700		-863 700	-824 814	-38 886
TOIMINTAKATE	-863 100		-863 100	-823 951	-39 149
Suunnitelman mukaiset poistot	-246 500		-246 500	-282 313	35 813
Poistot ja arvonalentumiset	-246 500		-246 500	-282 313	35 813
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				-21 185	21 185
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-160 722	160 722
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-181 907	181 907
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 109 600		-1 109 600	-1 288 171	178 571

Toiminnan tunnuslukuja	TA 2025	TP 2025
Tiestön kunnossapito; €/km/v	3 500	3 859

KIINTEISTÖT	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Myyntituotot	10 500		10 500	93 433	-82 933
Maksutuotot	4 000		4 000	6 411	-2 411
Muut toimintatuotot	1 528 300		1 528 300	1 621 818	-93 518
TOIMINTATUOTOT	1 542 800		1 542 800	1 721 663	-178 863
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-753 800		-753 800	-761 085	7 285
Palvelujen ostot	-366 700		-366 700	-366 686	-14
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-800 400		-800 400	-698 908	-101 492
Muut toimintakulut	-117 300		-117 300	-155 290	37 990
TOIMINTAKULUT	-2 038 200		-2 038 200	-1 981 969	-56 231
TOIMINTAKATE	-495 400		-495 400	-260 306	-235 094
Suunnitelman mukaiset poistot	-552 700		-552 700	-585 861	33 161
Poistot ja arvonalentumiset	-552 700		-552 700	-585 861	33 161
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				937 118	-937 118
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-122 367	122 367
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				814 751	-814 751
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 048 100		-1 048 100	-31 416	-1 016 684
Siitä sisäiset tulot				760	-760
Siitä sisäiset menot	-230 000		-230 000	-256 739	26 739

Toiminnan tunnuslukuja	TA 2025	TP 2025
Kiinteistöjen kunnossapitokustannukset; €/m ³ /vuosi	16	14

LÄMPÖKESKUS	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Myyntituotot	500 000		500 000	569 879	-69 879
Muut toimintatuotot				60	-60
TOIMINTATUOTOT	500 000		500 000	569 939	-69 939
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-42 000		-42 000	-58 239	16 239
Palvelujen ostot	-23 300		-23 300	-37 197	13 897
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-434 700		-434 700	-451 019	16 319
TOIMINTAKULUT	-500 000		-500 000	-546 455	46 455
TOIMINTAKATE	0		0	23 485	-23 485
Suunnitelman mukaiset poistot	-24 600		-24 600	-42 707	18 107
Poistot ja arvonalentumiset	-24 600		-24 600	-42 707	18 107
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				-3 997	3 997
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-26 717	26 717
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-30 714	30 714
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-24 600		-24 600	-49 937	25 337
Siitä sisäiset tulot	230 000		230 000	256 739	-26 739

Toiminnan tunnuslukuja	TA 2025	TP 2025
Kotimaisen polttoaineen osuus, %	90	96

KAAVOITUS JA YMPÄRISTÖ	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Maksutuotot	20 000		20 000	196 060	-176 060
Muut toimintatuotot				480	-480
TOIMINTATUOTOT	20 000		20 000	196 540	-176 540
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-33 000		-33 000	-37 609	4 609
Palvelujen ostot	-155 100		-155 100	-108 082	-47 018
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 000		-4 000	-827	-3 173
TOIMINTAKULUT	-192 100		-192 100	-146 518	-45 582
TOIMINTAKATE	-172 100		-172 100	50 022	-222 122
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 200		-3 200	-3 791	591
Poistot ja arvonalentumiset	-3 200		-3 200	-3 791	591
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-7 750	7 750
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-7 750	7 750
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-175 300		-175 300	38 480	-213 780

Toiminnan tunnuslukuja	TA 2025	TP 2025
Myönnetyt rakentamisen luvat ja käsitellyt ilmoitukset	50	68

Sivistyslautakunta

Sivistyslautakunta tarjoaa kuntalaisille mahdollisuuksia monipuoliseen itsensä kehittämiseen ja osallistumiseen ylläpitämällä ja kehittämällä varhaiskasvatus-, koulutus-, kirjasto- ja vapaa-aikapalveluita.

Strateginen suunta	Strategian tavoite	Toimenpiteet	Mittarit	TA-tavoite	TOTEUMA 2025
Viihtyvyys	Viihtyisä Tervola kaikille	Kouluikäisten harrastusmahdollisuuksien lisääminen Harrastamisen Suomen mallin ja Koulukerhojen kehittämisen avulla	Kerhojen lkm	12	13
Elinvoima	Elinvoimainen, vetoimainen ja pitovoimainen maaseutupiitäjä	Kolmannen sektorin tukeminen	Järjestöyhdyshenkilön koordinoimat järjestötapaamiset kpl	2	2
			Sivistystoimen avustukset järjestöille €	23 000	18 932
Hyvinvointi	Toimivat palvelut ja hyvinvoivat kuntalaiset ja työntekijät kaikissa eri elämäntilanteissa	Viihtyisien ja turvallisten oppimis- ja toimintaympäristöjen ylläpitäminen yksiköiden sorteeraustuokioiden avulla	Sorteeraustuokioiden lkm	2	2
		Koulurauhan edistäminen	Koulujen koulurauhakyselyissä kysymyksen ”minua on kiusattu lähiaikoina” tulos = ei kiusattu %	100	97,8
		Liikunnallisen elämäntavan ja hyvinvoinnin edistäminen liikuntaneuvonnan avulla	Liikuntaneuvonnan asiakkaiden lkm	10	8
Paikallisuus	Paikallisen osaamisen ja tuotannon arvostaminen	Paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa järjestetyt tapahtumat ja tilaisuudet	Tapahtumien ja tilaisuuksien lkm	10	30
		Kuntalaisten osallisuuden vahvistaminen vuotuisten sivistystoimen palautekyselyiden avulla	Palautekyselyiden lkm	3	8
Positiivinen ja osallistava viestintä	Kuntalaiset, kumppanit ja muut tahot saavat tietoa Tervolan kunnan toiminnasta ja sen tarjoamista mahdollisuuksista positiivisen ja osallistavan viestinnän kautta	Sivistystoimen yksiköt viestivät aktiivisesti palveluistaan	Kunnan somekanaviin postanneiden yksiköiden lkm	10	9
			Palvelutiedotteiden lkm	4	6

ARVIO SIVISTYSLAUTAKUNNAN KOKONAISONNISTUMISESTA

Sivistyslautakunnan toimintakate muodostui suunniteltua paremmaksi, toteumaprosentin ollessa 93. Kaikki tulosalueet onnistuivat hyvin taloudenhoidossaan. Toimintatuottoja kertyi hieman arvioitua enemmän johtuen saaduista hankerahoituksista. Merkittävimmät säästöt tulivat henkilöstökuluissa ja palveluiden ostoissa. Henkilöstökulujen säästöihin vaikuttivat mm. arvioitua pienemmät sijaiskulut, valmistavan opetuksen päättyminen keväällä sekä kurssi-

ja valinnaisainetoteuma. Palveluiden ostoissa säästöä muodostui mm. opiskeluhuollon ostopalveluissa, kotihoidontuessa ja Kivalo-opiston palveluiden ostoissa.

Sivistyslautakunta päätti vuoden aikana mm. oppilaaksi ottamisen perusteista, varhaiskasvatuksen palvelusetelissäntökirjan päivittämisestä, Lapin lastenkulttuuriverkoston liittymisestä sekä kotihoidontuen kuntalisän käytön jatkamisesta.

Varhaiskasvatuksessa oli lapsia vuoden aikana hoidossa keskimäärin 123. Kuntalisää käytti vuoden aikana 37 perhettä. Vuorohoidon tarve oli runsasta. Uusien toimien perustamisen myötä varhaiskasvatukseen rekrytoitiin 3 sosionomia ja lisäksi vakinaistettiin yksi lastenhoitaja. Varhaiskasvatukseen hankittiin kilpailutuksella uusi toiminnanohjausjärjestelmä. Toimintavuoden aikana panostettiin merkittävästi palveluiden laadun ja toiminnan sisältöjen arviointijärjestelmiin. Tasa-arvohankerahoituksella voitiin palkata ylimääräinen lastenhoitaja toimintavuodeksi päiväkotiin.

Esi- ja perusopetuksessa oli 20.9. tilastointipäivänä 301 oppilasta. Louen koulun oppilasmäärä kasvoi siten, että koulu jatkaa toimintaansa toistaiseksi. Perusopetuslakiin tuli määräys puhelimien ja muiden mobiililaitteiden käytön osalta ja se edellytti koulujen järjestyssääntöjen päivittämistä. Syyslukukauden alusta astuivat voimaan uudistetut oppimisen ja koulunkäynnin tuen määräykset ja käytännöt. Tasa-arvohankerahoituksella voitiin palkata ylimääräinen koulunkäynninohjaaja lukuvuodeksi Mattisen kouluun.

Lukiassa oli 20.9. 46 opiskelijaa. Syksyllä opintonsa aloitti 19 opiskelijan ryhmä. Lukion vetovoimaisuutta edistettiin monin tavoin. Maksuttoman ajokorttiopetuksen tarjoamista päätettiin jatkaa. Korkeakouluviikon aikana opiskelijat suorittivat ammattikorke- ja yliopisto-opintoja. Vieraiden kielten opintopaketteja opiskelijat suorittivat Tutorhousen diopetuksessa. Lappia irtisanoi nykyisen ammattilukiosopimuksen, mutta uutta sopimusta valmistellaan.

Vuoden alusta kirjaston ja vapaa-ajan tulosalueet yhdistettiin uudeksi tulosalueeksi. Lapin kirjastojen yhteisessä hankkeessa kehitettiin lukemista tukevia toimintoja mm. pedagogisilla satutunneilla ja kirjastokäynneillä. Kirjaston järjestämiä tapahtumia oli runsaasti ja erityisesti kirjailijavierailut olivat suosittuja. Omatoimikirjaston käyttö kasvoi edelleen ja sisään kirjauduttiin keskimäärin 66 kertaa viikossa. Vuonna 2024 hyväksyttyä kulttuurikasvatussuunnitelmaa alettiin toteuttaa aktiivisesti. Tervola liittyi Lapin lastenkulttuuriverkoston, jonka avulla voidaan tuottaa erilaisia lastenkulttuurisisältöjä tervolalaisille lapsille. Nuorisotoiminta jatkui vilkkaana ja Harrastamisen Suomen mallin hankekerhoja järjestettiin kaikilla kouluilla. Liikuntapalveluissa toteutettiin mm. lasten luistelu- ja uimakoulut sekä työikäisten viikoittainen jumpparyhmä.

SIVISTYSLAUTAKUNTA	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Myyntituotot	26 900		26 900	39 486	-12 586
Maksutuotot	79 700		79 700	81 633	-1 933
Tuet ja avustukset	97 100		97 100	95 334	1 766
Muut toimintatuotot				5 232	-5 232
TOIMINTATUOTOT	203 700		203 700	221 685	-17 985
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-4 668 300		-4 668 300	-4 328 868	-339 432
Palvelujen ostot	-1 781 400		-1 781 400	-1 631 373	-150 027
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-283 500		-283 500	-285 281	1 781
Avustukset	-183 000		-183 000	-163 140	-19 860
Muut toimintakulut	-13 500		-13 500	-21 342	7 842
TOIMINTAKULUT	-6 929 700		-6 929 700	-6 430 004	-499 696
TOIMINTAKATE	-6 726 000		-6 726 000	-6 208 319	-517 681
Suunnitelman mukaiset poistot	-37 100		-37 100	-46 151	9 051
Poistot ja arvonalentumiset	-37 100		-37 100	-46 151	9 051
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				-1 277 519	1 277 519
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-236 188	236 188
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-1 513 707	1 513 707
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-6 763 100		-6 763 100	-7 768 177	1 005 077
Siitä sisäiset menot	-4 800		-4 800	-2 085	-2 715

SIVISTYSTOIMEN JOHTO	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Myyntituotot				1 148	-1 148
Maksutuotot	4 700		4 700	3 135	1 565
TOIMINTATUOTOT	4 700		4 700	4 283	417
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-149 600		-149 600	-151 952	2 352
Palvelujen ostot	-7 000		-7 000	-4 996	-2 004
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 000		-2 000	-1 788	-212
TOIMINTAKULUT	-158 600		-158 600	-158 736	136
TOIMINTAKATE	-153 900		-153 900	-154 453	553
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 800		-5 800		-5 800
Poistot ja arvonalentumiset	-5 800		-5 800		-5 800
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				-7 994	7 994
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-1 438	1 438
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-9 432	9 432
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-159 700		-159 700	-163 885	4 185
Siitä sisäiset menot	-400		-400	-806	406

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Lautakunnan kokouksia, kpl	6	7	7

VARHAISKASVATUS	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Maksutuotot	50 000		50 000	51 831	-1 831
TOIMINTATUOTOT	50 000		50 000	51 831	-1 831
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-1 019 600		-1 019 600	-996 068	-23 532
Palvelujen ostot	-451 400		-451 400	-413 986	-37 414
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 000		-12 000	-11 866	-134
Avustukset	-160 000		-160 000	-143 905	-16 095
Muut toimintakulut				-5 136	5 136
TOIMINTAKULUT	-1 643 000		-1 643 000	-1 570 961	-72 039
TOIMINTAKATE	-1 593 000		-1 593 000	-1 519 130	-73 870
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 700		-5 700	-11 011	5 311
Poistot ja arvonalentumiset	-5 700		-5 700	-11 011	5 311
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				-242 061	242 061
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-27 292	27 292
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-269 352	269 352
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 598 700		-1 598 700	-1 799 492	200 792
Siitä sisäiset menot	-500		-500	-6	-494

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Lapsia (keskimäärin kuukaudessa)	118	120	123
Hoitopäiviä vuodessa	17316	18000	17534

PERUSKOULUTUS	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Myyntituotot	26 900		26 900	38 338	-11 438
Maksutuotot	20 000		20 000	16 571	3 429
Tuet ja avustukset	56 000		56 000	50 416	5 584
TOIMINTATUOTOT	102 900		102 900	105 325	-2 425
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-2 748 800		-2 748 800	-2 487 809	-260 991
Palvelujen ostot	-1 071 100		-1 071 100	-972 017	-99 083
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-177 300		-177 300	-184 701	7 401
Avustukset				-75	75
Muut toimintakulut	-11 800		-11 800	-13 672	1 872
TOIMINTAKULUT	-4 009 000		-4 009 000	-3 658 275	-350 725
TOIMINTAKATE	-3 906 100		-3 906 100	-3 552 950	-353 150
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 700		-12 700	-20 005	7 305
Poistot ja arvonalentumiset	-12 700		-12 700	-20 005	7 305
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				-834 040	834 040
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-170 059	170 059
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-1 004 098	1 004 098
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 918 800		-3 918 800	-4 577 054	658 254
Siitä sisäiset menot	-1 500		-1 500	-197	-1 303

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Oppilaita	318	301	301
Oppilaita, 11-v oppivelvollisuus	6	6	6
Iltapäivätoimintaan osallistuvia	24	23	19

LUKIOKOULUTUS	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Maksutuotot				5 632	-5 632
Tuet ja avustukset	20 000		20 000	18 069	1 931
TOIMINTATUOTOT	20 000		20 000	23 701	-3 701
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-440 300		-440 300	-399 859	-40 441
Palvelujen ostot	-83 400		-83 400	-85 879	2 479
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 000		-29 000	-28 073	-927
Muut toimintakulut	-1 000		-1 000	-585	-415
TOIMINTAKULUT	-553 700		-553 700	-514 396	-39 304
TOIMINTAKATE	-533 700		-533 700	-490 695	-43 005
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				-120 659	120 659
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-19 684	19 684
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-140 343	140 343
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-533 700		-533 700	-631 039	97 339
Siitä sisäiset menot	-1 500		-1 500	-606	-894

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Opiskelijoita	36	36	46
Yo-tutkintoja	9	9	8

AIKUISKOULUTUS	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	TA	muutos	muutos	2025	
Palvelujen ostot	-90 000		-90 000	-66 343	-23 657
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 000		-5 000	-1 381	-3 619
TOIMINTAKULUT	-95 000		-95 000	-67 724	-27 276
TOIMINTAKATE	-95 000		-95 000	-67 724	-27 276
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				-678	678
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-352	352
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-1 031	1 031
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-95 000		-95 000	-68 755	-26 245

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Opiskelijoita	574	600	574
Opetustunteja	2918	3 000	2 588

VAPAA-AIKA	Alkup.	TA	TA +	TOTEUMA	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	TA	muutos	muutos	2025	
Maksutuotot	5 000		5 000	4 464	536
Tuet ja avustukset	21 100		21 100	26 850	-5 750
Muut toimintatuotot				5 232	-5 232
TOIMINTATUOTOT	26 100		26 100	36 546	-10 446
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-310 000		-310 000	-293 180	-16 820
Palvelujen ostot	-78 500		-78 500	-88 152	9 652
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-58 200		-58 200	-57 471	-729
Avustukset	-23 000		-23 000	-19 160	-3 840
Muut toimintakulut	-700		-700	-1 949	1 249
TOIMINTAKULUT	-470 400		-470 400	-459 912	-10 488
TOIMINTAKATE	-444 300		-444 300	-423 367	-20 933
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 900		-12 900	-15 135	2 235
Poistot ja arvonalentumiset	-12 900		-12 900	-15 135	2 235
LASKENNALLISET ERÄT (netto)					
Vyörytykset				-72 087	72 087
Arvonlisäverot (Palautusjärj.)				-17 364	17 364
LASKENNALLISET ERÄT (netto)				-89 450	89 450
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-457 200		-457 200	-527 952	70 752
Siitä sisäiset menot	-900		-900	-471	-429

Toiminnan tunnuslukuja	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Nuorisotilakäyntejä	1 424	1 500	1639
Tapahtumia	75	140	162
Avustusten saajia	13	12	16
Lainoja	59 308	50 000	59 991
Asiakaskäyntejä	22 733	18 000	25 214
Verkkopalvelukäyntejä	13 949	15 000	17 725
Kokonaislainaus/asukasluku		16	19
Lainan hinta € (toimintakulut/lainaus)		6	5

9 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TUOSLASKELMA 2025	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Ulkoinen					
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	562 100		562 100	701 172	-139 072
Maksutuotot	316 800		316 800	511 229	-194 429
Tuet ja avustukset	382 100		382 100	421 900	-39 800
Muut toimintatuotot	1 536 200		1 536 200	1 678 107	-141 907
TOIMINTATUOTOT	2 797 200		2 797 200	3 312 407	-515 207
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	-7 649 800		-7 649 800	-7 082 696	-567 104
Palvelujen ostot	-4 593 200		-4 593 200	-4 072 638	-520 562
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 456 700		-1 456 700	-1 310 638	-146 062
Avustukset	-656 200		-656 200	-636 767	-19 433
Muut toimintakulut	-174 800		-174 800	-228 908	54 108
TOIMINTAKULUT	-14 530 700		-14 530 700	-13 331 646	-1 199 054
TOIMINTAKATE	-11 733 500		-11 733 500	-10 019 239	-1 714 261
Verotulot	7 475 000		7 475 000	7 388 304	86 696
Valtionosuudet	4 172 000		4 172 000	4 400 137	-228 137
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	133 000		133 000	406 739	-273 739
Muut rahoitustuotot	481 000		481 000	559 072	-78 072
Korkokulut	-47 300		-47 300	-41 996	-5 304
Muut rahoituskulut	-124 000		-124 000	-205 743	81 743
Rahoitustuotot ja -kulut	442 700		442 700	718 071	-275 371
VUOSIKATE	356 200		356 200	2 487 273	-2 131 073
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-918 800		-918 800	-1 015 571	96 771
Poistot ja arvonalentumiset	-918 800		-918 800	-1 015 571	96 771
TILIKAUDEN TULOS	-562 600		-562 600	1 471 702	-2 034 302
Varausten ja rahastojen muutokset					
Poistoeron muutos				108 679	-108 679
Varausten ja rahastojen muutokset				108 679	-108 679
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-453 000		-453 000	1 580 381	-2 033 381

Tuloslaskelmaosan toteutumisen analysointi

Tuloslaskelmaosa sisältää käyttötalousosan tulosalueiden yhteenlaskettujen tuottojen ja kulujen lisäksi käyttötalousosaan kohdistamattomat kunnan yhteiset tuotot ja kulut. Näitä tuloslaskelmaosassa seurattavia yhteisiä määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut sekä mahdolliset satunnaiset erät. Lisäksi tuloslaskelmaosassa seurataan suunnitelman mukaisia poistoja.

Verotulot

Verotuloja kertyi 7 388 304 euroa, joka on 86 696 euroa vähemmän kuin talousarviossa arvioitiin. Kunnallisvero ja kiinteistövero ylittivät hieman arvioidun, mutta osuus yhteisöverosta jäi 125 006 euroa alle tavoitteen.

Vuonna 2025 Tervolan kunnan tuloveroprosentti oli 6,9. Yleinen kiinteistöveroprosentti oli 0,95, maapohjan yleinen veroprosentti 1,30, vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,41, muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,00, voimalaitosrakennusten kiinteistöveroprosentti 3,10 ja yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti 0,00. Rakentamattomalle rakennuspaikalle ei ole määrätty erillistä veroprosenttia.

Verotulojen toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	3 750 000		3 750 000	3 757 461	-7 461
Kiinteistövero	3 000 000		3 000 000	3 030 849	-30 849
Osuus yhteisöveron tuotosta	725 000		725 000	599 994	125 006
Yhteensä	7 475 000		7 475 000	7 388 304	86 696

Tuloveroprosentin ja verotettavien tulojen kehitys

Vero- vuosi	Tulovero- prosentti	Verotettavat tulot milj. euroa	Muutos- %, Tervola	Muutos- %, koko maa
2021	20,0	48,0	0,5	4,1
2022	20,0	49,6	3,2	4,6
2023	7,36	51,5	4,0	4,6
2024	6,9	54,1	4,9	4,7
2025*	6,9	57,7	6,6	7,4
2026	6,9			

*ennakkotieto

Kiinteistöveroprosentit vuosina 2021-2026

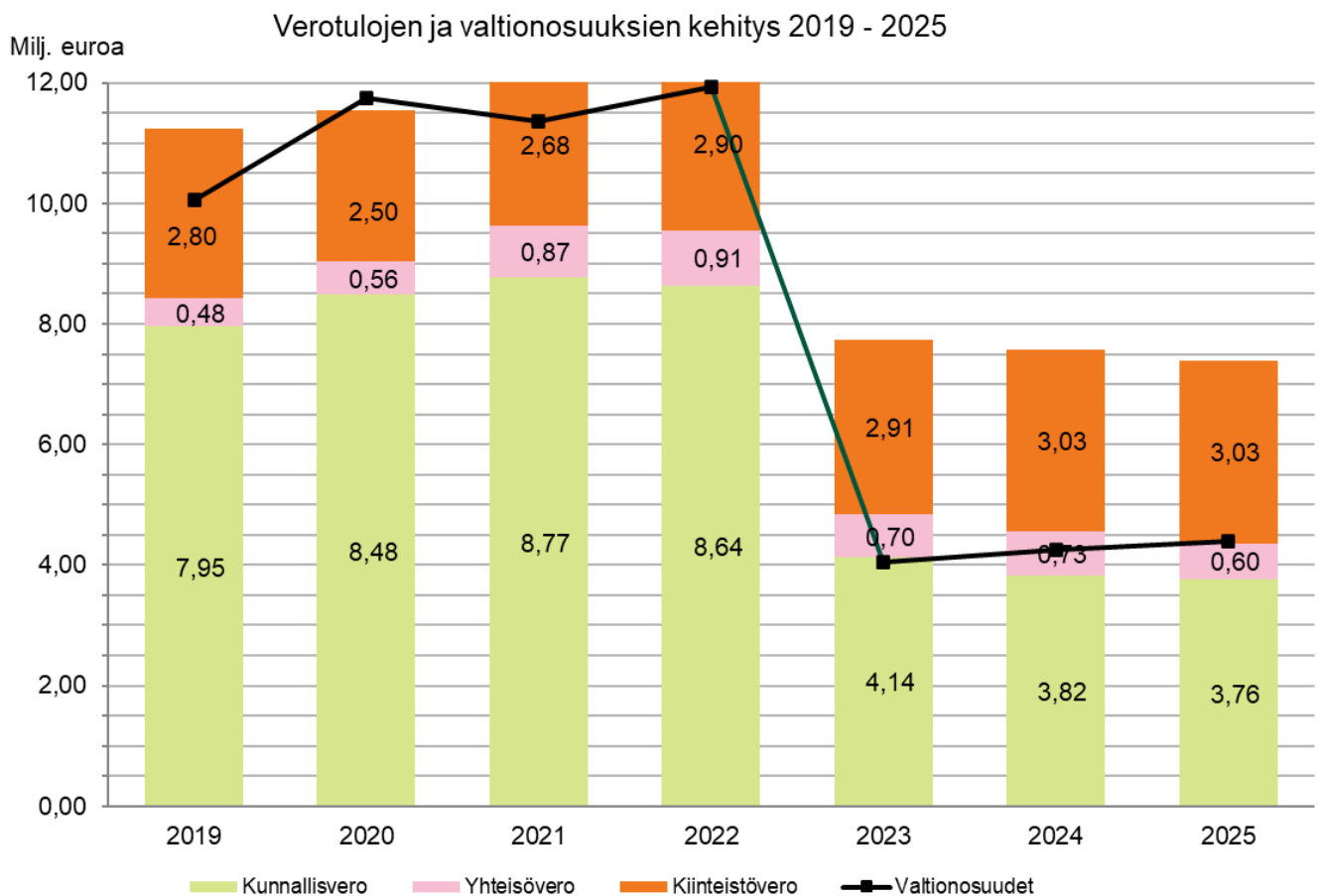
Verovuosi	Yleinen kiinteistövero-%	Yleinen maapohja	Vakituinen asuinrakennus	Muu asuinrakennus	Voimalaitokset	Yleishyödylliset yhteisöt
2021	0,95		0,50	1,00	3,10	0,25
2022	0,95		0,50	1,00	3,10	0,25
2023	0,95		0,41	1,00	3,10	0,00
2024	0,95	1,30	0,41	1,00	3,10	0,00
2025	0,95	1,30	0,41	1,00	3,10	0,00
2026	0,95	1,30	0,41	1,00	3,10	0,00

Valtionosuudet

Valtionosuuksia kertyi 4 400 137 euroa, joka on 228 137 euroa enemmän kuin talousarviossa oli ennakoitu. Peruspalvelujen valtionosuus on laskennallinen ja se perustuu kunnan asukkaiden palvelutarpeeseen ja palvelutoiminnan kustannuksia kasvattaviin olosuhdetekijöihin. Opetus- ja kulttuuritoimen muu valtionosuus perustuu pääosin toisen asteen koulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen rahoitukseen, jonka laskennassa käytettävä yksikköhinta on kaikille kunnille sama. Kunnissa, joissa näiden koulutusten järjestäminen tai ylläpitäminen on vähäistä, opetus- ja kulttuuritoimen muu valtionosuus jää negatiiviseksi.

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Peruspalvelujen valtionosuus, ml. tasaukset	3 810 000		3 810 000	3 825 975	-15 975
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-100 000		-100 000	106 090	-206 090
Verotulomenetysten kompensatio	462 000		462 000	468 072	-6 072
Yhteensä	4 172 000		4 172 000	4 400 137	-228 137

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot toteutuivat huomattavasti budjetoitua paremmin. Rahoitustuottoja kertyi yhteensä 965 810 euroa, joka on 351 810 euroa budjetoitua enemmän. Korkotuottoja kertyi 406 738 euroa, joka on 273 738 euroa enemmän kuin oli budjetoitu. Muita rahoitustuottoja oli budjetoitu 481 000 euroa toteuman ollessa 78 072 euroa suurempi. Muiden

rahoitustuottojen merkittävin osa muodostui Lapin Sähkövoima Oy:n osakkeiden omistuksen perusteella saaduista tuotoista (523 908 euroa). Tuotto laski hieman edellisvuodesta.

Rahoituskulut olivat yhteensä 247 739 euroa. Rahoituskulut ylittivät budjetoidun n. 76 tuhannella eurolla. Korkokuluja kertyi 41 996 euroa. Muut rahoituskulut olivat 205 743 euroa, joka ylitti budjetoidun n. 83 tuhannella eurolla. Muissa rahoituskuluissa merkittävimmän erän muodostaa osakassähkön kulut, 202 808 euroa.

Suunnitelman mukaiset poistot

Suunnitelman mukaiset poistot on kirjattu kunnanvaltuuston 14.12.2017 § 132 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Uusi poistosuunnitelma tuli voimaan 1.12.2017. Tilikauden poistojen yhteenlaskettu määrä oli 1 015 571 euroa, joka on 96 771 euroa talousarviossa ennakoitua enemmän. Suunnitelmapoistojen laskennan pohjana käytetään pysyvän vastaavan hyödykkeen hankintamenoa vähennettynä kyseiseen investointiin saaduilla ulkopuolisilla rahoitusosuuksilla. Poistojen kirjaaminen pysyvien vastaavien hyödykkeestä aloitetaan vasta silloin, kun hyödyke on otettu käyttöön toiminnassa. Investointien aikataulujen muutokset vaikuttavat näin ollen poistojen toteumaan.

Satunnaiset erät

Tuloslaskelmaan ei sisälly vuonna 2025 satunnaisia tuottoja eikä satunnaisia kuluja.

Tuloslaskelmaosan sitovuustaso

Kunnanvaltuusto on määritellyt vuoden 2025 talousarvion tuloslaskelmaosan sitovuustasoksi vuosikatteen. Talousarvion mukainen vuosikate oli 356 200 euroa.

Tilikauden vuosikatteeksi muodostui 2 466 492 euroa. Talousarviota parempi vuosikate johtui etenkin toimintakulujen alittumisesta 1,18 milj. eurolla. Vastaavasti toimintatuotot ja valtionosuudet kertyivät talousarviota paremmin.

10 Investointiosan toteutuminen

Investointiosan toteutumisessa esitetään, miten talousarviovuodelle varatut investointien määrärahat on käytetty ja miten arviot investointituloista ovat toteutuneet. Investointituloina esitetään kunnan ulkopuoliset rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien myynnit.

Muutetussa talousarviossa 2025 investointien määrärahat olivat 4,76 milj. euroa ja tuloarviot 0,17 milj. euroa (netto 4,59 milj. €).

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Menot	-4 080 000	-680 000	-4 760 000	-2 601 673	-2 158 327
Tulot	170 900		170 900	50 500	120 400
Netto	-3 909 100	-680 000	-4 589 100	-2 551 173	-2 037 927

Investointimenojen toteuma oli 2,60 milj. euroa, joka oli 2,16 milj. euroa suunniteltua vähemmän. Investointitulojen toteuma on 50 500 euroa, joka jäi 120 400 euroa tavoitteesta. Vuoden 2025 nettoinvestoinnit olivat 2,55 milj. euroa.

Suurimmat investointimenojen alittumiseen vaikuttaneet tekijät olivat:

- Keskusvaraston rakentamisen siirtyminen, menot alittuivat 0,73 milj. eurolla.
- Vuokratalon rakentamisen viivästyminen, menot alittuivat 0,47 milj. eurolla.
- Lisäksi pieniä hankintoja jätettiin tekemättä tai siirrettiin.

INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN TOIMIELIMITTÄIN JA HANKKEITTAIN/HANKERYHMITÄIN

KUNNANHALLITUS

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Muut pitkävaikutteiset menot					
-Asianhallintajärjestelmän uusinta	-35 000		-35 000		-35 000
-Ohjelmistohankinnat ja -päivitykset	-20 000		-20 000	-19 451	-549
Menot yhteensä	-55 000		-55 000	-19 451	-35 549
Tulot					
Netto	-55 000		-55 000	-19 451	-35 549
Maa- ja vesialueet					
Menot	-100 000		-100 000		-100 000
Tulot	36 000		36 000	8 500	27 500
Netto	-64 000		-64 000	8 500	-72 500
Koneet ja kalusto					
-Työpajan kalusto	-15 000		-15 000		-15 000
-Muu irtaimisto	-20 000		-20 000	-8 107	-11 893
-Langaton verkkoinfra	-30 000		-30 000		-30 000
-Asiointiavustajan auto	-30 000		-30 000	-24 615	-5 385
-Varavirtalaitteisto	-10 000		-10 000	-5 975	-4 025
-Palvelimen hankinta		-60 000	-60 000	-39 320	-20 680
Menot yhteensä	-105 000	-60 000	-165 000	-78 017	-86 983
Tulot					
Netto	-105 000	-60 000	-165 000	-78 017	-86 983

Maa- ja vesialueiden tulot kertyvät Alamölo-tilan n. 4 400 m² suuruisen määräala B:n ja Varejoen koulu II -tilan n. 3000 m²:n suuruisen määrään myynnistä.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Muut pitkävaikutteiset					
-Kiint. kuntoarviot ja PTS-suunnitelmat		-20 000	-20 000	-11 949	-8 051
Menot yhteensä		-20 000	-20 000	-11 949	-8 051
Tulot					
Netto		-20 000	-20 000	-11 949	-8 051
Rakennukset ja rakennelmat					
Menot	-2 690 000	-200 000	-2 890 000	-1 618 014	-1 271 986
Tulot				42 000	-42 000
Netto	-2 690 000	-200 000	-2 890 000	-1 576 014	-1 313 986
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
Menot	-865 000	-200 000	-1 065 000	-547 528	-517 472
Tulot	134 900		134 900		134 900
Netto	-730 100	-200 000	-930 100	-547 528	-382 572
Koneet ja kalusto					
-Muu teknisentoimen kone- ja kalusto	-10 000		-10 000	-1 045	-8 955
-Yleisten alueiden ja kiinteistöjen kone- ja kalustohankinnat	-10 000		-10 000	-1 720	-8 280
-Ruohonleikkuri	-12 000		-12 000	-12 557	557
-Leikkipuistojen ja lähiliikunta-alueiden välineistön uusiminen	-25 000		-25 000	-19 163	-5 837
-Kirjaston ilmalämpöpumput	-5 000		-5 000	-3 690	-1 310
-Koulukeskuksen liikuntasalin tilanjakajaverhon uusiminen	-8 000		-8 000	-9 000	1 000
Menot yhteensä	-70 000		-70 000	-47 176	-22 824
Tulot					
Netto	-70 000		-70 000	-47 176	-22 824

SIVISTYSLAUTAKUNTA

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Koneet ja kalusto					
-Opetustoimen irtaimisto (sis. atk)	-20 000		-20 000	-20 618	618
-Muu sivistystoimen irtaimisto (sis. atk)	-15 000		-15 000	-14 766	-234
-Lapinniemen koulun älytaulut	-10 000		-10 000	-9 983	-17
Menot yhteensä	-45 000		-45 000	-45 367	367
Tulot					
Netto	-45 000		-45 000	-45 367	367

ENERGIAHUOLTO

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Kiinteät rakenteet ja laitteet					
-Kaukolämpölaitoksen varalämmitys-järjestelmä	-150 000	50 000	-100 000	-15 210	-84 790
-Kaukolämmön etäluettavat energiamittarit		-50 000	-50 000	-20 956	-29 044
-Kaukolämpöverkon laajennus		-200 000	-200 000	-198 005	-1 995
Menot yhteensä	-150 000	-200 000	-350 000	-234 171	-115 829
Tulot					
Netto	-150 000	-200 000	-350 000	-234 171	-115 829

RAKENTAMISHANKKEIDEN TOTEUTUMINEN

Rakentamisohjelman määrärahoista käytettiin vuonna 2025 yhteensä noin 57,5 %. Määrärahojen alhaiseen toteumaan vaikuttivat valtuuston aloitteesta keskusvaraston rakentamisaikataulun muuttaminen vuodelle 2025 sekä lisämäärärahan (620 000 €) myöntäminen vasta kesäkuussa. Päätöksen lainvoimaisuus ja hankemallin hyväksyminen ajoittuivat niin myöhäiseen ajankohtaan, ettei rakennustöiden käynnistäminen vuoden 2025 aikana ollut realistista. Lisäksi toteumaan vaikutti vuokratalon rakentamisen urakkakilpailutukseen liittyneet valitukset, jonka vuoksi hankkeen aloitus siirtyi. Vuoden loppuun mennessä noin 60 % rakennuksesta oli saatu säältä suojaan ja työt jatkuvat vuonna 2026. Mattisen kevyen liikenteen väylä hanketta koordinoi ELY-keskus ja hanke etenee sen ohjauksessa. Tiesuunnitelma valmistui vuonna 2025 ja hanketta jatketaan seuraavaksi rakennesuunnittelulla.

Kaukolämmön varalämmitysjärjestelmästä tehdyn selvityksen perusteella investoinnin todettiin olevan kannattavinta toteuttaa myöhemmin yhdessä laitoksen peruskorjauksen kanssa, minkä vuoksi määrärahaa ei käytetty vuonna 2025. Nämä yllä mainittujen hankkeiden investointimäärärahat kattavat n. 62 % koko rakentamisohjelman investointimenoista.

Rakentamisohjelman määrärahoilla toteutettiin Lapinniemen koulun lisärakennuksen ja teletalon piha-alueen saneeraus- ja virastotalon laaja saneeraus- ja talotekniikkasuunnittelu. Lisäksi remontoitiin työpajan tilat, kunnostettiin lähiliikunta- ja virkistysalueen reitti sekä uudistettiin lukitus- ja kulunvalvontajärjestelmiä. Hulevesijärjestelmää saneerattiin ja kaukolämpöverkoston toimintavarmuutta parannettiin verkoston laajenuksella sekä etäluettavien energiamittareiden hankinnalla. Myös kaukolämpöverkoston häiriötilanteisiin varautumista parannettiin. Yhteenvetona voidaan todeta, että vaikka rakentamisohjelman määrärahoja jäi käyttämättä, niin ohjelman keskeiset tavoitteet etenivät hyvin. Useat hankkeet toteutuivat suunniteltua taloudellisemmin ja merkittävä osa siirtyneistä investoinneista jatkuu vuoden 2026 rakentamisohjelmassa

TERVOLAN KUNTA		Kokonais-	Ed.	TA	TA	TA	Toteuma	Poikkeama	Kustannus-	Hanke
Euroa ilman alv		kustannus-	vuosien	2025	muutokset	+muutos			arviosta	valmistui
Menot (-) Tulot (+)		arvio	käyttö ja						käytetty	v2025 =
			rahoitus						31.12.2025	VALM.
HANKEKOHTAINEN TALONRAKENNUS:										
MUU TALONRAKENNUS:										
Mattisen koulun lämmitysmuutos		-150 000	-148 954					0	99,3 %	VALM.
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>				42 000		42 000		-42 000		
Virastotalon saneeraus		-3 000 000	-19 600	-85 000	-20 000	-105 000	-101 100	3 900	4,0 %	
Koulukeskuksen muutostyöt		-520 000	-136 376	-90 000		-90 000	-86 329	3 671	42,8 %	VALM.
Aurinkosähköjärjestelmän rakentaminen		-80 000		-10 000		-10 000		10 000	0,0 %	
Häiriötilanteisiin varautumisen kehittäminen		-20 000		-20 000		-20 000	-13 125	6 875	65,6 %	
Keskusvaraston rakentaminen		-900 000		-170 000	-620 000	-790 000	-63 176	726 824	7,0 %	
Työpajan siirto (Paakonkari)		-100 000		-80 000	-40 000	-120 000	-120 037	-37	120,0 %	VALM.
Vuokratalon rakentaminen		-2 200 000	-51 752	-2 155 000	460 000	-1 695 000	-1 221 886	473 114	57,9 %	
Teletalon piha-alueen korjaus		-100 000		-10 000		-10 000	-1 665	8 335	1,7 %	
Kiinteistöjen energiatehokkuuden parantaminen		-180 000		-60 000		-60 000	-52 722	7 278	29,3 %	
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>				21 000		21 000		21 000		
Puukivillan muutostyöt		-10 000			-10 000	-10 000	-9 474	526	94,7 %	VALM.
Kiinteistöjen kuntoarvoinnin laadinta		-20 000			-20 000	-20 000	-11 949	8 051	59,7 %	VALM.
Kiinteistöjen lukitus- ja kulunvalvonta		-80 000		-80 000		-80 000	-40 711	39 289	50,9 %	
Kiinteistöjen valaistusten uusiminen led		-10 000		-10 000		-10 000	-14 097	-4 097	141,0 %	
Lapinniemen alakoulun lisärakennus		-2 260 000		-60 000		-60 000	-16 012	43 988	0,7 %	
Nimeämättömät kohteet		-30 000		-30 000	30 000	0		0	0,0 %	
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS:										
Yleiset alueet										
Monikäyttöreitistö		-280 000		-200 000	170 000	-30 000	-398	29 602	0,1 %	
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>				113 900		113 900		-113 900		
Koulujen ja päiväkotien jätekatokset		-60 000	-16 700	-20 000		-20 000		20 000	27,8 %	
Lähiliikunta- ja virkistysalueen peruskorjaus		-390 000			-170 000	-170 000	-160 639	9 361	41,2 %	VALM.
<i>Ulkopuolinen rahoitus</i>				66 000		66 000		-66 000		
Torialueen rakentaminen (toimintatori)		-120 000		-20 000		-20 000		20 000	0,0 %	
Nimeämättömät kohteet		-30 000		-30 000		-30 000		30 000	0,0 %	
Liikenne ja raturakennus										
Mattisen keyven liikenteen väylä, lukio-ravira		-2 750 000	-35 365	-100 000		-100 000	-23 174	76 826	2,1 %	
Tie- ja katuinvestoinnit suunnitelmien mukaisi		-180 000		-180 000		-180 000	-92 227	87 773	51,2 %	VALM.
Liikenneturvallisuuteen liittyvät hankkeet		-45 000		-45 000		-45 000		45 000	0,0 %	
Hulevesijärjestelmän saneeraus		-200 000			-200 000	-200 000	-148 689	51 311	74,3 %	VALM.
Kaavoitus										
Kemijokivarren osayleiskaavan tarkistus										
Loue- Mattinen		-100 000		-50 000		-50 000	-81	49 919	0,1 %	
Vastarannan alueen osayleiskaavamuutos		-85 000	-9 980	-50 000		-50 000		50 000	11,7 %	
ENERGIAHUOLTO:										
Kaukolämpölaitoksen varalämmitysjärjestelm		-250 000		-150 000	50 000	-100 000	-15 210	84 790	6,1 %	
Kaukolämmön etäluettavat energiamittarit		-50 000			-50 000	-50 000	-20 956	29 044	41,9 %	
Kaukolämpöverkon laajennus/peuskorjaus		-315 000			-200 000	-200 000	-198 005	1 995	62,9 %	
YHTEENSÄ, NETTO				3 462 100	-620 000	-4 082 100	-2 411 663	1 712 437		

11 Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA 2025	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TOIMINTA JA INVESTOINNIT					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	356 200		356 200	2 487 273	-2 131 073
Tulorahoituksen korjauserät				-23 000	23 000
	356 200		356 200	2 464 273	-2 108 073
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-4 080 000	-680 000	-4 760 000	-2 601 673	-2 158 327
Rahoitusosuudet investointimenoihin	134 900		134 900	42 000	92 900
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	36 000		36 000	31 500	4 500
	-3 909 100	-680 000	-4 589 100	-2 528 173	-2 060 927
Toiminta ja investoinnit, netto	-3 552 900	-680 000	-4 232 900	-63 900	-4 169 000
RAHOITUSTOIMINTA					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-2 000 000	-750 000	-2 750 000	-2 545 500	-204 500
Antolainasaamisten vähennys	74 000		74 000	175 833	-101 833
	-1 926 000	-750 000	-2 676 000	-2 369 667	-306 333
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20 000		-20 000	-19 525	-475
	-20 000		-20 000	-19 525	-475
Rahoitustoiminnan kassavirta	-1 946 000	-750 000	-2 696 000	-2 389 192	-306 808
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-5 498 900	-1 430 000	-6 928 900	-2 453 091	-4 475 809

Rahoitusosan toteutumisen analysointi

Rahoitusosan toteutumisessa osoitetaan, miten kunnan menot on rahoitettu. Rahoituslaskelman avulla kootaan kunnan tulorahoitus, investoinnit, anto- ja ottolainaus sekä muu rahoitustoiminta yhteen laskelmaan.

Tilikauden rahavarojen muutos ilman muita maksuvalmiuden muutoksia oli 2 453 091 euroa negatiivinen, mikä oli 4 475 809 euroa arvioitua paremmin. Rahavarojen väheneminen johtui etenkin antolainojen lisäyksestä ja investointimenojen kasvusta. Toiminnan ja investointien rahavirta, -63 900 euroa, oli 4,17 milj. euroa parempi kuin talousarviossa arvioitu.

Rahoituksen rahavirta ilman muita maksuvalmiuden muutoksia oli 2 389 192 euroa negatiivinen toteutuen kuitenkin 306 808 euroa talousarviota parempana. Antolainojen lisäys alitti ennakoidun määrän, kun taas niiden vähennys ylitti ennakoidun. Vuoden aikana pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 19 525 eurolla.

Rahoitusosan sitovuustaso

Kunnanvaltuusto on määritellyt vuoden 2025 talousarviossa valtuustoon nähden sitovaksi pitkäaikaisten lainojen muutoksen. Pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiin oli varauduttu 20 000 eurolla. Tilinpäätöksen mukaisesti kunnan lainamäärä väheni vuonna 2025 19 525 eurolla.

12 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Sitovuustasot: Käyttötaloudessa nettomääräraha/-tuloarvio ja investoinneissa bruttomääräraha/-tuloarvio, tuloslaskelmassa vuosikate										
Poikkeama: (-) -merkkinen = määräraha ylittynyt tai tuloarvio alittunut; (+) -merkkinen = määräraha alittunut tai tuloarvio ylittynyt										
ULKOINEN+SISÄINEN	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
KÄYTTÖTALOUSOSA	14 821 900		14 821 900	13 647 063	1 174 837	3 088 400		3 088 400	3 627 823	539 423
Kunnanvaltuusto	32 800		32 800	27 968	4 832					
Strateginen johto	32 800		32 800	27 968	4 832					
Kunnanhallitus	3 687 600	163 742	3 851 342	3 302 934	548 408	550 100	149 742	699 842	792 237	92 395
Yleisjohto	2 544 900		2 544 900	2 239 004	305 896	283 100		283 100	382 286	99 186
Henkilöstö	463 300		463 300	445 219	18 081	43 500		43 500	46 155	2 655
Elinkeinojen kehittäminen	506 000	163 742	669 742	497 497	172 245	178 500	149 742	328 242	317 696	-10 546
Julkinen liikenne	173 400		173 400	121 214	52 186	45 000		45 000	46 100	1 100
Tarkastusltk	17 900		17 900	25 705	-7 805					
Tarkastustoimi	17 900		17 900	25 705	-7 805					
Keskusvaaliltk	14 400		14 400	14 809	-409	1 500		1 500	3 193	1 693
Vaalit	14 400		14 400	14 809	-409	1 500		1 500	3 193	1 693
Maaseutultk	280 700	-163 742	116 958	102 726	14 232	256 700	-149 742	106 958	103 835	-3 123
Maaseutuelinkeinot	280 700	-163 742	116 958	102 726	14 232	256 700	-149 742	106 958	103 835	-3 123
Tekninen ltk	3 858 800		3 858 800	3 742 916	115 884	2 076 400		2 076 400	2 506 871	430 471
Tekninen johto	264 800		264 800	243 160	21 640	13 000		13 000	17 866	4 866
Yleiset alueet	863 700		863 700	824 814	38 886	600		600	863	263
Kiinteistöt	2 038 200		2 038 200	1 981 969	56 231	1 542 800		1 542 800	1 721 663	178 863
Lämpökeskus	500 000		500 000	546 455	-46 455	500 000		500 000	569 939	69 939
Kaavoitus ja ympäristö	192 100		192 100	146 518	45 582	20 000		20 000	196 540	176 540
Sivistysltk	6 929 700		6 929 700	6 430 004	499 696	203 700		203 700	221 686	17 986
Sivistystoimen johto	158 600		158 600	158 736	-136	4 700		4 700	4 283	-417
Varhaiskasvatus	1 643 000		1 643 000	1 570 961	72 039	50 000		50 000	51 831	1 831
Peruskoulutus	4 009 000		4 009 000	3 658 275	350 725	102 900		102 900	105 325	2 425
Lukiokoulutus	553 700		553 700	514 396	39 304	20 000		20 000	23 701	3 701
Aikuis-koulutus	95 000		95 000	67 724	27 276					
Vapaa-aika	470 400		470 400	459 912	10 488	26 100		26 100	36 546	10 446
ULKOINEN+SISÄINEN	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIOT				
	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Alkup. Talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						7 475 000		7 475 000	7 388 304	-86 696
Valtionosuudet						4 172 000		4 172 000	4 400 137	228 137
Korkotuotot						133 000		133 000	406 739	273 739
Muut rahoitustuotot						481 000		481 000	559 072	78 072
Korkokulut	47 300		47 300	41 995	5 305					
Muut rahoituskulut	-124 000		-124 000	205 743	-329 743					
INVESTOINTIOSA										
Investointimenot	4 080 000	680 000	4 760 000	2 601 673	2 158 327					
Investointitulot						170 900			73 500	73 500
Rahoitusosuudet						134 900			42 000	42 000
Käyttöom. myynti						36 000			31 500	31 500
RAHOITUSOSA										
Antolainojen lis.	2 000 000	750 000	2 750 000	2 545 500	204 500					
Antolainojen väh.						74 000		74 000	175 833	101 833
Pitkäaik. lainojen lis.										
Pitkäaik. lainojen väh.	20 000		20 000	19 525	475					
Muut maksuvalm. muutokset				522 685	-522 685					
Tulorahoituksen korj.erä				23 000						
YHTEENSÄ	20 845 200	1 430 000	22 275 200	19 607 184	2 691 016	15 594 300		15 423 400	16 631 407	1 208 007
KASSAVAROJEN MUUTOS									-2 975 777	

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT**13 Kunnan tilinpäätöslaskelmat****Tuloslaskelma**

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2025	1.1. - 31.12.2024
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	701 171,54	571 841,62
Maksutuotot	511 228,72	324 535,39
Tuet ja avustukset	421 899,63	597 078,97
Muut toimintatuotot	1 678 106,64	1 650 365,37
TOIMINTATUOTOT	3 312 406,53	3 143 821,35
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-5 736 761,59	-5 464 726,38
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-1 189 649,86	-1 116 695,59
Muut henkilösivukulut	-156 284,34	-145 446,83
Palvelujen ostot	-4 072 637,66	-3 682 726,84
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 310 637,57	-1 381 960,07
Avustukset	-636 767,43	-456 856,25
Muut toimintakulut	-228 907,50	-225 765,02
TOIMINTAKULUT	-13 331 645,95	-12 474 176,98
TOIMINTAKATE	-10 019 239,42	-9 330 355,63
Verotulot	7 388 303,69	7 569 798,20
Valtionosuudet	4 400 137,00	4 263 102,00
Korkotuotot	406 738,89	265 851,63
Muut rahoitustuotot	559 071,52	601 427,03
Korkokulut	-41 995,84	-47 764,62
Muut rahoituskulut	-205 743,17	-144 179,30
Rahoitustuotot ja -kulut	718 071,40	675 334,74
VUOSIKATE	2 487 272,67	3 177 879,31
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 015 570,96	-967 523,17
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-1 015 570,96	-967 523,17
TILIKAUDEN TULOS	1 471 701,71	2 210 356,14
Varausten ja rahastojen muutokset		
Poistoeron muutos	108 679,09	141 281,96
Varausten muutos		40 000,00
Varausten ja rahastojen muutokset	108 679,09	181 281,96
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	1 580 380,80	2 391 638,10

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	31.12.2025	31.12.2024
KASSAVIRTA/VARS.TNTA JA INVESTOINNIT		
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	2 487 272,67	3 177 879,31
Tulorahoituksen korjaukset	-23 000,00	
TULORAHOTUS	2 464 272,67	3 177 879,31
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 601 672,51	-1 653 943,54
Rahoitusosuudet investointimenoihin	42 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	31 500,00	1 210,00
INVESTOINNIT	-2 528 172,51	-1 652 733,54
KASSAVIRTA/VARS.TNTA JA INVESTOINNIT	-63 899,84	1 525 145,77
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
Antolainasaamisten lisäys	-2 545 500,00	-1 502 450,00
Antolainasaamisten vähennys	175 833,47	73 361,80
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-2 369 666,53	-1 429 088,20
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-19 525,00	-15 885,38
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-19 525,00	-15 885,38
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-56 029,08	52 789,82
Vaihto-omaisuuden muutos	5 056,74	4 533,86
Saamisten muutos	-574 741,73	-73 068,68
Korottomien velkojen muutos	103 028,86	-80 034,18
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-522 685,21	-95 779,18
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA	-2 911 876,74	-1 540 752,76
KASSAVAROJEN MUUTOS	-2 975 776,58	-15 606,99
KASSAVARAT 31.12.	7 959 960,07	10 935 736,65
KASSAVARAT 1.1.	10 935 736,65	10 951 343,64
KASSAVAROJEN MUUTOS	-2 975 776,58	-15 606,99

Tase

TASE	31.12.2025	31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	58 884,60	26 817,17
Muut pitkävaikutteiset menot	6 309,27	22 114,59
Aineettomat hyödykkeet	65 193,87	48 931,76
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 469 661,78	1 478 161,78
Rakennukset	9 636 387,97	9 746 095,20
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 989 435,98	1 544 599,85
Koneet ja kalusto	278 716,63	229 542,94
Muut aineelliset hyödykkeet	21 487,84	21 487,84
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 450 072,13	306 535,28
Aineelliset hyödykkeet	14 845 762,33	13 326 422,89
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 702 242,90	3 702 242,90
Muut lainasaamiset	10 962 991,78	8 593 325,25
Muut saamiset	57 378,28	57 378,28
Sijoitukset	14 722 612,96	12 352 946,43
PYSYVÄT VASTAAVAT	29 633 569,16	25 728 301,08
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen varat	959,12	1 854,12
Muut toimeksiantojen varat	39 421,03	
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	40 380,15	1 854,12
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	24 983,61	30 040,35
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 467 594,13	1 123 707,43
Lainasaamiset	175 833,47	73 361,80
Muut saamiset	326 437,75	152 074,68
Siirtosaamiset	61 687,36	107 667,07
Saamiset	2 031 552,71	1 456 810,98
Rahat ja pankkisaamiset	7 959 960,07	10 935 736,65
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 016 496,39	12 422 587,98
VASTAAVAA	39 690 445,70	38 152 743,18

TASE	31.12.2025	31.12.2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	8 117 253,08	8 117 253,08
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	21 538 313,98	19 312 337,12
Tilikauden yli-/alijäämä	1 580 380,80	2 391 638,10
OMA PÄÄOMA	31 235 947,86	29 821 228,30
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 413 587,25	1 522 266,34
Vapaaehtoiset varaukset	2 000 000,00	2 000 000,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	3 413 587,25	3 522 266,34
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	959,12	1 854,12
Muut toimeksiantojen pääomat	230 604,66	247 212,71
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	231 563,78	249 066,83
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 372 458,00	1 393 712,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Muut velat	988 652,79	990 291,15
Pitkäaikainen	2 361 110,79	2 384 003,15
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksille	21 254,00	19 525,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	2 704,00	1 869,94
Ostovelat	1 244 558,06	771 984,52
Muut velat	131 176,89	115 697,39
Siirtovelat	1 048 543,07	1 267 101,71
Lyhytaikainen	2 448 236,02	2 176 178,56
VIERAS PÄÄOMA	4 809 346,81	4 560 181,71
VASTATTAVAA	39 690 445,70	38 152 743,18

14 Konsernilaskelmat

Konsernituloslaskelma

TULOSLASKELMA	1.1.-31.12. 2025	1.1.-31.12. 2024
Toimintatuotot	8 444 101,65	6 427 610,47
Toimintakulut	-18 089 709,20	-16 218 179,19
TOIMINTAKATE	-9 645 607,55	-9 790 568,72
Verotulot	7 366 084,53	7 547 312,64
Valtionosuudet	6 048 949,16	5 988 393,93
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	151 214,25	232 855,87
Muut rahoitustuotot	570 276,87	611 213,29
Korkokulut	-82 614,57	-92 002,21
Muut rahoituskulut	-206 512,07	-145 994,92
Rahoitustuotot ja -kulut	432 364,48	606 072,03
VUOSIKATE	4 201 790,62	4 351 209,88
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 832 416,02	-1 774 779,79
Poistot ja arvonalentumiset	-1 832 416,02	-1 774 779,79
Satunnaiset erät	1 342,72	40 166,25
TILIKAUDEN TULOS	2 370 717,32	2 616 596,34
Tilinpäätössiirrot	3 345,96	37 772,70
Laskennalliset verot	-166 417,16	-1 506,05
Vähemmistöosuudet	243,20	25,98
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	2 207 889,32	2 652 888,97

Konsernirahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA	Tilinpäätös 2025	Tilinpäätös 2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 201 790,62	4 351 209,88
Satunnaiset erät	1 342,72	40 166,25
Tilikauden verot	-166 417,16	-1 506,05
Tulorahoituksen korjauserät	-799 001,61	-1 185,49
Toiminnan rahavirta	3 237 714,57	4 388 684,59
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 978 011,97	-3 208 324,32
Rahoitusosuudet investointimenoihin	42 000,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	807 501,61	3 137,26
Investointien rahavirta	-5 128 510,36	-3 205 187,06
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 890 795,79	1 183 497,53
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-242 025,41	-275 129,77
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-17 590,79	-7 955,22
Lainakannan muutokset	-259 616,20	-283 084,99
Oman pääoman muutokset	21 294,93	6 636,40
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-19 211,85	-55 064,23
Vaihto-omaisuuden muutos	13 602,17	-16 972,27
Saamisten muutos	-39 071,24	-88 370,63
Korottomien velkojen muutos	936 103,82	-25 516,83
Muut maksuvalmiuden muutokset	891 422,90	-185 923,96
Rahoituksen rahavirta	653 101,63	-462 371,55
Rahavarojen muutos	-1 237 694,16	721 125,98
Rahavarat 31.12.	12 530 110,01	13 767 804,17
Rahavarat 1.1.	13 767 804,17	13 046 678,19
Rahavarojen muutos	-1 237 694,16	721 125,98

Konsernitase

TASE	Tilivuosi 31.12.2025	Tilivuosi 31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	297 652,02	315 571,89
Muut pitkävaikutteiset menot	44 642,67	64 845,34
Ennakkomaksut		
Aineettomat hyödykkeet	342 294,69	380 417,23
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 521 422,49	1 529 783,44
Rakennukset	11 128 771,76	11 414 680,88
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 101 714,40	10 372 242,57
Koneet ja kalusto	443 512,81	353 177,87
Muut aineelliset hyödykkeet	64 917,06	76 312,08
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	2 676 077,98	1 396 102,04
Aineelliset hyödykkeet	28 936 416,50	25 142 298,88
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	9 749,85	9 749,85
Muut osakkeet ja osuudet	1 657 519,31	1 745 808,21
Muut lainasaamiset	45 500,00	
Muut saamiset		
Sijoitukset	1 712 769,16	1 755 558,06
PYSYVÄT VASTAAVAT	30 991 480,35	27 278 274,17
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	959,12	1 854,12
Muut toimeksiantojen varat	271 777,46	290 094,31
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	272 736,58	291 948,43
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	86 006,89	99 609,06
Valmiit tuotteet/tavarat	5 000,00	5 000,00
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus	91 006,89	104 609,06
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset		
Muut saamiset	271,44	
Pitkäaikaiset saamiset	271,44	0,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	991 266,82	1 095 360,72
Lainasaamiset	36,88	70,98
Muut saamiset	363 184,84	205 758,13
Siirtosaamiset	94 435,80	108 934,71
Lyhytaikaiset saamiset	1 448 924,34	1 410 124,54
Saamiset	1 449 195,78	1 410 124,54
Rahoitusarvopaperit	212 414,73	212 394,00
Rahat ja pankkisaamiset	12 530 110,01	13 555 410,17
VAIHTUVAT VASTAAVAT	14 282 727,41	15 282 537,77
VASTAAVAA	45 546 944,34	42 852 760,37

TASE	Tilivuosi 31.12.2025	Tilivuosi 31.12.2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	8 117 252,67	8 117 252,67
Muut omat rahastot	73 567,65	77 156,81
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	25 063 220,33	22 576 572,89
Tilikauden yli-/alijäämä	2 207 889,32	2 652 888,97
OMA PÄÄOMA	35 461 929,97	33 423 871,34
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	171 513,15	227 636,66
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 123,16	3 027,34
Muut toimeksiantojen pääomat	289 767,96	309 173,12
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	463 404,27	539 837,12
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 378 964,43	2 640 646,48
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 547 500,04	2 527 843,40
Siirtovelat		
Pitkäaikainen	4 926 464,47	5 168 489,88
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	261 681,99	279 272,78
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	39 385,94	35 539,28
Ostovelat	1 995 905,37	992 808,70
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	673 626,22	494 461,38
Siirtovelat	1 487 398,75	1 685 121,65
Laskennalliset verovelat	237 147,36	233 358,24
Lyhytaikainen	4 695 145,63	3 720 562,03
VIERAS PÄÄOMA	9 621 610,10	8 889 051,91
VASTATTAVAA	45 546 944,34	42 852 760,37

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

15 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti.

Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Kunnanvaltuusto on 14.12.2017 (132 §) hyväksynyt uuden poistosuunnitelman kuntajaoston yleisohjeen mukaisesti. Uutta ohjetta on noudatettu 1.12.2017 alkaen.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan mukaiseen arvoon.

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

2. Tuloslaskelman esittämistavan muutokset

Ei ilmoitettavaa

3. Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Ei ilmoitettavaa

4. Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilinpäätökset 31.12.2025, 31.12.2024 ja 31.12.2023 eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Hyvinvointialueelle siirtyneet omaisuus- ja pääomaerät on kirjattu alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023, eikä peruspääomaa vastaan kirjattuja omaisuus- ja pääomien siirtoja esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa tai rahoituslaskelmassa.

Ruokapalvelut siirtyivät Tervolan kunnalta Meri-Lapin Kuntapalvelut Oy:lle 1.1.2024 alkaen. Muutos näkyy vuoden 2024 tilinpäätöksessä etenkin pienentyneinä henkilöstökuluina ja tarvikehankintoina sekä kasvaneina palvelujen ostoina.

Työvoimapalvelut siirtyivät kuntien vastuulle 1.1.2025 alkaen. Muutos näkyy vuoden 2025 tilinpäätöksessä pienentyneinä tukina ja avustuksina sekä kasvaneina palvelujen ostoina ja valtionosuuksina.

Vuoden 2025 tilinpäätösasiakirjaan on korjattu vuoden 2024 tasetta.

Vuoden 2025 avaavaan taseeseen on kirjattu edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille 165 661,24 euroa Länsi-Pohjan sosiaali- ja terveystalouden ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän alijäämästä, jonka Lapin hyvinvointialue on Tervolan kunnalta laskuttanut.

5. Aikaisempia tilikausia koskevan virheen käsittely tilinpäätöksessä

Ei ilmoitettavaa

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Kunnan osakkuusyhteisöä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Tilikauden tapahtumat

Ei ilmoitettavaa.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymien tuloslaskelmat ja taseet on yhdistelty konsernitilinpäätökseen peruspääomaosuuden mukaisesti.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska yhdistely ei ole tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

Oman pääoman jatkuvuus

Oman pääoman jatkuvuudessa on ero vuodella 2023. Tämä johtuu mm. Kolpeneen kuntayhtymän lakkauttamisesta ja ylijäämien palauttamisesta jäsenkunnille sekä Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiriin sekä Lapin liiton Pelastuslaitoksen osuuden siirtyminen Lapin hyvinvointialueelle.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset on jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

16 Tuloslaskelman liitetiedot

6. Toimintatuotot ja -kulut tehtäväalueittain

Toimintatuotot

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Kunnanhallitus	1 082 804	1 197 090	620 662	703 841
Keskusvaalilautakunta	130 065	16 289	130 065	16 289
Maaseutulautakunta	90 623	224 441	90 623	224 441
Tekninen lautakunta	4 873 116	2 648 028	2 249 371	1 970 130
Sivistyslautakunta	2 267 493	2 341 762	221 685	229 121
Toimintatuotot yhteensä	8 444 102	6 427 610	3 312 407	3 143 821

Toimintakulut

	Kunta	
	2025	2024
Kunnanvaltuusto	27 968	19 991
Kunnanhallitus	3 247 498	2 767 602
Tarkastuslautakunta	25 517	22 324
Keskusvaalilautakunta	14 595	33 118
Maaseutulautakunta	102 726	260 516
Tekninen lautakunta	3 485 424	3 303 737
Sivistyslautakunta	6 427 919	6 066 891
Toimintakulut yhteensä	13 331 647	12 474 177

7. Verotulojen erittely

	Kunta	
	2025	2024
Kunnan tulovero	3 757 461	3 817 604
Kiinteistövero	3 030 849	3 026 944
Osuus yhteisöveron tuotosta	599 994	725 250
Verotulot yhteensä	7 388 304	7 569 798

8. Valtionosuuksien erittely

	Kunta	
	2025	2024
Peruspalvelujen valtionosuus	3 825 975	3 643 484
<i>Siitä: Verotulojen tasaus</i>	<i>1 167 700</i>	<i>1 255 008</i>
Opetus- ja kulttuurit. valtion os.	106 090	29 790
Verotulomenetyksen korvaus	468 072	589 828
Valtionosuudet yhteensä	4 400 137	4 263 102

9. Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	538 822	619 985
Muiden palvelujen ostot	3 533 815	3 062 742
Palvelujen ostot yhteensä	4 072 638	3 682 727

10. Valtuustoryhmille annetut tuet

Ei ilmoitettavaa

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. (KVALT 132 §/2017. Suunnitelmapoistot 1.12.2017 alkaen.)

	Poistotapa	Poistoaika/ -prosentti
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 vuotta
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	3 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	3–30 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	Tasapoisto	15–30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Menoj.poisto	10–20 %
Koneet ja kalusto	Tasapoisto	3–15 vuotta

12. Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut Pakolliset varaukset 1.1. Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella		40 000		40 000
Muut Pakolliset varaukset 31.12.		40 000		40 000

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa ja vesialueiden myyntivoitot				
Rakennusten myyntivoitot	23 000		23 000	
Muut myyntivoitot				
Myyntivoitot yhteensä	23 000		23 000	
Muut toimintakulut				
Maa ja vesialueiden myyntitappiot				
Rakennusten myyntitappiot				
Muut myyntitappiot				
Myyntitappiot yhteensä				

14. Satunnaiset tuotot ja kulut

Ei ilmoitettavaa

15. Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Ei ilmoitettavaa

16. Poistoeron muutokset

Ei ilmoitettavaa.

17 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17. Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ilmoitettavaa.

18. Arvonkorotukset

Ei ilmoitettavaa.

19. Pysyvien vastaavien hyödykkeet ja sijoitukset

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot	Ennakkomaksut	Yhteensä
Poistamaton h-meno 1.1.	26 817	22 116		48 933
Lisäykset tk:n aikana	41 636	81		41 717
Rahoitusosuudet tk:lla				
Vähennykset tilik. aik.				0
Siirrot erien välillä				
Tilikauden poisto	-9 569	-15 886		-25 455
Arvonlennukset ja pal.				
Poistamaton h-meno 31.12.	58 885	6 310	0	65 195
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	58 885	6 310	0	65 195
Olenaiset lisäpoistot				

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyöd.	Enn.maks. ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton h-meno 1.1.	1 478 162	9 746 095	1 544 600	229 543	21 488	306 535	13 326 423
Lisäykset tk:n aikana		185 203	711 255	161 982		1 459 516	2 517 956
Rahoitusosuudet tk:lla							296 591
Vähennykset tilik. aik.	-8 500						-8 500
Siirrot erien välillä		249 160	66 819			-315 979	0
Tilikauden poisto		-544 070	-333 238	-112 808			-990 116
Arvonlennukset ja pal.							0
Poistamaton h-meno 31.12.	1 469 662	9 636 388	1 989 436	278 717	21 488	1 450 072	14 845 763
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 469 662	9 636 388	1 989 436	278 717	21 488	1 450 072	14 845 763
Olenaiset lisäpoistot							

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja Osuudet	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet osakkuusyhtiöt	Kunta-yhtymäosuudet	Osakkeet Lapin Sähkövoima	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 582 831	9 750	466 746	1 568 632	74 284	3 702 243
Lisäykset						0
Vähennykset						0
Siirrot erien välillä						0
Hankintameno 31.12.	1 582 831	9 750	466 746	1 568 632	74 284	3 702 243
Arvonlennukset						
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 582 831	9 750	466 746	1 568 632	74 284	3 702 243

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset	Jvk-laina-saamiset	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		8 593 325		57 378	8 650 703
Lisäykset		2 500 000		45 500	2 545 500
Vähennykset		-175 833			-175 833
Siirrot erien välillä					0
Hankintameno 31.12.		10 917 492		102 878	11 020 370
Arvonlennukset					
Arvonkorotukset					
Kirjanpitoarvo 31.12.	0	10 917 492	0	102 878	11 020 370
Kunnan pysyvät vastaavat yhteensä 31.12.					29 633 569

20.–22. Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt						
	Y-tunnus	Kunnan omistusosuus %	Konsernin omistusosuus %	kuntakonsernin osuus (1000 e)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/tappiosta
Tytäryhteisöt						
Tervolan Elinkeinoyhtiö Oy	1755513-3	100	100	20	39	-14
Tervolan Energia ja Vesi Oy	1868785-9	100	100	1 959	11 163	719
Tervolan Palveluverkot Oy	2619054-3	100	100	418	2 086	9
Tervolan Vuokratalot Oy	0836895-0	100	100	337	3 404	16
Kiinteistö Oy Heikkeli	0776660-7	67,9	67,9	128	20	0
Kuntayhtymät						
Kemi-Tornionlaakson koulutus-						
kuntayhtymä Lappia	2109309-0	6,18	6,18	1 942	240	-9
Lapin Liitto	0937073-7	1,69	1,69	37	12	0
Osakkuusyhteisöt						
Kiinteistö Oy Paakonkari	0545790-7	25,1	25,1	Tietoja ei saatu		
Yhdistelemättä:						
Meri-Lapin kuntapalvelut Oy	3313879-4	0,1	0,1			
House of Lapland Oy	1544440-5	5,2	5,2			

23. Kunnan saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä ja osakkuus- ja omistusyhteisyyhteisöiltä

	Kunta			
	2025	2025	2024	2024
	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset	pitkäaikaiset	lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		1 164 418,46		726 244,91
Lainasaamiset yhteensä	10 917 491,78	175 833,47	8 593 325,25	73 361,80
Muut lainasaamiset				
Muut saamiset	57 378,28		57 378,28	
Siirtosaamiset				
Yhteensä	10 974 870,06	1 340 251,93	8 650 703,53	799 606,71

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		79 681,86		80 544,81
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	0,00	79 681,86	0,00	80 544,81
Saamiset yhteensä	10 974 870,06	1 419 933,79	8 650 703,53	880 151,52

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterv.huollosta		7 746,54		
Ely palkkatuet		18 476,03		18 476,03
Tapaturm.-ja ryhmähenk.vak.palautus	18 542,84	11 825,88	18 542,84	11 825,88
Potilasvakuutusmaksu				
Alijäämlaskutus kunnilta				
Muut tulojäämät	75 892,96	70 886,26	43 144,52	77 365,16
Lyhytaik. siirtosaamiset yhteensä	94 435,80	108 934,71	61 687,36	107 667,07

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25. Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	8 117 252,67	8 117 252,67	8 117 253,08	8 117 253,08
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Peruspääoma 31.12.	8 117 252,67	8 117 252,67	8 117 253,08	8 117 253,08
Muut rahastot 1.1.	77 156,81	74 955,85		
Lisäykset tilikaudella		2 200,96		
Vähennykset tilikaudella	3 589,16	0,00		
Muut rahastot 31.12.	73 567,65	77 156,81		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	22 576 572,89	21 170 890,09	19 312 337,12	19 260 025,98
Ed.vuoden yli-/alijäämä	2 652 888,97	1 401 247,84	2 391 638,10	52 311,14
Ed.tilikauden oikaisu	-166 241,53	4 434,96	-165 661,24	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	25 063 220,33	22 576 572,89	21 538 313,98	19 312 337,12
Tilikauden yli-/alijäämä	2 207 889,32	2 652 888,97	1 580 380,80	2 391 638,10
Oma pääoma yhteensä	35 461 929,97	33 423 871,34	31 235 947,86	29 821 228,30

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	25 229 461,86	22 572 137,93	21 703 975,22	19 312 337,12
Tilikauden yli-/alijäämä	2 207 889,32	2 652 888,97	1 580 380,80	2 391 638,10
Ed.tilikauden oikaisu	-166 241,53	4 434,96	-165 661,24	
Kertynyt yli-/alijäämä	27 271 109,65	25 229 461,86	23 118 694,78	21 703 975,22

26. Erittely poistoerosta

Ei ilmoitettavaa.

27. Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

	Kunta	
	2025	2024
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 372 458,00	1 393 712,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
	1 372 458,00	1 393 712,00
Muut pitkäaikaiset velat		
Sähköliittymät	950 666,27	950 666,27
Kaukolämpöliittymät	34 986,52	36 624,88
muut velat	3 000,00	3 000,00
	988 652,79	990 291,15
Pitkäaikaiset velat yhteensä	2 361 110,79	2 384 003,15

28. Joukkovelkakirjalainat

Ei ilmoitettavaa.

29. Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut Pakolliset varaukset 1.1.		40 000		40 000
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella		40 000		40 000
Muut Pakolliset varaukset 31.12.		0		0

30. Kunnan velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuus- ja omistusyhteisöille

	Kunta			
	2025	2025	2024	2024
	pitkäaikai- set	lyhytaikai- set	pitkäaikai- set	lyhytaikai- set
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		58 390,18		59 870,90
Siirtovelat				
Yhteensä		58 390,18		59 870,90
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat				
Siirtovelat				
Yhteensä		0,00		0,00

Velat osakkuus- ja omistusyhteisöille				
Ostovelat				
Siirtovelat				
Yhteensä		0,00		0,00
Vieras pääoma yhteensä		58 390,18		59 870,90

31. Sekkilimiitti

Ei ilmoitettavaa.

32. Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Liittymismaksut				
Muut velat	673 626,22	494 461,38	131 176,89	115 697,39
Yhteensä	673 626,22	494 461,38	131 176,89	115 697,39

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Palkkojen ja henk.sivukulu jaksotukset	1 267 961,07	1 004 844,51	830 985,70	754 607,61
Korkojaksotukset	10 514,41	12 402,13	10 514,41	12 402,13
Valtionosuusennakot/palautukset	98 577,64	69 315,64	98 577,64	69 315,64
Muut menojäämät	110 345,63	598 559,37	108 465,32	430 776,33
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	1 487 398,75	1 685 121,65	1 048 543,07	1 267 101,71
Siirtovelat yhteensä	1 487 398,75	1 685 121,65	1 048 543,07	1 267 101,71

18 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyitä koskevat liitetiedot

34. Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai osakkeita

Ei ilmoitettavaa.

35.–37. Vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

38. Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	15 514,23	14 719,54	7 028,19	7 004,52
-siitä seuraavalla tilikaudella maks. osuus	15 514,23	14 719,54	7 028,19	7 004,52
Leasingvastuut yhteensä	5 015,88	3 801,28	3 178,78	2 286,47
- Seuraavalla tilikaudella maksettavat	4 643,25	4 018,52	3 009,35	2 117,04
Yhteensä	20 530,11	18 520,82	10 206,97	9 290,99

Leasingvuokrasopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

39.–40. Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Konserniyhtiöiden puolesta annetut takaukset				
Alkuperäinen pääoma			6 101 824,29	6 101 824,29
Jäljellä oleva pääoma			474 085,46	657 244,40
Yhteensä	0,00	0,00	474 085,46	657 244,40

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta	
	2025	2024
Tervolan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	26 250 175,44	24 466 964,42
Tervola mahd. vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastoista 31.12.	33 599,76	26 255,42

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

		Osuus 2025
Ympäristöluvan vakuus	Takaussitoumus:	
Perämeren jätehuolto Oy	edunsaaja Lapin ELY-keskus	55 420,45

Olenaiset kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien väliset liiketoimet, joita ei ole toteutettu tavanomaisin kaupallisina ehdoin

ANTOLAINAT	Nostopäivä	viim.eräpv	Lainaa myönnetty	Nostettu	Lainaa jälj.	
					31.12.2025	
Tervolan Energia ja Vesi Oy						
Tenergia Oy	1.1.2004	30.12.2042	2 488 658,48	2 488 658,48	1 994 227,39	Koroton ja lyh.vapaa 1.1.2015-31.12.2024
Tenergia Oy	15.3.2013	30.12.2044	480 000,00	480 000,00	408 000,00	Koroton ja lyh.vapaa 1.1.2015-31.12.2026
Tervolan Energia ja Vesi Oy	8.12.2022		7 100 000,00			
	1.2.2024	31.12.2064		1 000 000,00	1 000 000,00	Koroton ja lyh.vapaa 1.2.2024-31.12.2025
	1.2.2024	31.12.2064		500 000,00	500 000,00	Koroton ja lyh.vapaa 1.2.2024-31.12.2025
			3 500 000,00		2 500 000,00	
	27.8.2025	31.12.2065		1 300 000,00		
	8.12.2025	31.12.2065		1 200 000,00		
Tervolan Vesi Oy	31.12.2008	31.12.2048	500 000,00	500 000,00	500 000,00	Koroton 1.1.2015-31.12.2024. 1.lyh 31.12.2048
Tervolan Vesi Oy	31.12.2008	31.12.2048	500 000,00	500 000,00	500 000,00	Korko khall vahvistaa vuosittain marraskuussa. 1.lyh 31.12.2048
Tervolan Vesi Oy	29.10.2018	31.10.2028	150 000,00	150 000,00	150 000,00	Koroton ja lyh.vapaa 1.1.2023-31.12.2026
Tervolan Vesi Oy	25.3.2019	31.5.2032	300 000,00	300 000,00	300 000,00	Koroton ja lyh.vapaa 1.1.2023-31.12.2026
Tervolan Vesi Oy	12.8.2019		300 000,00	75 000,00	75 000,00	Lyh.vapaa 31.5.2032
Tervolan Palveluverkot Oy						
Tlan Palveluverkot Oy	22.6.2015	31.12.2044	2 500 000,00	2 500 000,00	1 600 000,00	Koroton ja lyh.vapaa 1.1.2019-31.12.2024. Lyh.vapaa 31.12.2028
Tervolan vuokratalot Oy						
Tlan Vuokratalot Oy	12.8.2019	31.12.2043	1 200 000,00	1 200 000,00	1 200 000,00	Koroton 1.1.2023-31.12.2027 lyh.vapaa 1.9.2019-31.5.2029
TlanVuokratalot OY	10.9.2018	31.8.2028	300 000,00	300 000,00	300 000,00	Koroton ja lyh.vapaa 1.1.2023-31.12.2026

Kunnan arvion mukaan lainoihin ei sisälly merkittäviä taloudellista riskiä.

Kunnanvaltuusto on myöntänyt kuntakonserniin kuuluvan Tervolan Energia ja Vesi Oy:n (ent. Tenergia Oy) puolesta Oulun Sähkönmyynti Oy:n liiketoimintajärjestelyihin 1,6 miljoonan euron vakuuden. Oulun Sähkönmyynti Oy:n, Lahti Energia Oy:n, Oulun Seudun Sähkö Keskusosuuskunnan, Pori Energia Oy:n ja Vantaan Energia Oy:n sähkönmyyntiliiketoiminnan yhdistyminen tapahtui 1.4.2020, jolloin vakuus asetettiin. Vakuudesta on käytössä tällä hetkellä 0,6 milj. Vakuus on vapautettu 2025.

Tervolan kunnan ja kunnanjohtajan välillä on johtajasopimus, joka on tullut voimaan vuonna 2017. Sopimukseen sisältyy erokorvaus, joka vastaa yhdeksän kuukauden palkkaa.

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot**42. Henkilöstön lukumäärä 31.12.**

	Kunta	
	2025	2024
Hallinto-osasto	27	27
Sivistystoimi	81	81
Tekninen toimi	25	28
	133	136

43. Henkilöstökulut

	2025	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	7 082 695,79	6 726 868,80	7 224 608,20
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin			
Yhteensä henkilöstökulut	7 082 695,79	6 726 868,80	7 224 608,20

44. Luottamushenkilön palkoista peritty ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2025	2024
Keskusta Tervolan kunnallisjärjestö ry	2 235,83	1 428,00
Vasemmistoliitto Tervolan kunnallisjärjestö ry	963,88	963,02
Tervolan Sos.dem. työväenyhdistys ry	27,00	48,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yht.	3 226,71	2 439,02

45. Tilintarkastajien palkkiot

	Kunta	
	2025	2024
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	18 229,00	16 600,00
Tilintarkastusltk:n sihteerin tehtävät	3 600,00	
Muut palkkiot	10 027,00	7 610,00
Palkkiot yhteensä	31 856,00	24 210,00
Tilintarkastajien palkkiot yhteensä	31 856,00	24 210,00

ERIYTETTY KUNNAN SÄHKÖLIIKETOIMINTA

Sähkömarkkinalain 12-luvun mukaisesti eriytetyt laskelmat

TULOSLASKELMA	2025	2024
Liikevaihto	523 908,33	565 176,67
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-202 808,15	-139 135,72
Palvelujen ostot	-7 919,71	-7 946,75
Liiketoiminnan muut kulut		
Liikevoitto/-tappio	313 180,47	418 094,20

TASE	2025	2024
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	1 568 632,25	1 568 632,25
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 568 632,25	1 568 632,25
Vaihtuvat vastaavat		
Vaiho-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	41 928,10	46 164,99
Rahat ja pankkisaamiset	4 298 605,61	3 968 501,37
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	4 340 533,71	4 014 666,36
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 909 165,96	5 583 298,61

VASTATTAVAA		
Oma pääoma		
Peruspääoma	1 568 631,25	1 568 632,25
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 005 919,51	3 587 825,31
Tilikauden yli-/alijäämä	313 180,47	418 094,20
Oma pääoma yhteensä	5 887 731,23	5 574 551,76

Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	21 434,73	8 746,85
Siirtovelat		
Vieras pääoma yhteensä	21 434,73	8 746,85
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 909 165,96	5 583 298,61

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Käytetyt kirjanpitokirjat

Säilytys:

- Tasekirja atk-tuloste pysyvästi
- Pääkirja atk-tuloste 10 v.
- Päiväkirja atk-tuloste 10 v.
- Palkkakortit atk-tuloste 50 v.

Sovelluksista/ohjelmista on listattu kuukausi- ja/tai vuosilistat/raportit arkistointia varten.

Listojen ja raporttien säilytysajat ovat Kuntaliiton suositusten ja Arkistolaitoksen määräysten mukaiset. (KH 23.6.2003 § 195)

Kirjanpidossa (pää-, sivu- ja osakirjanpidot) käytetyt ohjelmistot ja sovellukset:

- Populus
 - henkilöstöhallinto
 - liittymä Pro Economica
- Pro Economica Premium:
 - pääkirjanpito, ostoreskontra, myyntireskontra, laskutus, konsernikirjanpito, käyttöomaisuuskirjanpito ja web-ostolaskukierrätys
- MD-Titania:
 - työvuorosuunnitteluohjelma
- Winfile-luotonhallinta
 - ottolainaseuranta
- Maksuliikenne:
 - pankkiliikenne (lähetys, vastaanotto)

Tositteiden säilytysaika 10 vuotta. Eri projektien kirjanpidon säilytysvelvollisuudet käyvät ilmi hanketukien päätöksistä.

ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Allekirjoitukset

Tervolassa, 30. päivänä maaliskuuta 2026

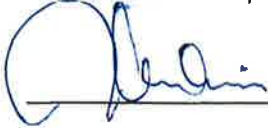
TERVOLAN KUNNANHALLITUS

Eero Lampela
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Mika Simoska
kunnanjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

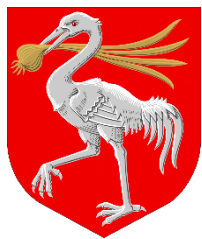
Tervolassa 31. päivänä touko kuuta 2026

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö

Juha Väärälä

JHT, KHT

www.tervola.fi